

Desnica med starim in novim

SANDOR TENCE

Prva splošna ocena rimskih avdicij o zaščiti nem zakonu je pozitivna, čeprav nas izkušnje učijo, da bo treba politično voljo za njegovo odobritev presoditi po konkretnih dejanjih. Prava bitka za pravično zaščito se verjetno komaj začneja in se bo odvijala v parlamentu, kjer se, kot dobro vemo, lahko zgodi marsikaj.

Na avdicijah smo slišali marsikatero stare in nove stvari. Novost je nedvomno tudi ta, da dobršen del desnice načelno več ne nasprotuje zaščiti manjšine in da gleda nanjo z bolj normalnimi (ali realističnimi) očmi, kot v preteklosti. Gre za pomembne politične premike, ki jih bo treba tudi v tem primeru presoditi v vsakdanji praksi. Poslanec NZ Roberto Menia je spreten propagandist, ki se skoraj užali, če ga kdo omenja kot fasista, sam pa nekatere člane slovenske delegacije označuje kot titovce. Taki in podobni izbruhi potrjujejo določeno nemoč, s katero Menia in njemu podobni (vsi v NZ pa morda res ne mislijo kot on) doživljajo hitre spremembe v tukajšnjem prostoru in na mednarodni sceni.

Kaze, da določena desnica brez stalnega sklicevanja na preteklost nima nobenih resnih argumentov za današnji in zlasti za jutrisnji dan. To je do včeraj zaviralo in deloma se danes zavira normalno demokratično soocanje na Trzaskem; stvari pa se tudi na tem področju premikajo, čeprav bi bilo treba zgodovino ločiti od politike, kar tukaj pri nas ni vedno lahka zadeva.

O stališčih, ki jih glede preteklih dogajanj zlasti v Piccolu zagovarja tajnik trzaskih levih demokratov Stelio Spadaro, obstajajo različna mnenja in nasprotujoče ocene. Glede zaščitnega zakona pa se nam zdi res pretirano Spadarovo precej pogosto sklicevanje na razmere na Južnem Tirolskem, kjer je situacija popolnoma različna od nase, kar je tukajšnja levica vedno dosledno zagovarjala. Tajnik LD govori o kvarni logiki tamkajšnjih »ločenih družb«, pozablja pa, da se stvari tudi na Južnem Tirolskem spreminjajo in da se »celo« SVP, ki je v Rimu podprla vlado Massima D'Alema, previdno odpira do ustvarjalne integracije.

PRED EVROM / USKLAJENO ZNIŽANJE V ITALIJI IN PO EVROPI

Uradna obrestna mera zdaj samo še 3,5-odstotna

RIM - Banka Italije je včeraj znižala uradno obrestno mero za pol točke, in sicer s 4 na 3,5 odstotka. Podobno so ukrepale tudi druge osrednje banke držav, ki sodelujejo pri sistemu skupne evropske valute. Ko bo 1. januarja 1999 evro uradno zaživel, bo uradna obrestna mera nove valute 3-odstotna, in to za dalj časa, kot napoveduje vplivni predsednik nemške Bundesbanke Tietmeyer. Italija, ki skupaj z Dansko še ni dosegla te meje, se bo lahko prilagodila v prihodnjih tednih do novega leta ali pa z vmesno etapo pri 3,3 odstotka.

Vsekakor je včerajšnji sklep Banke Italije pomemben dosežek italijanske monetarne politike, ki je bil do pred nekaj leti nepojmljiv, kot si je bilo težko zamisljati nizko inflacijsko stopnjo. Obrestno mero 3,5 odstotka je Italija poznala samo v 60-ih letih, za časa t.i. gospodarskega čudeža. V naslednjih desetletjih je uradna obrestna mera dosegla skoraj 20 odstotkov.

Včerajšnji sklep je sad dogovora med guvernerji posameznih emisijskih zavodov skupaj z vrhom Centralne evropske banke na frankfurtskem srečanju in predstavlja pomemben korak pri gospodarskem in finančnem utrjevanju posameznih gospodarskih sistemov, pa tudi v procesu uveljavljanja skupne valute in združevanja Evrope.

Na 2. strani

RIM / KONČANE AVDICIJE V ZVEZI Z ZAŠČITO SLOVENSKE MANJŠINE

Maselli optimist glede odobritve zakona v tej mandatni dobi

Včeraj so se v Rimu zvrstili predstavniki desničarskih organizacij

Pozivi k miru na Kosovu, kjer pa orožje ne molči

OSLO, PRISTINA, BEOGRAD - Zunanji ministri ali njihovi namestniki 54 držav članic Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi so včeraj v Oslu končali sedmo letno zasedanje in sprejemom sklepne izjave, v kateri so poudarili, da bo nadzorna misija na Kosovu največja in najtežja misija OVSE v zgodovini. Sprte strani na Kosovu so

pozvali k prekinitvi nasilja in sodelovanju pri iskanju mirne rešitve.

Medtem ko potekajo prizadevanja za miren razplet krize, pa orožje na Kosovu ne molči. V spopadu med jugoslovansko vojsko in oboroženimi kosovski Albanci je bilo včeraj na jugozahodu Kosova ubitih osem kosovskih Albancev.

Na 11. strani

RIM - Z zaslisanjem predstavnikov italijanskih desničarskih organizacij so se v poslanski zbornici končale avdicije o zakonu za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Predstavniki organizacij, ki so se javili včeraj v Rimu, načelno niso nasprotovali odobritvi zakona, vztrajali pa so pri omejevanju Masellijevega osnutka ter poudarjali, da se mora Italija samo prilagoditi evropskim normativom.

Poročevalec Maselli pa je po koncu avdicij v kratkem pogovoru dejal, da je optimist glede zakona, ki ga bodo po njegovem mnenju zagotovo odobrili, zaradi zasičenosti parlamenta pa more napovedati, kdaj naj bi do tega prislo.

Na 3. strani

MANILA / V STARI SIROTIŠNICI

V plamenih umrlo 23 otrok

MANILA - V silovitem požaru v stari sirotišnici v Manili je življenje izgubilo najmanj 28 oseb, od tega kar 23 otrok, nekateri so imeli le nekaj mesecev. Požar je preživel 24 otrok, dva se pogrešajo. Kaze, da so bila izhodna vrata zaklenjena, a tudi gasilci so prispeli z veliko zamudo, čeprav imajo svoj sedež prav v bližini. Plameni so izbruhnili v pritličju, verjetno zaradi kratkega stika, in so se hitro razširili. V poslopju so bili bodisi zapušteni otroci kot otroci, ki so jih v dnevnem varstvu puščale matere.

Na 20. strani

Tržaški občinski svet odobril proračun

TRST - Trzaski občinski svet je preteklo noč brez večjih težav in hujših polemik odobril bilanco za prihodnje leto. Finančni dokument so po pričakovanjih podprli svetovalci levsosredinske koalicije Oljke in Illyjeve občanske liste, proti pa sta bili desna in leva opozicija.

Pri glasovanju sta se predstavnik LpT-Forza Italia Paolo Sardos Albertini in Giulio Staffieri dokaj nepricakovano vzdržala, kar prica o precejšnjih političnih težavah v Polu svoboscin.

Na 5. strani

Sosvet: pritožba NSKS glede sestave

CELOVEC - Narodni svet koroskih Slovencev se bo pritožil ustavnemu sodišču proti sestavi sosveta. Po mnenju NSKS bi morali biti v sosvetu zastopani tudi stajerski Slovenci, med predstavnike strank pa bi morala biti vključena tudi Enotna lista. Vendar bodo predstavniki NSKS do odločitve ustavnega sodišča pogojno sodelovali na sejah sosveta. Kot znano, je bil za predsednika sosveta pogojno izvoljen predsednik ZSO Marijan Sturm, predsednik NSKS Nanti Olip pa je prejel dva glasa manj.

Na 4. strani

Danes važen sestanek za SITIP

TRST - Danes popoldne bo na trzaski prefekturi srečanje za rešitev tekstilne industrije SITIP, ni pa jasno, ali se ga bo udeležil eden izmed ključnih akterjev v tej zapleteni zgodbi, in sicer predstavnik lastništva Riccardo Coffetti. Na sestanku bi morali preveriti, ali obstajajo pogoji za prodajo obrata. Prizadeti delavci pa bodo ves dan stavkali.

Na 7. strani

Posvet Informesta za bančnike

GORICA - Goriskia Informest je v sredo in včeraj v Gorici pripravil posvet za bančne strokovnjake. Sedaj imajo italijanski bančniki bolj jasno sliko o bankah v Sloveniji in kako se te pripravljajo na sodelovanje s skorajšnjim enotno delujočim sistemom v finančno združeni Evropi, gostje iz Slovenije pa so slišali, kako so se Italijani pripravili na evro.

Na 15. strani

Papi Sport

CENTER LANZA
Drž. cesta 202
Križišče pri Proseku
Tel. 040/2528005

BAZOVICA
Ul. S. Kosovel 19
(za cerkvijo)
Tel. 040/226913

BANKA ITALIJE / URADNA OBRESTNA MERA OD 4 NA 3,5 ODSOTKA

Znižanje za pol točke

Dogovorjena prilagoditev emisijskih bank območja skupne valute evro - Obrestna mera kot v časih »booma« v 60-ih letih - Italijanska država bo prihranila 10 tisoč milijard lir obresti

Prodijeve sanje so se že uresničile

Ko je Italija spomladi dosegla pogoje za vstop v krog evrodržav, je takratni premier Romano Prodi dejal, da sanja o hipotekarnih posojilih za družinsko stanovanje s 5-odstotno obrestno mero. Ta izjava je takrat sprožila živahno razpravo, ki se je v bancnih krogih izrodila v odprto polemiko. Banke so se postavile na obrambne pozicije, kar je bil jasen znak slabe vesti, a tudi strahu pred pospešenim odpiranjem evropskega kreditnega trga in vzporednim izgubljanjem rentnih pozicij italijanskega bančnega sistema.

Danes se zdi tisti aprilski in majski čas že oddaljena preteklost. Od takrat se je italijanska sklicna obrestna mera spustila za poldrugi odstotek, do konca leta pa bo padla na okrogle tri, kolikor od včeraj že znaša v ostalih državah evro kroga.

Ce je se kdo dvomil, se je včeraj in - po usklajeni akciji enajstih centralnih bank za znižanje cene denarja - hoes nočes prepričal, da evro že obstaja. Da je tukaj in zdaj, in predvsem, da je njegovo učinkovanje za zasopihano Evropo blagodejno pozivilo, ki ji v teh casih grozeče globalizacije regionalnih finančnih kriz ponuja trden scit in odpira nove možnosti. Kakšne bodo te možnosti in kje se skrivajo morebitne pasti, bomo videli v prihodnjih mesecih, kajti vseh učinkov največje modernodobne monetarne operacije ne morejo predvideti niti največji izvedenci.

Mi, državljani nove Evrope, pa vemo, da nam se je evro začel obrestovati že veliko pred svojim uradnim rojstnim dnem in da nam ze vrača tisto, kar smo vložili v njegovo uresničevanje. Prejšnji premier Prodi pa je lahko upravičeno zadovoljen, da so se njegove sanje uresničile veliko prej, kot si je sam drznil upati.

Vlasta Bernard

ITALIJA

Avstrijski kancler Klima v Rimu in v Vatikanu

RIM - Avstrijski kancler Viktor Klima in italijanski premier Massimo D'Alema sta med srečanjem v Rimu včeraj dejala, da bo evropska politika o zaposlovanju glavna tema vrha Evropske unije na Dunaju. D'Alema podpira vse pobude v boju proti brezposelnosti v Evropi in se zavzema zlasti za napredek pri harmonizaciji davčne politike v EU, je po pogovoru obeh premierov dejal tiskovni predstavnik Viktorja Klime. Dodal je, da je D'Alema opozoril na posebni položaj Malte kot pridružitvene kandidatke, ki je enkrat že prosila za članstvo v uniji.

Klimo je po srečanju z D'Alema v zasebni avdienci v Vatikanu sprejel papež Janez Pavel II. Polurni pogovor je potekal v papeževi zasebni knjižnici. Vsebinska pogovora za zdaj se ni znana. Klima se je srečal tudi z državnim tajnikom, kardinalom Angelom Sodanom. Obisk pri papežu je bila prva zasebna avdienca kanclerja Klime pri poglavarju rimskokatoliške cerkve.

Ocalan želi pred sodiščem pričati o turškem barbarstvu

MADRID, RIM - Kurdski voditelj Abdulah Ocalan je v pogovoru za španski casnik El Mundo izjavil, da je pripravljen nastopiti pred sodiščem, ki bi mu »zagotavljalo pravično sojenje in pravico do obrambe«, saj želi pričati o »turškem barbarstvu«. »Evropi zelim povedati, kaj je to sistematični državni terorizem in kaj diskriminatorska politika države, ki je popolnoma neobcutljiva za spostovanje svobode,« je pojasnil Ocalan. »Zelim govoriti o Armencih, Asircih, Grkih in seveda o Kurdi. Turško barbarstvo je praktično povsem uničilo vse te manjšine in njihovo kulturno dediscino,« je se dodal Ocalan. Hkrati je kurdski voditelj izrazil zaupanje v Italijo in evropsko družbo ter dodal, da upa, da bo kurdsko ljudstvo »preživelo barbarstvo«. Italijanska vlada meni, da je sodni proces proti kurdskega voditelju Abdulahu Ocalanu v Italiji možen. Po premieru Massimu D'Alema je pred parlamentarno skupščino Zahodnoevropske unije v Parizu včeraj to potrdil tudi zunanji minister Lamberto Dini. Dini je v Parizu dejal, da Ocalan »mora pred sodisce« in da si Italija zeli proces, sodna obravnava pa bi lahko potekala bodisi v Italiji bodisi v Nemčiji.

RIM - Včerajšnji dan bo zapisan kot dejanski začetek uveljavljanja evra: osrednje banke so prvič dogovorno znižale uradne obrestne mere. Emisijski zavodi držav, ki so že pristopile k sistemu skupne evropske valute, so vsklajeno znižali ceno denarja, nekateri so že dosegli, drugi pa so se bistveno približali 3-odstotni meri, ki bo veljala za novo valuto, ki bo stopila v veljavo prihodnjega 1. januarja 1999.

Tudi Banka Italije je včeraj znižala italijansko uradno obrestno mero, in sicer od 4 na 3,5 odstotka, anticipacije na dogovorjeni rok pa od 5, 50 na 4, 50 odstotka. Zelo verjetno bo se pred koncem leta Bankitalia se enkrat posegla po uradni obrestni meri in jo prilagodila 3-odstotni meri evra.

V uradnem sporočilu emisijskega zavoda iz Ul. Nazionale v Rimu piše, da gre za dogovorjeno pobudo osrednjih bank območja evra, ki meri k uveljavljanju procesa, na podlagi katerega bo v kratkem sistem osrednjih bank skupno prevzel odgovornost za evropsko monetarno politiko.

Nekatere banke so se že včeraj popoldne prilagodile novim razmeram: cenejša so posojila, vloge pa manj donosne. Država bo z znižanjem uradne obrestne mere prihranila približno 10 tisoč milijard lir interesov na javnem dolgu, zaradi zmanjšanja obveznih rezerv pa se bo sprostilo nadaljnjih 25 tisoč milijard lir. Ko je Bankitalia objavila znižanje uradne obrestne mere, je milanska borza v nekaj minutah pridobila 2, 15 odstotkov.

Samo daljnega leta 1958 je italijanska uradna obrestna mera bila na ravni sedanjosti in to po desetletnem počasnem upadanju od 5, 5-odstotne obrestne mere ob nastanku republike leta 1947. Naslednje desetletje, čas italijanskega »gospodarskega čudeža«, je bilo obdobje monetarne stabilnosti, saj se je šele poleti 1969 uradna obrestna mera zvisala od 3, 5 na 4 odstotke. Na začetku 70-ih let se je eskomptna mera začela nezadržno visati, predvsem zaradi naftne krize svetovnih razsežnosti. Jeseni leta 1976 je uradna obrestna mera poskočila na 15 odstotkov, nato se spet rahlo znižala, sicer nikoli pod mejo 10 odstotkov, spet

svignila navzgor do rekordnih 19 odstotkov, ki jih je Banka Italija določila marca 1981. Sele 12 let pozneje se je uradna obrestna mera povrnila pod mejo 10 odstotkov in po krajšem a zaskrbljujočem nihanju se je v zadnjih letih razpolovila.

3, 5-odstotna uradna obrestna mera je torej na nivoju obdobja italijanskega booma 60-ih let, 1, 1-odstotna inflacija je med najnižjimi inflacijskimi stopnjami vseh časov, celo realna cena bencina je na nivoju pred prvo naftno krizo: konec 60-ih let je namreč liter bencina super stal 139 lir, kar odgovarja današnjim 1.845 liram, torej od 10 do 20 (sedanjih) lir več kot danes.

Evforično po vseh evropskih borzah

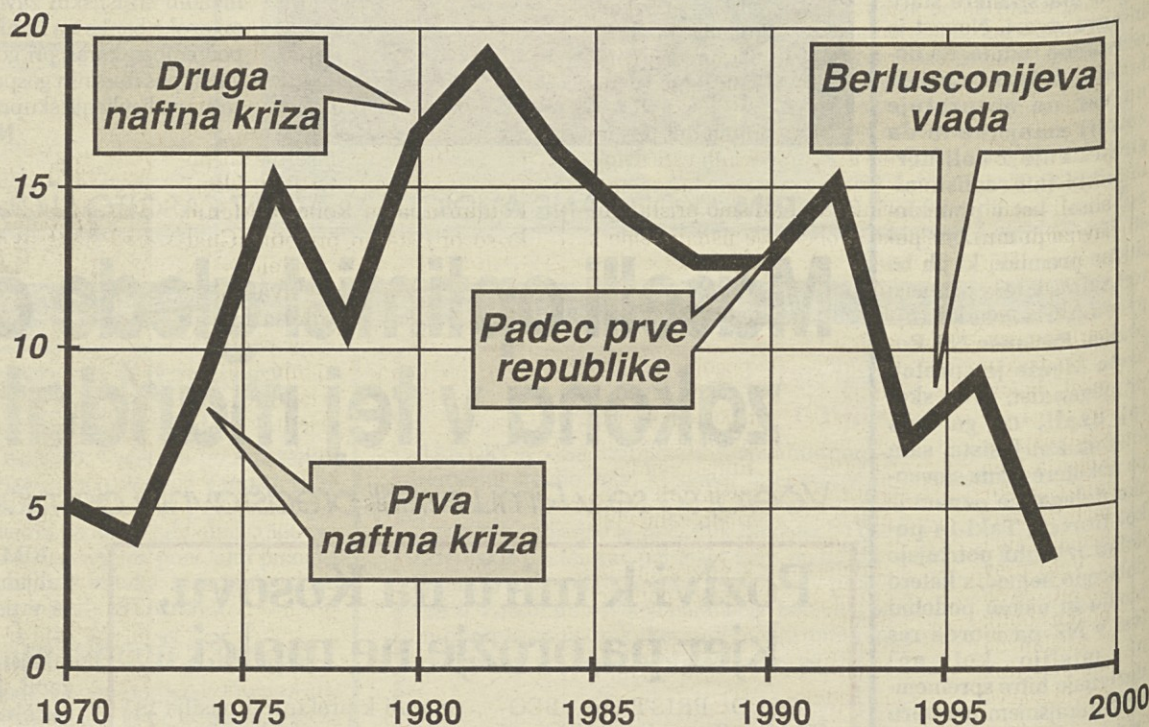
RIM - Tudi drugod po Evropi se pripravljajo na skorajšnjo uveljavitev evra z vsklajevanjem svojih uradnih obrestnih mer z novo 3-odstotno mero, ki bo veljala za skupno valuto.

Tako so včeraj Francija, Belgija, Nemčija in Nizozemska znižale svojo uradno obrestno mero od 3,30 na 3 odstotke, Portugalska od 3,75 na 3, Danska od 4 na 3,50, Španija od 3,5 na 3, Irska od 3,60 na 3, Avstrija pa od 3,2 na 3 odstotke.

Ker je na Finskem že veljala 3-odstotna uradna obrestna mera, sta v rahli zamudi samo se Italija in Danska, ki bi morala znižati pred koncem leta svojo uradno obrestno mero od 3,50 na 3 odstotke.

Borze so reagirale evforično na usklajeno operacijo osrednjih bank in so povsod napredovale za več točk.

OBRESTNA MERA V ITALIJI

OCENE / UGODNA, Vendar deljena MNENJA

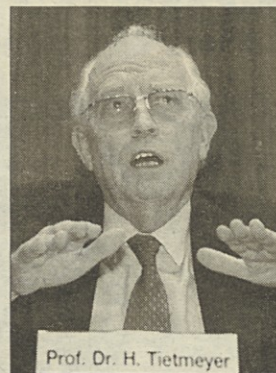
Znižanje pogoj za gospodarski razvoj in za boj proti brezposelnosti

Tietmeyer: evro s 3 odstotno obrestno mero, za Italijo morda predprag 3, 3%

RIM - »To je dobra vest,« je bil prvi komentar ministrskega predsednika Massima D'Alema na pol odstotno znižanje uradne obrestne mere. Vest je dobra, je pojasnil, iz več razlogov: ker gre za poseg, za katerega so se dogovorili z drugimi evropskimi osrednjimi bankami, ker se Italija približuje finančnim določilom sistema skupne valute evro, pa tudi ker sklep Banke Italije dokazuje, da je lahko velika neodvisnost osrednjih bank v sozvočju z odločno gospodarsko politiko evropskih vlad: »To je neobhodno potrebno za gospodarski razvoj na italijanski in na evropski ravni, za nove investicije, za boj proti brezposelnosti.« Za predsednika D'Alema je sklep Banke Italije ned-

vomno tudi sad politike stabilnosti in doslednosti italijanske vlade.

Gre za odločilni korak v smeri gospodarskega uveljavljanja in za izreden korak v smeri evropskega poenotenja, je mnenje generalnega tajnika sindikata UIL Pietra Larizze. Znižanje obrestne mere bo koristno, vendar ne bo zadostno za novo obdobje investicij: podtajnik sindikata CGIL Guglielmo Epifani je zelo previden glede posledic včerajšnjega sklepa Banke Italije, ki je nedvomno pozitivno, vendar je nezadostno za pravo gospodarsko rast, za katero je potrebna široko zasnovana gospodarska politika. Sklep Banke Italije nedvomno lahko prispeva k preseganju recesijske politike, meni tajnik

Stranke komunistične prenovne Fausto Bertinotti, vendar je nereseno vprašanje pomanjkanje prave politike za boj proti brezposelnosti. Gre za protislovje, ki je očitno po vsej Evropi, se zlasti pa v Italiji, meni Bertinotti.

Je dobra vest, vendar prihaja z zamudo: predsednik združenja indu-

strijev mehanicnega sektorja Andrea Pininfarina ocenjuje, da bi znižanje obrestne mere pred časom bilo dosti bolj učinkovito in da je vsekakor Italija se za pol točke daleč od drugih razvitih držav.

Zelo ugodno ocenjuje sklepe italijanske in ostalih osrednjih bank nobelovec za ekonomijo Franco Modigliani, za katerega pocenitev denarja kaže na nov duh in učinkovitejšo namene evropske finance in bo nedvomno omogočila ublaziitev brezposelnosti. Drugačnega mnenja pa je ekonomist Renato Brunetta, za katerega je pri obrestni meri značilno, da učinkuje hitro in seveda negativno, ko se viša, posledice pa se občutijo sele na daljši rok, ko se niza. Odločilno na krajši rok bi

lahko bilo samo znižanje davčnega pritiska, meni Brunetta.

Za Edgarja Meistra, člana direktorija Bundesbanka bo verjetno Italija polnopravno vstopila v sistem evra z uradno obrestno mero na 3-odstotnem nivoju kot ostale države: odklon Italije od tega cilja bi bil za Meistra nepojmljiv. Predsednik Bundesbanka Hans Tietmeyer (na sliki) pa meni, da ne bi bilo nič dramatičnega, ko bi Italija pristopila v dveh etapah, od katerih naj bi prva pripeljala do nekakega predpraga začasne 3,30 odstotne uradne obrestne mere. Za Tietmeyerja ni pa dvoma, da bo evro zazivel s 3 odstotno obrestno mero: »To ne bo začasna mera, pač pa bo trajala določen čas,« je pristavil.

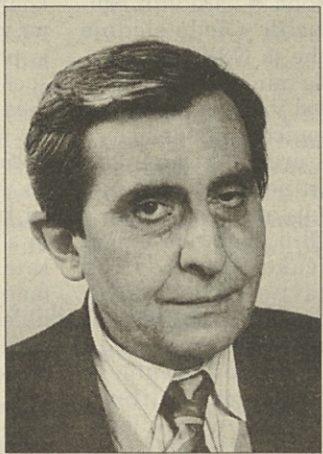
OŽJI ODBOR KOMISIJE POSLANSKE ZBORNICE ZA USTAVNA VPRAŠANJA JE VČERAJ ZASLIŠAL »DRUGO STRAN«

Italijanske desničarske organizacije za okrnitev Masellijevega osnutka

Niso pa se načelno izrekle proti odobritvi zakona - Patetičen poseg učitelja iz Nadiških dolin

Maselli optimist glede zakona

RIM - Poročevalcu Domenicu Maselliju se je mudilo. Takoj ko se je včeraj končal pogovor s predstavnikoma italijanskih organizacij iz trzasko, goriske in videmske pokrajine, je moral na sejo komisije, ki se ukvarja z zahtevnim problemom ustavne reforme. Kljub temu pa si je odtrgal nekaj minut časa za pogovor z novinarji in za kratek obračun starih dni avdicij.

Kako torej ocenjujete pogovore teh dni?

Mislím, da je obračun teh dni pozitívén. Če naj povzamem, se mi zdi, da so vsi, ki so posegli, soglasali z ugotovitvijo, da je dozorel čas za zakon. Glede vsebine zakona samega so mnenja različna, vendar pomembno je dejstvo, da tako predstavniki usatnov kot združenj soglasajo o tem, da je trenutek za sprejetje zakona primeren.

Po vašem mnenju so bili pogovori teh dni prispevek k oblikovanju zakona ali so upočasnili vaše delo?

Mislím, da so dali prispevek v smislu, da smo slišali ustanove in organizacije. Ko smo prisluhnili javnemu mnenju lahko svobodneje nadaljujemo s svojim delom, ker imamo uradne podatke o tem, kaj vsakdo od zaslišanih misli.

Ali je mogoče že določiti kak datum v zvezi s parlamentarno potjo zakona?

Ne, tega ni mogoče. V normalnih pogojih bi lahko rekel, da komisija lahko predebatira zakonski predlog in ga preda zbornici v nadaljnji postopek in to kljub napovedanemu ogromnemu številu popravkov Roberta Menie in Gualberta Niccolinija. Vendar v tem času komisija debatira tudi o ustavnih reformah, o zakonu proti prekuciji in drugih zahtevnih temah. Zato je težko predvideti kakršen koli rok.

Vaša previdnost naravnost sili k vprašanju: bo tokrat res slo, potem ko je že tolikokrat spodletel poskus oblikovanja zakona?

Mislím, da bo slo, prepričan sem v to. Kot mora biti tokrat priložnost, da senat odobri okvirni zakon o zaščiti manjšin in zakon o Ladincih. (VT)

RIM - Ali je res, da se je mandatna doba predčasno končala, vsakic, ko je v parlamentu naredil nekaj korakov zakon za zaščito slovenske manjšine? Na pritrdilen odgovor je predsednik trzasko in goriske Lege nazionale Paolo Sardos Albertini, nekoliko za salo, precej pa tudi zares dahnil: »Upajmo, da bo tudi tokrat tako.« In obrnjen k trzaskemu poslancu NZ Robertu Meniu je zadovoljno dodal, da bi ujeli kar tri dobre muhe na en mah: ustavili bi zakon o zaščiti slovenske manjšine, dosegli bi padec vlade Massima D'Alema in se na novih volitvah pomerili z levo sredino.

Utrinek po svoje odraza vzdušje na včerajšnjem četrtém dnevu avdicij o zakonu za zaščito slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki jih je priredil ožji odbor poslanske komisije za ustavna vprašanja. Pred nekaj leti so se na podobne avdicije prijavile tudi nekatere italijanske organizacije, ki so bile naklonjene manjšini, tokrat pa so se odzvali samo predstavniki organizacij, ki imajo do manjšine veliko bolj zaprt odnos. Poleg poročevalca in koordinatorja Domenica Masellija in poslancev Antonia Di Bisceglieja, Fontaninija in Roberta Menie, ki so bili stalno prisotni (Gualberto Niccolini je sodeloval na avdicijah samo prva dva dneva, južnega tirolca Zellerja in valdostanca Caverija pa včeraj ni bilo) je včeraj izvajanju italijanskih organizacij prisluhnil tudi novoizvoljeni predsednik komisije za ustavna vprašanja Antonio Maccanico, ki je bil v odmerjanju časa diskutantom manj strog od tega, kar je bil v sredo Maselli s slovenskimi organizacijami. Zato je seja komisije zacela skoraj pol ure bolj po predvidenem času.

Kot je povedal po seji poslanec Di Bisceglie (in kot pravi v intervjuju, ki ga objavljamo na

tej strani tudi poročevalec Maselli), se nobeden od diskutantov ni izrekel proti zakonu, vsi pa so si seveda prizadevali, da bi ga vsebinsko kar v največji meri okrnili. Skoraj patetičen je bil s tega vidika napor priletne učitelja iz Nadiških dolin, ki je pripovedoval, kako revna in brez sredstev ter brez osebja je italijanska sola v tistih krajih v primerjavi s speterskim dvojezičnim solskim središčem. Sinteza dolgega in jokavega izvajanja pa je bila pragmatična: da ekonomskim spodbudam za gospodarstvo Nadiških dolin, jezikovnih pravic pa ni ravno treba.

Sicer pa je mimo dokaj sozvočnih poudarkov v razpravi

treba omeniti skupno izjavo gen. Riccarda Basileja, predsednika federacije Grigioverde, posl. Renza De Vidovicha, predsednika Federacije begunskih organizacij in odv. Paola Sardosa Albertinija, predsednika Lege nazionale iz Trsta in Gorice. V tej izjavi podpisniki poudarjajo, da zelo cenijo in v precejšnji meri soglasajo s pogledi predsednika deželne vlade Roberta Antonioneja, predsednika trzasko pokrajine Renza Codarina, trzaskega in goriskega zupana Riccarda Illyja in Gaetana Valentija in menijo, da je tudi zaradi dobrih medetničnih odnosov danes mogoče pristopiti drugače kot v preteklosti do vprašanja zaščite Slovencev.

Kakšna pa naj bo ta zaščita? Skladna z okvirno konvencijo o zaščiti narodnih manjšin, ki je bila podpisana v Strasbourgu leta 1995, obenem pa naj bo zaščitni zakon za Slovence tesno povezan tudi s priznanjem »ustrezne in dokončne odškodnine« dalmatinskih in istrskim beguncem za dobrine, ki jim jih je zaplenila Jugoslavija.

Skratka italijanske organizacije so izkoristile priložnost, da so pristavile svoj piškerček, obenem pa se zavzele, da bi bila morebitna rezina pravic za Slovence cimtanjša. Prepričali pa so najbrž le malokoga, če ni bil že prej njihov somisljenik.

Vojmir Tavčar

ČLANKI IN KOMENTARJI V ČASOPISJU

Časopisi o »zaslišanjih« v zbornici Za Piccolo je važnejši »Balkan«

TRST - Parlamentarne avdicije o zaščitnem zakonu za Slovence po pričakovanjih zanimajo predvsem lokalne in obmejne medije, manj pozornosti pa doživljajo v občilih osrednje Slovenije. Ljubljansko Delo je sredinemu zaslišanju Slovencev vsekakor posvetilo članek izpod peresa rimskega dopisnika Tonea Hočevarja. Pisec uvodoma ugotavlja, da so se Slovenci v Rimu celo strinjali, da je zakon o zaščiti manjšine nujno potreben, kar zadeva uresničitev usklajenih stališč pa soglasja v glavnem že ni bilo več.

Pri poslancu Domenicu Maselliju - piše nadalje Hočevar - se je oglasilo devet predstavnikov poenostavljeno rečeno »tradicionalnih« slovenskih organizacij in ustanov, poleg njih pa se devet predstavnikov dveh skupin novejšega datuma, Gombaceve tretje krovne organizacije in Pahorjeve Edinosti. Kot je po avdiciji izjavil Martin Breclj, ki je zastopal Slovensko skupnost, so

se Slovenci predstavili razpršeno, taka pa je tudi zamejska realnost. Breclj je imel, podobno kot drugi, pripombe k tistemu delu osnutka, ki govori o ozemlju, na katerem naj bi zakon veljal. O tem so bili vsaj načelno enakega mnenja tudi drugi.

Dopisnik slovenskega časopisa tudi informira bralce, da je Boris Gombač vse slovenske organizacije pred ustavno komisijo opisal kot Titov recept in posledico Titove Jugoslavije. Kot znano je Gombačev »protest« takoj izkoristil poslanec Nacionalnega zavezništva Roberto Menia, ki je glede tega celo napovedal parlamentarno vprašanje na notranje ministrstvo. Rosa Russo Jervolino se bo morala sedaj očitno, ker nima drugih skrbi, se ukvarjati s sestavo slovenskega predstavništva...

Il Piccolo posveča rimskim avdicijam zelo omejeno pozornost, saj ga zanimajo bolj krajevni učinki na razpravo o zaščitnem zakonu. Skupno izjavo zupana iz trzasko, videmske in goriske pokrajine ca-

sopis objavlja z istim (zelo majhnim) poudarkom, kot zgoraj omenjeni protest trzaskega skrajno desničarskega parlamentarca. Kaj so Maselliju in njegovim kolegom povedali Slovenci časopisa očitno ne zanima, razen tega, da je bilo v delegaciji preveč titovcev.

Piccolo pa šestkolonski uvodni članek na notranjih straneh kronike z naslovom »Hotela Balkan ne gre vrniti« posveča stališčem levih demokratov o zaščiti Slovencev in zlasti o (sporni) vrnitvi bivšega Narodnega doma. Clankar ne skriva simpatij do predlogov podpredsednika deželne sveta Milosa Budina in pokrajinskega tajnika stranke Stelia Spadara, cigar stališča so v trzaskem dnevniku takorekoč doma. Pred kratkim je Piccolo s precejšnjim poudarkom npr. objavil Spadarovo odprto pismo, v katerem politik izraza bojazn, da bi se naša situacija ne nak način sprevgla v realnost »ločenih družb« po južnotirolskem modelu.

Samo dejstvo, da je ta teden prislo do avdicij oz. »zasliševanj« pred posebnim odborom italijanske poslanske zbornice za ustavna vprašanja, se ne pomeni, da bodo Slovenci v Italiji po petih desetletjih cakanja tudi zares kmalu prišli do zakonsko zagotovljenih pravic, piše o tako imenovanem Masellijevem osnutku zaščitnega zakona Robert Skrlj v koprskih Primorskih novicah.

Komentator v nadaljevanju opozarja, da italijanska država doslej ni imela dovolj politične volje, da bi resila odprto vprašanje slovenske manjšine. Bala se je namreč nasilne reakcije iredentističnih in nacionalističnih organizacij ob vzhodni meji. Sedanja »zaslišanja« pa kažejo, da so se razmere nekoliko spremenile in da je slovenska manjšina tokrat, kljub odporu desnice, najbližje zaščitnemu zakonu. V prvi vrsti zato, ker je tokrat na oblasti levica in pa zaradi večje politične odprtosti v Furlaniji-Juljski krajini, meni Skrlj.

Politična ocena »Odbora za zgodovinsko resnico«

TRST - Slovensko-hrvatsko-italijanski odbor za zgodovinsko resnico meni, da bo treba zaščitni predlog za slovensko manjšino popraviti v korist Slovencev in to predvsem kar zadeva spoštovanje splošnega in mednarodnega prava, kar ni odvisno od mnenj in pričakovanj organizacij in strank. Prvi rekvizit se nanasa na spoštovanje demokratičnih načel na področju varstva manjšin, drugi na spoštovanje Osimskega dogovora in tretji pa na najnovejšo razsodbo (24.11.) evropskega sodišča, ki zadeva uživanja pravic tudi za pripadnike iste narodne skupnosti, ki živi v drugi evropski državi. V pokrajinah Trst, Gorica in Videm bodo te pravice veljale tudi za državljane R Slovenije.

PUBLIEST Srl

OBVEŠČA

podjetja, trgovce in obrtnike,
da lahko naročijo po telefonu

**BOŽIČNE
IN NOVOLETNE ČESTITKE
V NAŠEM DNEVNIKU**

na št. 040/7606529

do 15. decembra.

TRST, Ul. Valdirivo 36

O D P R T A T R I B U N A

Kaj pogrešam za varnost narodnosti

(Pripombe k načrtu zaščitnega zakona za Slovence v Italiji)

STANKO ŽERJAL

Kjerkoli berem in kjerkoli poslušam razpravljanje ali celo polemike o potrebi zakonske zaščite narodnih manjšin, pogrešam dvojce:

a) utemeljevanje in utemeljitev dolžnosti do narodnostne zvestobe in dokazovanje o moralno negativnih posledicah prisilne ali kakorkoli nenaravne asimilacije;

b) zahtevo po lastnih, samostojnih materialnih strukturah za - recimo tako - religiozno in bogocastno izživljanje v kolektivu tako imenovane narodnostne manjšine.

Prvi problem mi roji po glavi nič manj kot triinšestdeset let, odkar mi je nemski duhovnik med colnarjenjem na Vrbskem jezeru izrazil to vprašanje. Jaz sem bil takrat sele novomašnik in zagret iredentist ne le za svojo Primorsko, ampak enako tudi za romantično Korosko. Sad mojega razmisljanja, studija, opazovanja, razgovorov je tale: zvestoba narodnosti ni samo pravica, ampak prava, pristna moralna dolžnost, sankcionirana vidno v četrti božji zapovedi, manj vidno pa celo kar v prvi. Zane-marjanje te dolžnosti rodi pohabljenе znacaje. Sumaricno sem o tem nekaj objavil svoj čas v Novem listu in več kot enkrat skušal zbuditi in spodbuditi k sirsemu studiju in razpravljanju mlajši rod. Pomniti je treba, da o moralnosti narodne zavesti in narodnostne zvestobe orjemo ledino.

Z drugim problemom sem se prvič srečal neke na koncu tridesetih let - ali tik pred vstopom Italije v vojno ali malce prej, ko sem v jutranjih jurah prisel iz svoje župnije na Banijski planoti v Gorico in sem v stolni cerkvi zaprosil, da bi zasebno maševal in sem po mašni liturgiji, ki je bila takrat kajpak se v latinskini - glasno - ne le zase, ampak za morebitne navzoče vernike, po takratnih predpisih odmolil molitve Pozdravljena Kraljica in Zdrava Marija in k sv. nadangelu Mihaelu itd. - vse to po slovensko. Odsel sem v zakristijo, odložil kehl in masna oblacila - - - in, in pristopil je k meni takratni stolni župnik monsignor Geat ter me okregal, zakaj sem molil po slovensko, češ da je to možno samo pri javni slovenski maši, kj je za Slovence v urniku / menda je bila vsakdanja slovenska masa ob sedmih ali pol sedmih /, ni pa dopustno pri nobenih drugih mašah - bodisi javnih po urniku bodisi zasebnih izven urnika. Ko sem odhajal iz cerkve, me je dohitel kanonik msgr. Mirko Brumat. Očitno je iz kanoniške zakristije pri odprtih vratih slisal zvonček ukor ali pa mu je župnik Geat godrnjavo povedal moj prekršek. Brumat me je vprašal in zalostno zavzdihnil, seveda ne nad menoj, ampak nad svojim italijanskim sobratom, sokanonikom. Izrazil mi je tudi začudenje nad Geatom, ki ga dotlej ni imel za pretiranega nacionalista. Podrobneje sem odkrival in spoznaval ohromljenost - pastirske in liturgicne postrežbe za slovenske - recimo manjšinske - vernike v mestih kot Gorica, Trst, Celovec, Cedad itd. Kaj imamo? Po eno sv. maso v nekaterih, samo v nekaterih svetiscih Trsta, Gorice, Celovca, in to po takem urniku, kakršnega milostno dopusca program italijanskega bogoslužja. Med mojim tržaskim bivanjem me je srbelo, da bi kdaj javno kaj napisal, morda v takratni tednik Demokracijo ali pozneje v Novi list, in me je rajni dr. Besednjak priganjal k temu, a za tiste in takratne case sem imel casu primerne pomisleke, v skrbi in strahu pred kakim

pohujsanjem, ali pa tudi pred kakim ukorom visjega predstojništva. Enako tenkovestnost mi je razodel prav imenovani gospod Brumat med vojno, ko so mu v ljubljanskem Slovincu po pomoti objavili neko njegovo pisanje o zapostavljenosti in premajhni liturgični postrežbi Slovincov v goriskem mestu. Odkritosrčno sem se razveselil, ko je nekoč okrog koncilskih let menda v Katoliškem glasu mlajši, očitno pogumnejši sobrat objavil brez ovinkov krepko kritiko in pritožbo nad pomanjkljivostmi in omejitvami za Slovence na pastoralnem področju. To je bil gospod Dusan Jakomin. Kolikor poznam utripanje slovenske srenje v Italiji, je bil on prvi, ki je prebil led boječega ali celo strahopetnega molka. Po cerkvenem zboru sta se rodili v Trstu in Gorici dve pastoralni središči za Slovence. Obe imata v cerkvenih strukturah status personalne župnije. Lepo. Meni je čez vse dosedanje pobude, izboljšave in dosežke v pastoralnih strukturah za Slovence v Gorici in Trstu polagoma, polagoma, v zadnjih dvajsetih letih dozorela sledeca diagnoza, ki jo izrazim v vprašalni obliki: ali ima na primer pettisoc Slovincov v notranjosti goriskega mesta in desetstisoc Slovincov v notranjosti, okrog središča tržaskega mesta, zbranih iz kolikor toliko v krščanstvu osveščenih industrijskih delavcev, akademsko izobraženih profesionalistov, trgovcev, obrtnikov, uradnikov različnih stopenj, razne vrste namesčencev v javnem in zasebnem sektorju in različnih stopenj izobrazbe... (ali ima, naj ponovim) enako ali enakovredno postrežbo v pastorizaciji in liturgiji kakor osemsto za silo opismenih kmetov, pastirjev, gozdarjev v Gorjusah nad Bledom? Gorjuse so najvišja župnija v ljubljanski skofiji. V krogih dušnih pastirjev so od nekdaj veljale kot kraj Bogu za hrbotom, nič posebno zahteven v duhovnih zadevah, za ljudmi brez visokih ali globokih problemov v srcih, zadovoljnih, da imajo lastno cerkveno, zvon, mežnarja, organista, farovsko kuharico in gospoda župnika iste katoliške vere, kakršno izpovedujejo oni - in pika. Uboje Gorjuse! Med kandidati za duhovniški stan, to je med študenti teologije, zbranih obvezno seveda v višjem semeniscu, je bilo ime Gorjuse pripravno za zbijanje marsikatero sale. Torej: v Gorjusah ima osveščen kristjan lastno cerkev, ki mu je odprta in na voljo triindvajset ur in stiriinšestdeset minut vsak dan, to je toliko, kolikor traja astronomski dan. Po potrebi in ob uvidevnosti ali na željo faranov v Gorjusah župnik lahko za kako nedeljo ali za katerikoli dan spremeni urnik bogoslužja, po potrebi kdaj podaljša bogoslužje, po potrebi tudi ob delavnih kdaj priredi posebno pobožnost, recimo za prve petke, za majniske smarnice itd. Včasih župnik pokliče tujege pridigarja za kako tridnevno duhovno obnovo in bo spet potreben poseben urnik. Če zarocenci niso točni za poroko, jih župnik in cerkev počakata, ker ni v cerkvi nobene drugojezične zasedbe. Nemalokrat dušni pastir popelje solske otroke v cerkev ob uri, ki jo se le tistega dne določi. In tako dalje in tako naprej. Gorjuse imajo popolno oblast nad lastno cerkvijo in gorjuskim župnikom proste roke, da streže svojim ovčicam po svoji najboljši volji kot se spodobi.

Sodobno dušno pastirstvo terja za vsako župnijo še nekaj več kot božjo hišo za bogoslužje. Zahteva

se tako imenovano farno dvorano. Tudi igrisce za mladino je skoraj v vsaki župniji potrebno.

Bralci naj razmislijo naprej in globlje in višje o pogojih in potrebah župnije za pravilno funkcioniranje. Koliko te normalne dušnopastirske in bogoslužne postrežbe uživajo tisoči v mestu bivajočih in v pobožnosti tudi meščansko razvajenih Slovincov? Ker predobro poznam utripanje italijanskih kakor slovenskih vernikov in obratno, cutim potrebo, da se hitim zavarovati pred dvojnimi farizejstvom. Prvo bo italijansko: "Saj imate, za božjo voljo, pogledjte, (če govorim o Gorici), saj imate ob nedeljah in praznikih v stolni cerkvi ob pol osmih jutraj slovensko maso, ob delavnih tudi neke ob sedmih - potem neda-lec na Travniku podobno, potem ob nedeljah pri kapucinih večerno maso ... in imate lastno cerkveno sv. Ivana na voljo 24 ur na dan. In v Trstu? Hoj! V Skednju lastnega slovenskega dušnega pastirja in eno nedeljsko maso slovensko, pa pri svetem Vincencu tudi eno nedeljsko maso, pri svetem Antonu menda vsak dan, pri svetem Ivanu prav tako in celo pri svetem Jakobu po eno maso."

Zal moje razpravljanje ne velja izjemnim nenormalnostim, ampak govorim o normalni, normalni postrežbi kakor jo imajo Gorjuse. Drugega farizejstva se pa bojim od slovenske strani. Nase farizejstvo bo reklo: "He, naj torej cerkvena oblast uredi kaj bolje! Tu so skofje, ki bi morali bolje poskrbeti"... Razume se, da je treba predvsem skofom predočiti problem s primerjavo z Gorjusahi. In vendar je treba, da smo kdaj posteni in bolj resni v odnosih do cerkvenih oblasti. In bolj realisti. Kaj zmorejmo skofje in to problemu? Potreboval bi pač ustrezen prostor v casopisu in ustrezen prostor v svojem casu, da bi vsaj za silo razložil naivnežem in nevednežem in farizejskim kritikom realne možnosti in nemožnosti cerkvenih oblasti za reševanje tega problema.

Oba opisana problema bi morala najti prostor in rešitev v zaščitnem zakonu, ki se pripravlja v prid tako imenovane slovenske narodne manjšine v Italiji. A ne najdem v predlaganem besedilu niti besedice - kakor je ne najdem v nobenem tekstu, v nobenem mednarodnem simpoziju, v nobenem zakoniku. Torej orjem ledino, če načenjam ta dva problema pred zakonodajalci in če skušam dokazati, da bi moral vsak narodno zaščitni zakon slovesno proglasiti, 1) da je kakršnokoli pilotirana ali tudi samo favorizirana asimilacija nemoralna in skodljiva za državo, ker ustvarja pohabljenе znacaje in s tem slabe državljane, in 2) da mora država za pripadnike manjšine zgraditi ne samo solska poslopja, marveč tudi posebne bogoslužne in druge za versko življenje potrebne objekte.

Ta moj predlog, ta moj apel je seveda povedan v skrajni sintezi. Menim, da si moramo izpraskati vest, če nismo doslej, kakor res nismo nikoli vzeli v pretes teh dveh aspektov ali elementov narodnoobrambne akcije. V razpravljanje o vsem tem bi bilo potrebno zajeti cim sirsji krog. Vec glav vec ve. Celo v moji stari glavi je poleg povedanega se marsikaj gradiva v oporo obem mojim tu napisanim tezam. Zamujeno ni, upam, se nic, ker itak pojde zakonski osnutek v parlament in ta ga lahko popravlja in dopolnjuje.

KOROŠKA / PO PONEDELJKOVI SEJI

NSKS se bo pritožil proti sestavi sosveta

Med utemeljitvami priziva na ustavno sodišče neupoštevanje štajerskih Slovincov

CELOVEC - Po konstitutivni seji sosveta za koroske Slovence v ponedeljek na Dunaju, na kateri je bil vnovic izvoljen za predsednika Marijan Sturm (ZSO), je predsednik Narodnega sveta koroskih Slovincov (NSKS) Nanti Olip potrdil, da bo NSKS - kot se pred sejo napovedano - pri ustavnem sodiscu vložil pritožbo proti sestavi sosveta. Pritožba bo vložena v naslednjih dneh, do odločitve vrhovnega sodisca pa se bodo člani NSKS »s pridržkom« udeležili sej tega posvetovalnega organia avstrijske zvezne vlade.

Olip je v pogovoru za nas list pojasnil, da bo NSKS vložil pritožbo zaradi neupoštevanja

štajerskih Slovincov v novem sosvetu, zaradi neupoštevanja Enotne liste v seznamu strank ter zaradi neupoštevanja zakona o narodnih skupnostih. Glede slednje točke je NSKS mnenja, da je ministrski svet imenoval v sosvet osebo (za-stopnico svobodnjakov - op. ured.), ki ne odgovarja pogojem, ki jih postavlja omenjeni zakon.

Olip je ob tem izrazil pričakovanje, da bo ustavno sodisce hitro odločalo o pritožbah, svojo neuspešno kandidato pa je komentiral s tem, da izid volitev - Sturm je bil izvoljen s pomočjo obeh svobodnjaskih svetnikov - »pove vse«.

Dejstvo, da se je sosvet za Slovence z enoletno

zamudo le se konstituiral, je včeraj z zadovoljstvom komentiral koroski deželni glavar Christof Zernatto. Na tiskovni konferenci po seji deželne vlade je poudaril, da je pomembno, da obstaja spet pogovorna platforma med manjšino in zvezno oz. deželno vlado. Izrazil je tudi pričakovanje, da bo ta gremij v prihodnosti konstruktivno deloval in s svojimi sklepi sledil interesom slovenske manjšine na Koroskem, hkrati pa prispeval k udržitvi sožitja med manjšino in večino. Zanj da sta tako predsednik sosveta in ZSO Sturm kot tudi predsednik NSKS Olip »zelo seriozna pogovorna partnerja«, je dodal Zernatto.

Ivan Lukan

PISMA UREDNIŠTVU

Šport v nasi zavesti ... brez športnikov

G. J. Peterlinu bi zeleti pojasniti, da smo ze v oglasu, ki je najavljal vecer SPORT V NASI ZAVESTI pojasnili, da bo casnikar S. Tavcar orisal sportni utrip pri nas, v komunikeju (ned. 22.11.) pa natančneje obrazložili, o cem bo govorila.

Vecere, ki obravnavajo zamejstvo in tukajšnje pomembnejše ustanove, skuša SK vedno uokviriti problemu, zato je vabilo k udeležbi odprto vsem, ki ga preberejo v PD ali slisijo po Radiu TS A, ob omenjeni priloznosti pa smo posebej poskrbeli se za lepake.

Odbor Slovenskega kluba

Ne, odborniki Slovenskega kluba si nismo domisljali, "da bi vecer pomenil neke vrste posveta o sportu" (Ivan Peterlin; PD 2.12.1989), ampak smo zeleti izkoristiti priloznost, ki nam jo ponuja izid dveh novih knjig in spregovoriti o našem, zamejskem sportu tudi malo sirse. Zato smo na vecer, poleg avtorjev povabili tudi novinarja Sergija Tavcarja, dobrega poznavalca nase sportne problematike, ki naj bi s svojim posegom uvedel drugi, diskusijski del vecera... A kot vsakic, ko organizira SK vecer, ki ze li biti tudi diskusija o našem zamejstvu (beri: vecer o Glasbeni matici, Slovenskem stalnem gledaliscu, Dijaskem domu...), se nikoli ne prikaze veliko ljudi, predvsem pa ne tistih, ki so direktno vkljuceni v to ali ono zamejsko ustanovo. Razlogov za neuspeh je verjetno vec. Morda niso oglosi na Primorskem dnevniku in Radiu Trst A dovolj jasni, morda je treba ljudi povabiti osebno, z vabilom na dom. Morda pa nimamo volje in namena konstruktivno diskutirati o zamejskih tezavah...

Pisec clanka, ki je ob enem tudi odbornik SK, ni hotel in niti ni mislil, da se lahko »tako vehementno spravi nad naso sportno stvarnost in brez ovinkarjenja udari po njej v dokaj omalovazevalnem tonu« (Ivan Peterlin, 2.12.1998)...Piscu clanka se je zdelo, da glede na to, da vsi toliko govorijo o »casih, ki se spreminjajo«, pa tudi o mladih, ki so nosilci novih idej in novih, odpretskih gesel, da je bil torkov vecer v Slovenskem klubu priloznost, da se (mladi in manj mladi) pobliže seznanimo z enim glavnih aspektov tega nasega manjšinskega mikrokozmosa: s sportnim. Da slisimo o preteklosti, o sedanjosti in morda celo o prihodnosti nasega sporta. Piscu clanka se je zato zdelo skoda, da niso med publiko sedeli ljudje, ki se na stroko razumejo, skratka ljudje, ki bi na poseg Sergija Tavcarja lahko odgo-

varjali in zakaj ne, tudi ugovarjali malce bolj kompetentno. Samo to.

Poljanka Dolhar, pisec clanka

Srečanje o klasičnem liceju

Spustovani!

Z velikim veseljem sem ugotovila, da ste posvetili skoraj celo stran danasnje (torkove) številke vasega dnevnika srečanju o Klasičnem liceju in njegovega pomenu, potem pa sem prav v poročilu o posegu, ki sem ga sama imela, opazila neljubo napako, za katero Vas prosim, da bi jo popravili. Ker sem, kot sami ugotavljate, zelo navezana na solo, iz katere sem izšla, bi bilo nedopustno z moje strani, da ne bi bila informirana, da so na Klasični že nekaj let v teku reforme, za katere pravite, da sem jih predlagala jaz sama na tem srečanju. Zato sem tudi v svojem posegu izjavila: (citiram dobesedno) »Ze par razredov za mano so uvedli eksperimentacijo matematike in informatike« ... ter ... »tuj jezik (anglascino ali nemscino) se sedaj ucijo ne samo v bieniju, temvec tudi v trieniju«. Res se mi ne zdi primerno, da bi sirsa javnost, ki morda o teh stvareh ni informirana, mislila, da so te posodobitve le moje pobožne želje, ko so jih pa ze deležni dijaki vsaj zadnjih starih let.

V svojih pripombah sem bila pravzaprav nekoliko kritična do izbire matematike in informatike, to pa zaradi tega, ker ni več prave razlike med številom ur matematike na realni in na klasični. Sama bi raje videla, da bi se eksperimentacija razširila in poglobila na jezikovno - literarnem področju, ki se mi zdi bolj specifično za klasično smer; zame osebno je bilo npr. prav omejeno število ur matematike eden glavnih razlogov, zaradi katerega sem se odločila za klasično smer. Objektivno gledano pa je višje število ur matematike in informatike gotovo koristno za mlade, ki se morajo tudi prilagajati zahtevam časa, v katerem živijo.

Se enkrat naj torej poudarim, da se mi zdijo »očitki«, ki letijo na račun Klasične in domnevne »zaostalosti« njenih predmetov, neutemeljeni, ne samo kar se tudi na tej soli dijaki danes poglobljejo na ucijo znanstvenih predmetov in tujege jezika, pač pa predvsem zato, ker je po mojem mnenju to sola, ki ti odpre najširsra kulturna obzorja in te nauči misliti in delati. Zato ni razlogov za omalovazevanje; nasprotno, biti bi morali ponosni na to, da jo imamo in čuvati njen obstoj kot nekaj dragocenega za vso slovensko skupnost.

S spustovanjem

Breda Susić

POLITIKA / TRŽAŠKA OBČINSKA SKUPŠČINA

Proračun brez večjih polemik in preprirov

Razkol v Forza Italia - Potrjen povisek davka na smeti

Tržaski občinski svet je preteklo noč brez večjih pretresov in polemik odobril proračun za leto 1999. Finančni dokument so po pričakovanjih podprli svetovalci Illyjeve večine (Oljka in občanska lista), proti pa so glasovali SKP, Stranka komunistov, Liga, independentisti in glavnina Pola svoboščin. Dva svetovalca Forza Italia (Paolo Sardos Albertini in

Giulio Staffieri) sta se namreč vzdržala, njun somisljenik Piero Camberpa se ni udeležil glasovanja.

In prav razkol v vrstah Berlusconijske stranke oziroma Liste za Trst predstavlja edino politično novost v tem glasovanju. Staffieri in Sardos Albertini sta se formalno vzdržala, ker je odbor sprejel njun proračunski popravek, v resnici pa je

v svetovalski skupini Pola svoboščin prislo do političnega razkola. Nekateri melonariji (v prvi vrsti nekdanji župan) ze nekaj časa očitajo desnosredinski koaliciji, da vodi jalovo opozicijo občinskemu odboru in da je glede tega popolnoma pod vplivom Nacionalnega zavezništva. To v marsičem odgovarja resnici, saj ima človek včasih vtis, da je več nejevolje do Illyjeve uprave v vrstah Oljke (glej stalne in glasne kritike načelnika skupine Giorgia De Rose na delo odbora), kot v samem Polu svoboščin.

Proračunska razprava je bila, kot receno, na splošno dolgačasna. Skupščina je med drugim potrdila povisek (približno 17 odst.) davka na od-

laganje smeti, potem ko je odbor sprva zahteval povisek v višini kar 32 odst., kar je bilo res popolnoma neutemeljeno. Formalni popravek za znižanje prvotnega pretiranega poviska je v imenu svetovalcev večine predložil Igor Dolenc (LD), ki je med razpravo opozoril na velika neskladja med napovedanim poviskom in napovedanimi proračunskimi prihodki.

Da je povisek davka na smeti (povisali bodo tudi davek ICI od 4 na 4, 5 promil) neutemeljen je poudaril tudi zastopnik Komunistične prenovne Igor Canciani. V debati sta se oglasila tudi predstavnika Slovenske skupnosti Andrej Berdon in Peter Močnik, ki sta pozornost posvetila predvsem solski problematiki in javnim delom v okolici. Izrazila sta upanje, da bo odbor te zahteve vključil v proračunske spremembe, s katerimi se bo skupščina ukvarjala prihodnjo pomlad.

Vsi ti poviski - je v tiskovnem sporočilu napisal pokrajinski tajnik SKP Sergio Facchini - bodo zelo negativno vplivali na življenje zlasti manj premožnih družbenih slojev. Proračun Illyjeve uprave ne odgovarja realnim potrebam ljudi v tiski, kot prča dejstvo, da bilanca popolnoma zanemarija npr. problematiko brezposelnosti. Družbeni in gospodarski položaj v mestu se iz dneva v dan slabša, a to - vsaj tako meni Facchini - očitno ne zanima župana in občinskih odbornikov.

JUSARSKI ODBORI / STALIŠČE KOORDINACIJE

Kraški park je treba zamrzniti

Predhodno naj deželna in krajevne uprave izpolnijo kopico že sprejetih obvez

Ta torek so se zbrali predstavniki odborov za ločeno upravljanje jurskih imovnin iz Barkovelj, Lonjerja, Bazovice, s Padrič, od Banov, z Opčin in iz Medje vasi in iz Medje vasi na sedzu svoje koordinacije na Opčinah ter obravnavali vrsto perečih vprašanj. Sestanek je vodil predsednik koordinacije Fabio Krevatin.

Udeleženci sestanka so najprej zavzeli stališče do vabila, ki jim ga je posredoval deželni odbornik za parke Giorgio Pozzo, naj se kot opazovalci udeležijo srečanja z dne 14. decembra na sedežu deželne vlade v Trstu, na katerem naj bi predstavniki krajevnih uprav predvidoma podpisali programski sporazum za ustanovitev Kraskega parka. Predstavniki omenjenih jurskih odborov so s tem v zvezi izrazili začudenje, da so na to pomembno zasedanje vabljene le kot opazovalci, saj so konec koncev izvoljeni javni upravitelji tako kot občinski, pokrajinski in deželni svetovalci oziroma odborniki. Sicer pa jursari vztrajajo na stališču, ki so ga izrazili že na posvetu o Kraskem parku v Tržiču, da naj ostale pristojne javne uprave celotno zadevo zamrznijo za dobo šestih mesecev in naj medtem izpolnijo obveze, ki so jih prevzele v raznih sporazumih. Gre konkretno za prireditev deželne konference o uporabi trzaskega teritorija, za ukinitve omejitev hidrogeološkega zakona ter za spremembo pravilnika Kraske gorske skupnosti o izvajanju dezel-

nega zakona st. 16 iz leta 1992.

Predstavniki jursarjev iz Barkovelj, Lonjerja, Bazovice, s Padrič, od Banov, z Opčin in iz Medje vasi so se na svojem torkovem zasedanju nadalje zavzeli za to, naj deželni svet Furlanije-Juljske krajine z ustreznim zakonskim ukrepom prizna pravno osebnost odborom za ločeno upravljanje jurskih imovnin ter njih pristojnost za redno in izredno upravljanje zaupanim jim imovnin, poleg tega pa naj ponovno sproži postopek za likvidacijo jurskih zemljišč v skladu z zakonom st. 1766 iz leta 1927.

Sicer pa so na torkovem zasedanju ocenili, da poleg trzasko tudi devinsko-nabrežinska občinska uprava uvaja omejitve na teritoriju ne da bi se posvetovala z ustanovami, ki so zadolžene, da zadevni teritorij upravljajo. Pri tem so se nanašali na sklep, ki ga je devinsko-nabrežinski občinski odbor sprejel 29. aprila letos in s katerim je uvedel vrsto novih naravovarstvenih

vinkulacij na poročju medvejskega jusa. Jursari zahtevajo preklis omenjenega sklepa ter ponovni pretres celotne zadeve z njihovo soudeležbo.

Predstavniki omenjenih jurskih odborov so na svojem srečanju nadalje pozvali krovne in druge organizacije, naj se zavzamejo za to, da bi v zakon za globalno zascito Slovencev v Italiji vnesli tudi določilo o priznanju vaskim skupnostim pristojnosti za upravo lastnih zemljišč, kot je to razvidno iz prvega branja zemljiških knjig. To naj bi bila obveza, ki jo je Italija sprejela se z ratifikacijo Rapalske pogodbe. Sicer pa so nekaj podobnega že dosegle srenje v Venetu, in sicer prek deželnega zakona.

Predstavniki jursarjev iz Barkovelj, Lonjerja, Bazovice, s Padrič, od Banov, z Opčin in iz Medje vasi so zaključili svoje torkovo zasedanje s sklepom, da s svojimi stališči in zahtevami seznanijo krovni organizaciji slovenske manjšine v pričakovanju, da jih bosta pomagali uresničevati.

NOVICE

Občina Devin-Nabrežina: prošnje za prispevke

Občina Devin-Nabrežina obvesča, da 15. januarja 1999 zapade rok za predložitev prošenj za prispevke v letu 1998, ki se nanašajo na področje kulture in prostega časa (sport in rekreacija). Prispevek lahko prejmejo zasebne ustanove, združenja, krožki in druge institucije zasebnega značaja, ki imajo status pravne osebe in delujejo v korist krajevnega prebivalstva, ter nepriznana združenja in odbori, katerih pobude in dejavnosti so v korist tega prebivalstva. Prošnje je treba sestaviti po priloženem obrazcu »A in opremiti z izvodom proračuna 1998, podrobnim poročilom o lanskim dejavnosti, izvodom statuta, izvodom obračuna o izdatkih v letu 1997 ter obrazcema »B« in »C«. Za pojasnila je na razpolago urad za solstvo in kulturo (tel. 2017371), ki je zacasno premeščen v prostore občinske knjižnice v Nabrežini.

Nesreče za domačimi zidovi: Italija prva v Evropi

Italiji pripada neslavno prvo mesto v Evropi glede števila nezgod, ki se pripetijo za domačimi zidovi: te nesreče terjajo okrog 3 milijone in pol zdravniških posegov ter 420 tisoč sprejemov v bolnišnico. Po mnenju dezelnega odbornika za zdravstvo FJK Alda Ariisa, ki je včeraj posegel na zasedanju o varnosti na domu, katerega je priredila federacija »Federcasalinghe«, je pojav tako razširjen, da se je bilo treba zateci k zakonskim instrumentom za preventivno in zascito. Ariis je poudaril, da so podatki o domacih nesrecah v FJK se skromni in ne omogočajo zanesljivih ter popolnih ocen. Gotovo pa je, da nesreče najbolj prizadenejo zlasti priletne osebe. Pred dvema letoma, je spomnil Ariis, se je deželni urad za načrtovanje odločil, da se sistematično ukvarja z vprašanjem nesreč, pri čemer je zdravstvenim ustanovam naložil, da predložijo načrte in specifične pobude za preventivo. Prednost imajo prometne nesreče in nesreče pri delu, začela pa se je tudi akcija glede domacih nezgod.

Romunskega pomorščaka odpeljali v bolnišnico

Včeraj ponoči, okrog 3.40, so s tankerja »Splendour«, ki pluje pod maltesko zastavo, poklicali na pomoč, ponesrečil se je 27-letni romunski pomorščak Huma Ionel Mirel. Iz operative centrale luskoga poveljstva so do pomola Audace nemudoma poslali izvidniški col, ki je vkrcal osebe službe 118 in ga popeljal do ladje, ki je pravkar zapustila pomol Siota v Miljskem zalivu. Mladenec se je udaril v obraz, sprejeli so ga v glavno bolnišnico, kjer bo ostal nekaj dni, dokler ne opravijo podrobnejših pregledov.

Pobuda SIK na Pončani

Stranka italijanskih komunistov, ki se na Trzaskem in v deželi uradno imenuje Stranka italijanskih in slovenskih komunistov, vabi somisljenike v Ljudski dom na Pončano (Ul. Ponziana 14), kjer bo tekla beseda o razlogih, ki so privedli do ustanovitve nove KP.

Srečanje, ki bo danes ob 18. uri, bo uvedla deželna svetovalka Bruna Zorzini Spetic.

VČERAJ / ODPRTJE NOVEGA SEDEŽA

V Trstu tudi perujski konzulat

Južnoameriška država bo sodelovala na prihodnjih tržaških sejmih

DANES V PETERLINOVIM DVORANI

Predstavitev knjige Cerkev in etnične manjšine

Na pobudo združenja ACLI in krožka Istria bodo danes ob 17. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 predstavili knjigo prof. Kurta Eggerja Cerkev in etnične manjšine. Predstavitve se bo poleg avtorja, kapucinskega patra in profesorja socialnega jezikoslovja pri Innsbruckovi univerzi, udeležil tudi rektor Višjega inštituta Verskih znanosti v Vidmu msgr. Marino Qualizza. Prof. Egger si v svoji knjigi zastavlja vrsto vprašanj o odnosih Cerkve do jezikovnih in etničnih skupin v Evropi.

Letos božična jelka s Tirolskega

Jutri popoldne bodo obnovili tradicionalni običaj postavitve velike božične jelke, s katero na pobudo Obcine okrasijo enega od mestnih trgov. Jelko k nam običajno pošiljajo v dar iz avstrijske Koroske ali Slovenije. Tokrat so jo posekali na Tirolskem, v kraju Sesto Pusteria: visoka je 25 metrov, krasilo jo bo kar tisoč zarnic. Skupaj z druženjem »Vecchia Barriera« jo bodo postavili na Stari mitnici.

Slovenost ob postavljanju jelke se bo pričela ob 16. uri, in sicer na Trgu Unità, kjer bosta nastopili godba »Refolo« ter godba v tradicionalnih kostumih iz Sesta. Po srečanju na Obcini se bosta tukajšnji župan in župan iz Sesta na celu spreveda podala preko Korza Italija do Trga Goldoni in Stare mitnice, kjer bodo po uradnih govorih drevo osvetlili. Pod njim bo letos tradicionalna tirolska koca (hütte), pred katero bo zelo učinkovita turistična »vaba«, saj bodo v soboto (in verjetno tudi v nedeljo) poleg običajnega turističnega materiala delili značilne slaščice, toplo vino in slanino. Manjše smreke bodo postavili tudi na drugih mestnih trgih, zanje bo poskrbel gozdni konzorcij iz Karnije.

Od včeraja je Trst bogatejši za novo konzularno predstavništvo: v Ul. Sv. Franciska 10 so odprli sedež konzulata južnoameriške republike Peru, ki bo pristojen za severovzhodno Italijo. Slovesnosti sta prisostvovala veleposlanica v Italiji Ana Maria Deustua in generalni konzul Luis Sandiga, Peru pa bo v Trstu zastopal castni konzul Alessio Semerani (na sliki prvi z leve).

Naglasilo so, da so izbrali Trst zaradi njegove geopolitične lege, ki se je spet uveljavila v zadnjih letih: perujska vlada je zainteresirana za nove trgovske in gospodarske odnose s srednjeevropskim območjem, za katerega predstavlja Trst naravna vstopna vrata, obenem pa je mesto lahko dostopno za živahno severovzhodno italijansko območje.

Veleposlanica Deustua je imela vrsto srečanj s krajevnimi predstavniki, med drugim je na Trgovinski zbornici napovedala, da bo njena država prisotna na prihodnjih trzaskih sejmih s specializirano ponudbo kave. Predstavnica Peruja se je tudi sestala z zastopstvom podjetnikov iz Veneta.

POZNO PONOČI / V RESTAVRACIJI

Nespretni tat ni nič odnesel škoda pa je bila velika

Bila je trdna noc, ura je odbila 1.30, v restavraciji »L'Ambasciata d' Abruzzo« v Ul. Furlani 6 (manjši cesti pri Ul. Campanelle) pa je bil nekdo se na delu, vendar to zanesljivo ni bil lastnik: v notranjosti je bilo slišati sumljivo zvenketanje stekla. Nekdo od mimoidocih ali sosedov je postal pozoren, razbijanje se mu je zdelo nekam cudno in je iz previdnosti poklical policijo. Sum je bil upravičen, kmalu zatem so prišli 37-letnega Giuseppa Rupila, ki je sedaj v koronejskem zaporu.

Agenti so si najprej ogledali lokal in takoj ugotovili, da so bile nekatere sipe razbite ali poskodovane. Slo je za drage protivlomne sipe, ki se jih je nekdo očitno lotil s težkim predmetom. V restavraciji pa ni bilo nikogar, začeli so pregledovati okolico in opazili moškega. Ko jih

je zagledal, se je skusal skriti za drevo. Pognali so se za njim in kmalu so ga imeli v rokah, poznali so ga, bil je omenjeni Rupil, ki sicer živi v Trstu, vendar je brez stalnega bivališča, za sabo ima številna kazniva dejanja zaradi prevelike »ljubezni« do tuje lastnine. Izkazalo se je, da je bil pri »delu« sam. S sabo je imel zepno svetilko in ključ, s katerim je razbil sipe, pri čemer ni bil posebno spreten, saj se je celo nekoliko porezal po rokah.

Policija je poklicala lastnika restavracije, Giulia Di Rocca. Vse je pregledal in agentom izjavil, da je bilo vse na mestu, tat ni nič odnesel, očitno so ga pravocasnno zasacili. Škoda, ki jo je Rupil povzročil, pa je bila kljub temu precejšnja. Pod obtožbo poskusa kraje so ga odpeljali v jeco, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

PRILJUBLJENI OBIČAJ / »OBISK« SPREMLJAJO KULTURNE PRIREDITVE

Miklavž začel deliti darove otrokom po šolah in društvih

Večina prireditev letos pred »uradnim« prihodom priljubljenega starčka Miklavžev sejem privablja na Drevored XX. septembra številne obiskovalce

Miklavž je v teh dneh začel svojo vsakoletno radostno popotovanje po solah in društvih. Povsod ga najmlajši sprejemajo z velikim veseljem, saj prinaša darila, istočasno pa je njegov prihod tudi povod za prijetne prireditve. Včeraj so primeren sprejem Miklavžu pripravili tudi na svetoivanski osnovni soli »Oton Župancič«, kjer je Miklavžu pomagal deliti darila ljubki angelček (na levi sliki) in na dolinski »Prežihov Vranc«, kjer so malčki ljubemu gostu prikazali igrice (na desni sliki, f. KROMA). V osnovni soli Frana Milčinskega na Katinari bodo Miklavža pričakali danes popoldne. Malo prej se bo Miklavževanje pričelo v Finzgarje-

vem domu na Opčinah, prireditelja pa sta društvi Finzgarjev dom in Vesela pomlad. Tudi v soboto, se pravi na dan, ki napoveduje nočni prihod darežljivega starčka, bo vrsta prireditev. V kinodvorani v bazovici se bodo zbrali člani otroškega pevskega zbora Slomšek, ki bodo najprej (ob 17. uri) uprizorili spevoigro Oh ti darovi, nato pa pričakali Miklavža. V mavhinjskem otroškem vrtcu se bo Miklavž oglašil približno ob 17. uri, v goste pa so ga povabili člani SKD Cerovlje-Mavhinje in Občinski otroški vrtec. Ob isti uri se bo v Kulturnem domu na Proseku začelo radostno pričakovanje, saj bodo uprizorili igrice Lučke Susić Cudne želje, nato

pa se bo na vabilo SDD Jaka Stoka Prosek-Kontovel zglasil Miklavž. Ob 17.30 se bodo na Miklavževanju v nabrezinski župnijski dvorani zbrali skavti in skavtinja I. Stega, uro kasneje pa mladi Slovenskega kulturnega kluba v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Istocasno se bo v prostorih osnovne sole v Sempolaju začelo Miklavževanje, ki ga prireja SKD Vigrad. V nedeljo popoldne pa bo v Barkovljah prireditev organizira TPK Sirena. Miklavžu je namenjenih tudi več knjižnih sejmov, saj je knjiga med najbolj priljubljenimi darili. Na Drevoredu XX. septembra pa je odprt in množično obiskan Miklavžev sejem, na katerem prodajajo veliko vsega, knjig sicer ne.

DOLINA / 120-LETNICA DRUŠTVA

Celovečerni koncert MoPZ Valentin Vodnik

Ob tej priložnosti bodo podelili Gallusova priznanja pevcem

Praznovanje 120-letnice ustanovitve in delovanja društva v Dolini se odvija v obliki mnogih prireditev, posejanih skozi vse sončno leto: po svečanosti, s katero so pretekli petek otvorili prenovljene prostore in posvetili pozornost castitljivemu jubileju, se bodo že jutri zvečer v Dolini zbrali ob zborovskem dogodku. Kot dekliska skupina pred približno dvema mesecema tako bo tudi moški pevski zbor Valentin Vodnik podal svoj ustvarjalni delež k praznovanju tega pomembnega časovnega mejnika.

Celovečerni koncert MoPZ Valentin Vodnik bo obenem tudi prva prireditev, ki bo zazivala v prenovljeni društveni dvorani: s tem se torej začne »nova doba« dolinskega kulturnega življenja. Zborovski koncert, ki ima pokroviteljstvo ZSKD in bo obenem priložnost za podelitev Gallusovih priznanj zaslužnim pevcem, nekako upodablja to, več kot stoletno pot pevske tradicije v tej breški vasi. Kot beležijo kronike prejšnjega stoletja, je namreč zbor v Dolini deloval še pred uradno ustanovitvijo bralnega in pevskega društva: odtod tudi zagnanost in posebno navdušenje, s katerim v Dolini gojijo zborovsko dejavnost v več različnih sestavih. Koncertni spored, ki ga je kot običajno oblikoval zborovodja Ignacij Ota, obsega skladbe, ki so jih se v prvih desetletjih delovanja radi peli predhodniki današnjih pevcev. V drugem delu pa se nam bo MoPZ Valentin Vodnik predstavil z izborom iz novejšega repertoarja, ki ga oblikujeta glasbena in »zemljepisna« raznolikost. Posebno značilnost daje jutrisnji prireditvi uvrstitev v spored kantate Moji zemlji, po kateri celovečerni koncert tudi povzema naslov, ki jo je sredi '60. let sam Ignacij Ota napisal za tenor, moški zbor in klavir na pesniško besedilo Filiberta Benedetica. Pri klavirju bo zbor spremljala Tatjana Jercog, med sodelujočimi pa je tudi mladi kitarist Marko Ota. (dam)

ildi

ildiscount

REPEN 85

(OBČINA REPENTABOR)

**SIR
EDAMER**

6.900

v kosih - za kg

**SEMENSKO
OLJE**

7.950

5 l

**TRES
LANZA**

13.800

8 kg

SPECK

12.900

v kosih - za kg

**NUTELLA
FERRERO**

1.980

v kozarcu - 200 g

**MEHČILO
ILDI**

1.680

2 l

MORTADELA

7.480

1 kg

**MLEKO
delno posneto**

790

1 l

**TOALETNI
PAPIR**

1.990

10 rol

**PONUDBA VELJA
OD 5. DO 19. DECEMBRA 1998**

PANETON

v škatli - 900 g

3.900

PANETON

v celofanu - 800 g

2.980

PENEČE VINO

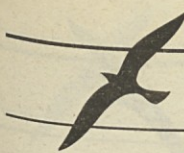
70 cl

1.380

**CREMCAFFÈ
MINAS**

500 g

5.980

SITIP / SKLICAN JE ZA DANES OB 16. URI

Ni izključen bojkot sestanka na prefekturi

Vprašljiva je udeležba predstavnika lastništva Coffettija

Se bo predstavnik sedanjega lastništva SITIP Riccardo Coffetti udeležil sestanka, ki je sklican za danes ob 16. uri na tržaski prefekturi, da bi skušali najti izhod iz hude krize, v katero je zaslala tekstilna industrija pri Orehu? To je včeraj postalo skorajda osrednje vprašanje vseh tistih, ki se ukvarjajo s krizo tega obrata v Osapski dolini, začeni 280 delavcev, ki konkretno tvegajo izgubo svojega delovnega mesta.

Coffetti je namreč pred dnevi že sprejel vabilo na današnji sestanek. Letega naj bi se udeležili, poleg samega prefekta, zupanov Trsta Illyja in Milj Dipiazza, predsednika Pokrajine Codarina in deželnega odbornika za industrijo Dressija tudi in predvsem zastopniki družb Parodi in Manconi, ki sta svoj case predstavili loceni in potem skupno ponudbo za odkup tovarne, pa tudi starih bank upnic, pri katerih je grupa Pezzoli, sedanja lastnica SITIP, zadolžena. Po nekaterih vesteh naj bi se sestanka udeležil tudi predstavnik tretje skupine, ki naj bi bila zainteresirana za odkup tovarne. Slo naj bi za navezo z družbo Wooltech na celu, ki že upravlja obrat v tržaski industrijski coni. Na sestanku naj bi govorili prav o možnostih in pogojih za zamenjavo lastništva SITIP, brez katere je tovarna pri Orehu dejansko obsojena na dokončno zaprtje, njeni delavci pa na izgubo službe.

Kot rečeno, pa je zadnji hip Coffetti posta-

vil v dvom svojo udeležbo na sestanku. Zakaj? To lahko indirektno razberemo iz vsebine pisma, ki ga je Coffetti poslal 1. decembra zupanu Illyju. Predstavnik lastništva SITIP v pismu Illyju pravi, da je ponudba družb Parodi in Manconi z ekonomskega vidika povsem nezadostna, zaradi cesar naj bi bilo brezpredmetno vsako pogajanje z njima, razen če ne bi izboljšali svojo ponudbo. »Nesprejemljive predloge, kakršni so tisti, ki smo jih doslej prejeli, bom se naprej odločno zavračal. Če se bodo pojavili drugi predlogi in bodo vredni pozornosti, se bom prvi aktiviral za njihovo obravnavo in, če bo primerno, za odprtje resnih pogajanj,« piše

med drugim v pismu.

Iz tega pisanja bi se dalo torej razumeti, da Coffettija mogoče ne bo na današnji sestanek, ker naj ne bi bili dani pogoji za resno pogajanje. Toda drugi menijo, da naj bi se Coffetti izmikal neposrednemu soočenju s ponudniki in predstavniki tržaskih krajevnih uprav, ker naj bi grupa Pezzoli v resnici ne bila zainteresirana za prodajo tovarne pri Orehu drugim podjetnikom, ki bi ji v bodoče lahko delali konkurenco. To je mogoče razbrati iz Illyjevega komentarja na Coffettijevo pismo, v katerem je med drugim rečeno, da bo današnji sestanek na prefekturi »preizkus resnične volje lastništva SITIP«.

Videli bomo, kako se

bodo stvari danes razpletle. Pristavimo naj, da bodo delavci tovarne pri Orehu ves današnji dan stavkali in demonstrirali. Avtomobilski sprevod demonstrantov bo odpotoval danes ob 10. uri iz pred tovarne, se potem pomikal po mestnih ulicah ter naposled pristal na Trg Zedinjenja Italije, kjer bo pred prefekturo osrednja protestna manifestacija. Tu bodo delavci demonstrirali tudi ves čas sestanka na prefekturi ter s tem udeležence sestanka opozarjali, da je od njihovih odločitev odvisna usoda 280 ljudi in skoraj toliko družin. Kot smo večkrat poudarili, gre za zadevo z izredno važnimi gospodarskimi in socialnimi aspekti.

MIRAMAR / 10. OBČNI ZBOR TWAS

Vrh znanstvenikov 3. sveta

Na zasedanju tudi trije nobelovci Rubbia, Huber in Arber

Kar trije Nobelovi nagajenci se bodo udeležili 10. občnega zbora Akademije znanosti tretjega sveta (angl. kratka TWAS), ki se bo odvijal od srede, 9., do petka, 11. decembra, v miramarskem Mednarodnem centru za teoretsko fiziko. Na jubilejno zasedanje glavnega organa te ustanove, ki združuje kakih 500 znanstvenikov iz držav v razvoju, bodo namreč predvidoma prisli Nobelov nagajenec za fiziko v letu 1984 Carlo Rubbia, Nobelov nagajenec za kemijo v letu 1988 Robert Huber in Nobelov nagajenec za medicino leta 1978 Werner Arber.

Program predvideva, da bodo ugledni gostje govorili 9. decembra v zborni dvorani Centra za fiziko, in sicer Rubbia na temo »Ekološki energetski viri in države v razvoju«, Huber na temo: »Beljakovine - življenjske struk-

ture na meji med kemijo, fiziko in biologijo«, Arber pa na temo: »Osnove, strategije in perspektive molekularne genetike«.

Seveda pa bo to le vrhunec občnega zbora, ki se bo lotil tudi drugih tem, zlasti pa vprašanja, kako spodbujati razvoj vrhunske znanosti v državah Tretjega sveta, kar je pravzaprav glavni cilj TWAS. Pristavimo naj, da se je ta znanstvena ustanova rodila leta 1985 v Miramaru na pobudo tedanjega ravnatelja Mednarodnega centra za fiziko, pokojnega pakistanskega nobelovca Abdusa Salama. Ustanovitve se je udeležil tudi tedanji generalni tajnik OZN Perez de Cuellar. Poznejši občni zbori TWAS so se odvijali v Peking, Caracasu, Kuwaitu in Riu de Janeiru, medtem ko bo leta 1999 v glavnem mestu Senegala Dakarju.

POBUDA MLADIKE

Predstavili bodo dve novi knjigi

V ponedeljek v Peterlinovi dvorani

Letos mineva sto let, kar je Svetoivancanka Marica Nadlisek Bartol v Ljubljanskem zvonu objavljala v nadaljevanjih svoj ljubezenski roman »Fata morgana«.

Ob tej okrogli obletnici, ki se navezuje na začetek slovenskega romanopisja na Trzaskem, se je Mladika odločila za izdajo romana »Fata morgana« v knjižni obliki. Roman je jezikovno pregledala tržaska književnica Ivanka Hergold in mu tudi napisala spremno besedo.

Da bi pomembno obletnico se posebej zaznamovali, so se pri Mladiki odločili za sirsi projekt, ki je poleg izdaje romana Nadliskove predvideval se izdajo sodobnega romana Alojza Rebule »Cesta s cipreso in zvezdo« ter poglobljene zbirke esejev Ivanke Hergold o slovenskem tržaskem romanu v preteklih sto letih.

Pred nami sta zdaj prvi dve knjigi omenjenega načrta, in sicer roman Marice Nadlisek Bartol »Fata morgana« in roman Alojza Rebule »Cesta s cipreso in zvezdo«. V idealnem časovnem loku se zaključuje prva stoletnica tržskega romana. Medtem ko je vsebina romana »Fata morgana« iz konca prejšnjega stoletja navadna ljubezenska zgodba z izrazitimi potezami nečesa prehodnega, secesijskega in se dogaja v meščansko-maloobmešnem okolju, je Rebulev roman sodoben, nabit s tragičnimi usodami tržaskih ljudi med obema vojnama in v krvavih dneh druge svetovne vojne in revolucije na Slovenskem.

Oba romana bodo predstavili v ponedeljek, 7. decembra zvečer, v Peterlinovi dvorani v Trstu, ul. Donizetti 3.

NOVICE

Srečanje med kosovskimi in tržaskimi otroki

V nedeljo, 6. decembra ob 15. uri bo v centru za pri-seljence v Naselju sv. Sergija srečanje med otroki različnih kultur, in sicer s Kosova ter iz našega mesta. Priredili bodo tudi fotografsko razstavo o izkoriščanju otroške delovne sile, za katero so se zavzeli pri Mani Tese. Ob koncu bo gledališka in glasbena animacija s harmonikarjem Fabiom Zorattijem. Srečanje je na pobudo Arci Nuova Associazione, Mani Tese in kulturnega združenja Brez meja, vključuje pa se v okvir slovesnosti ob 50-letnici listine o človekovih pravicah.

Otvoritev Tiepolovih dvoran

V muzeju Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII st. 1) bo jutri ob 11. uri otvoritev Tiepolovih dvoran, kjer bodo dokončno namestili risbe, ki jih je leta 1910 daroval Giuseppe Sartorio. Za ureditev dvoran se je teba zahvaliti širokosrčnosti Fulvie in Fulvia Costantinidesa, ki sta s tem hotela počastiti spomin na Giorgia Costantinidesa. Med slovesnostjo bodo orisali razne faze načrta, ki sega v leto 1996 in ki omogoča, da bo dragocena tržaska zbirka Tiepolovih risb stalno na razpolago izvedencem in obiskovalcem.

»Iz Trsta do Apulije in nazaj«

V gledališču Cristallo bo 9. t.m. ob 20. uri manifestacija »Leteti - nad Italijo iz Trsta do Apulije in nazaj«, katere izkupicek bo namenjen fundaciji »Lucchetta - Ota - D'Angelo - Hrovatin«. Manifestacijo prireja kulturno združenje »Puglia Club«, ki je v Trstu nastalo pred osmimi leti z namenom, da štiti in valorizira zgodovinsko bogastvo in tradicije Apulije. Odprto pa ni samo Apulijcem, ki jih je na tisoce v našem mestu, temveč tudi drugim.

Vstop na prireditve v Cristallu je prost, pobirali pa bodo prostovoljne prispevke. Obiskovalcem bo na razpolago parkirnice znotraj rikreotorija Padovan v istoimenski ulici.

Izgubljeni predmeti

V pristojnem uradu v občinski palači (Trg Unità 4, soba st. 37) so razni predmeti, ki so jih prejšnji mesec našli na cesti in ki jih lastniki lahko dvignejo od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.30. Gre za uro, zapestnico, ocala, torbice, uhan, gorsko kolo, denarnico, napravo za merjenje pritiska, razne ključe. Pri ACT v Ul. San Cilino 99 pa imajo predmete, ki so jih našli na mestnih avtobusih.

Žerjav zgmel v morje

V morje je skupaj z delom večjega starega žerjava za nalaganje zabojskov izginil tudi avtožerjav, s katerim so odstranjevali dele žerjava: neobicačna nezgoda, pri kateri se na srečo ni nihče poškodoval, se je pripetila včeraj popoldne prav na začetku VII. pomola. Na kraj so odhiteli tudi gasilci, vendar so se zaradi teme odločili, da delo nadaljujejo danes zjutraj. Žerjav, ki se je pomikal na tračnicah, je bil dotrajan, imel je okrog 30 let, tako da so se pri Pristaniski oblasti že pred dobrim letom odločili, da ga razstavijo. Delo so poverili neke-mu zasebnemu podjetju, včas pa je nekaj očitno slo narobe. Morda so se usteli pri tezi, ki bi jo moral avtožerjav prenesti, ali pa so naredili kakšno drugo napako. Pri samem žerjavu ni nobene skode, saj ga itak morajo odstraniti, povsem drugače pa je z avtožerjavom: tudi če ni utrpel kakšnega hujšega udara, mu morska voda prav gotovo ne bo koristila.

MILJE / BOŽIČ NA TRGU

Mesec dni glasbe in sejmov

Pobudo priredili s pobratenim avstrijskim mestecem Obervellachom

Božič na trgu. S tem geslom bo od danes do 26. decembra v Miljah potekala pobuda, ki jo je miljska občinska uprava priredila v sodelovanju z avstrijskim mestecem Obervellachom, s katerim je pobratena. Po miljskih ulicah in trgih si bodo sledili glasbena srečanja z godbami na pihala, orkestri in zbori, trgovine bodo stalno odprte, ob nedeljah bodo razni sejmi, že danes pa bodo dijaki miljskih sol ob 10. uri na Marconijevem trgu okrasili božično drevo, ki so ga miljski Občini poklonili avstrijski sosedi (kot se to dogaja že deset let).

Prireditve so predstavili včeraj na tiskovni konferenci (foto KROMA) miljski zupan Roberto Dipiazza, predsednik odbora za pobratenje Antonio Sorgo in odbornik Občine Obervellach Hans Simoner. Spomnili so, da so po več letih sodelovanja junija lani končno sklenili pobratenje, tudi po zaslugi folkloristične skupine Ongia. Pobuda spada sicer v niz prireditve, ki jih namerava miljska uprava uresničiti v prihodnosti, zupan pa je napovedal, da bo naslednji jadralski giro po Italiji startal iz Milj.

Sodelovanje z Avstrijci postaja vedno tesnejše, saj je 45 otrok prislo z onstran Alp na Barcolano, konec februarja pa bo 60 miljskih otrok slo v Obervellach, kjer se bodo tudi učili

nemscine. Pobratenje so razširili tudi na kulturno-turistično področje, saj je pomembno ljudi zblizevati. V tem duhu je Simoner poudaril, da ne smejo tuji jeziki predstavljati meje, pobratenje pa je zanimivo, tudi kar zadeva odnos morje-hribi. Avstrijski odbornik je nato spregovoril o lepota Obervellacha, kjer so na razpolago vsakovrstne turistične možnosti in storitve (od smucanja, kolesarjenja in bazenov do lova in raftinga), in opozoril na kandidaturu za olimpijske igre, ki bi jih organizirali na tromeji leta 2006 pod geslom »Senza confini« (Brez meja).

A. G.

NEIZPOLNJENE OBLJUBE

Toponomastika v tržaski občini

Daljnega in »revolucionarnega« leta 1968, to se pravi pred tremi desetletji ali skoraj pred tretjino stoletja je takratna tržaska mestna uprava, ki jo je vodil zupan Spaccini, poslala med slovenski zivelj svojega odbornika, tedaj se demokristjana Luciana Ceschio. Njegova naloga je bila, da zbere po slovenskih vaseh v tržaski občini ter v raznih mestnih in predmestnih predelih Trsta mnenja slovenskega prebivalstva, kako poimenovati ulice in trge. Po nestetih sestankih se je v njegovi aktovki nabralo za goro imen slovenskih pesnikov, pisateljev, znanstvenikov, duhovnikov, partizanskih borcev ter starih krajevnih toponimov z ustreznimi utemeljitvami. Cemu - se danes spet vprašujemo - vse tisto gradivo, ko pa so občinski močje takrat upoštevali samo tri imena, in sicer Srečka Kosovela, Iga Grudna in Dragotina Ketteja, po katerih so poimenovali tri ulice v Bazovici. To je bilo tudi vse. Na Opčinah so medtem izčrpali vse-mogoče italijanske botanične izraze ter budno pazili, da bi jih ne onesnazil kakšen slovenski izraz, pa četudi vsesplosno uveljavljen toponim. Na dodatne obljube, da bodo drobci svetjakobske ulice Industria in ulice Petronio poimenovali po Cankarju oz. Prešernu, niso ne takratna ne naslednje uprave nikoli reagirale. V resnici smo tudi mi sami na vse to že pozabili. Ne moremo pa se ne spomniti na mnozice neizpolnjenih obljub v trenutku, ko sedanja Illyjeva uprava na vrat na nos sprejme predlog tržaskih desničarskih in nacionalističnih krogov ter kar po hitrem postopku poimenuje stopnišče med Ul. del Monte in Ul. Capitolina po žrtvah fojb. Podzupan Damiani nas namreč v soboto, 12. t.m. ob 11.30 vabi na slovesno poimenovanje...

SERT / MLADI IN P. ROVEREDO

Gledališka pripoved boja proti zasvojenosti z mamili

Prikaz vsakodnevnega dogajanja v centru za zdravljenje mamilasev: to so doživeto prikazali mladi, ki se zdravijo v okviru službe Sert (na sliki), na torkovi predstavi v avditoriju Instituta Goethe. Predstavo so pripravili sami v sodelovanju s Pinom Roveredom, nastop pa je organizirala tržaska sekcije organizacije Lila ob mednarodnem dnevu boja proti aidsu.

Po oceni »mentorja« Pina Rovereda ne gre za predstavo v pravem pomenu besede, prej za doživeto pripoved, ki pa jo že odlikuje kakšna gledališka zakonitost. Besedilo, ki so na napisali izvajalci, ne zasleduje senzacij, kot se tudi ne priljubljuje tistim, ki boj proti zasvojenosti z mamili doživljajo zelo od dalec. Pripoved skusa prikazati »zunanjemu svetu«, kako trd boj s samim sabo in proti osamelosti morajo vsakodnevno biti mladi, ki želijo iz zasvojenosti.

KULTURNO GOSTOVANJE

Denis Novato v Avstraliji

Danes je Denis Novato, ki je pred nedavnim zaslužen osvojil tudi naslov svetovnega prvaka v diatonični harmoniki, pristal na avstralskih tleh: včeraj se je že zgodaj zjutraj vkrčal na letalo na Brniku, že jutri pa bo zaigral na svojem prvem nastopu.

Za mesec dni bo naš trenutno najuspešnejši godec ljudske harmonike razveseljeval slovenske rojake po raznih mestih te ogromne celine. Potovanje verjetno ne bo od muh, saj so razdalje kar velike: vse do 3. januarja prihodnjega leta, ko bomo mladega godca lahko spet pozdravili v naši sredi, pa bo Denisovo gostovanje prav gotovo polno doživetij in prijetnih spominov. V Avstralijo se je podal v spremstvu svojevrstnega vokalno-instrumentalnega ansambla, ki ga sestavljajo člani družine Galic iz Sempetra pri Celju. Skupaj bodo prenesli svezino in milozvočnost naše ljudske glasbe v kraje, kjer živijo slovenski izseljenci v Avstraliji. Prvo srečanje z cezoceanskim občinstvom bo na vrsti že jutri, ko bo Denis Novato nastopil v Slovenskem klubu Triglav v Sydneyju.

K vsemu temu gre dodati še svežo vest o izidu druge CD plošče, na kateri je Denis Novato v spremstvu svojih zvestih prijateljev posnel obljubljeni izbor slovenskih ljudskih viz. CD plošča z naslovom »Od Trsta do Triglava« je že na razpolago v Trzaski knjigarni, prav gotovo pa jo ponujajo tudi pri založbi Pioneer records oz. v trgovini Record v ul. Diaz, kjer se je lastnik Livio Mozina pravzaprav zavzel za njen izid. Tudi na tej CD plošči skupaj z Novatom igrajo Renzo Pockar, Jordan Kral, Igor Podpečan in Mitja Mastnak. Posneta je bila v studiu Zlatih zvokov, pri naša pa vrsto prijetnih in tudi raznolikih priredb 40 slovenskih pesmi, s katerimi se je Denis Novato po trzaskih na prejšnjem CD-ju »oddolžil« se slovenskemu kulturnemu prostoru.

V pričakovanju njegovega povratka z druge zemeljske poloble torej lahko Denisu Novatu prisluhnimo »le« na CD plošči! (dam)

BANI / SKD GRAD

Zanimiva božična razstava Les in svila

Sobotne otvoritve božične razstave pri Banih z naslovom Les in svila se je udeležilo veliko število ljubiteljev ljudske umetnosti, ki cenijo to zvrst ustvarjalne dejavnosti.

Po uvodni glasbeni točki violinistke Sandre Stopar iz Ljubljane je David Vidali predstavil ustvarjalko gospo Avgusto Mikuz Malalan in nato se ostale, ki so oblikovali kulturni del programa otvoritvenega večera. Sledile so si glasbene točke, ki so se prepletale s poezijo gospe Veronike Bizjak. Zelja, Tujec, Odhajam so nekatere od njenih pesmi, ki so sku-

paj z glasbo popestrile ta večer. Poleg teh poezij sta bili podani tudi dve, ki jih je napisala Avgusta Mikuz: Nanos in Stara domacija. Pavel Vidau pa je spregovoril o ustvarjalki, njenem delu in njeni poeziji.

Slovensko kulturno društvo Grad od Banov, je s to razstavo zelelo ovrednotiti delo domačinke in ga predstaviti širši javnosti. Sodeč po odzivu obiskovalcev je tovrstna ustvarjalnost vzbudila veliko zanimanja. Razstava bo odprta še v naslednjih dneh, kot je sporočeno v obvestilih.

P.V.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
4. decembra 1998
BARBARA

Sonce vzide ob 7.28 in
zatone ob 16.22 - Dolžina
dneva 8.54 - Luna vzide
ob 17.37 in zatone ob 7.55

Jutri, SOBOTA,
5. decembra 1998
SAVA

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 7 stopinj, zračni
tlak 1022 mb ustaljen, ve-
ter 22 km na uro vzhod-
nik, vlaga 51-odstotna,
nebo oblačno, morje rahlo
razgibano, temperatura
morja 12,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Rodili so se: Jacopo
Duimovich, Angela Mai-
sto, Andrea Braico, Ester
Martelanc.

Umrli so: 85-letna Ma-
ria Martucci, 88-letni Gio-
vanni Stepich, 79-letni
Riccardo Daris, 88-letna
Giuseppina Cebulec, 74-
letna Liliana Bertuzzi, 44-
letni Euro Belletini, 87-
letna Emilia Bensi, 87-let-
na Rosa Maldini, 75-letna
Maria Volpe, 77-letna
Diodata Sinigoi, 83-letna
Fernanda Riccobon, 78-
letna Carmela Ussai, 68-
letni Mattia Foschiatti.

LEKARNE

Od ponedeljka, 30. no-
vembra do sobote, 5. de-
cembra 1998

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel.

040 631304), Ul. Alpi
Giulie 2 (tel. 040 828428),
Milje - Mazzinijev drevo-
red 1 (tel. 040 271124).

Sesljan (tel. 040
208334) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od
19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul.
Alpi Giulie 2, Largo Son-
nino 4, Milje - Mazzinijev
drevored 1.

Sesljan (tel. 040
208334) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Largo Sonnino 4 (tel.
040 660438).

118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena
služba (od 20. do 8. ure,
predpraznična od 14. do
20. ure in praznična od 8.
do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih
zdravil na dom tel. 040
350505 - Televita.

Telefonska centrala
Zdravstvenega podjetja
in bolnisnic: 040 399-
1111.

Urad za informacije
Zdravstvenega podjetja:
040 573012 od poned-
eljka do petka od 8. do
13. ure.

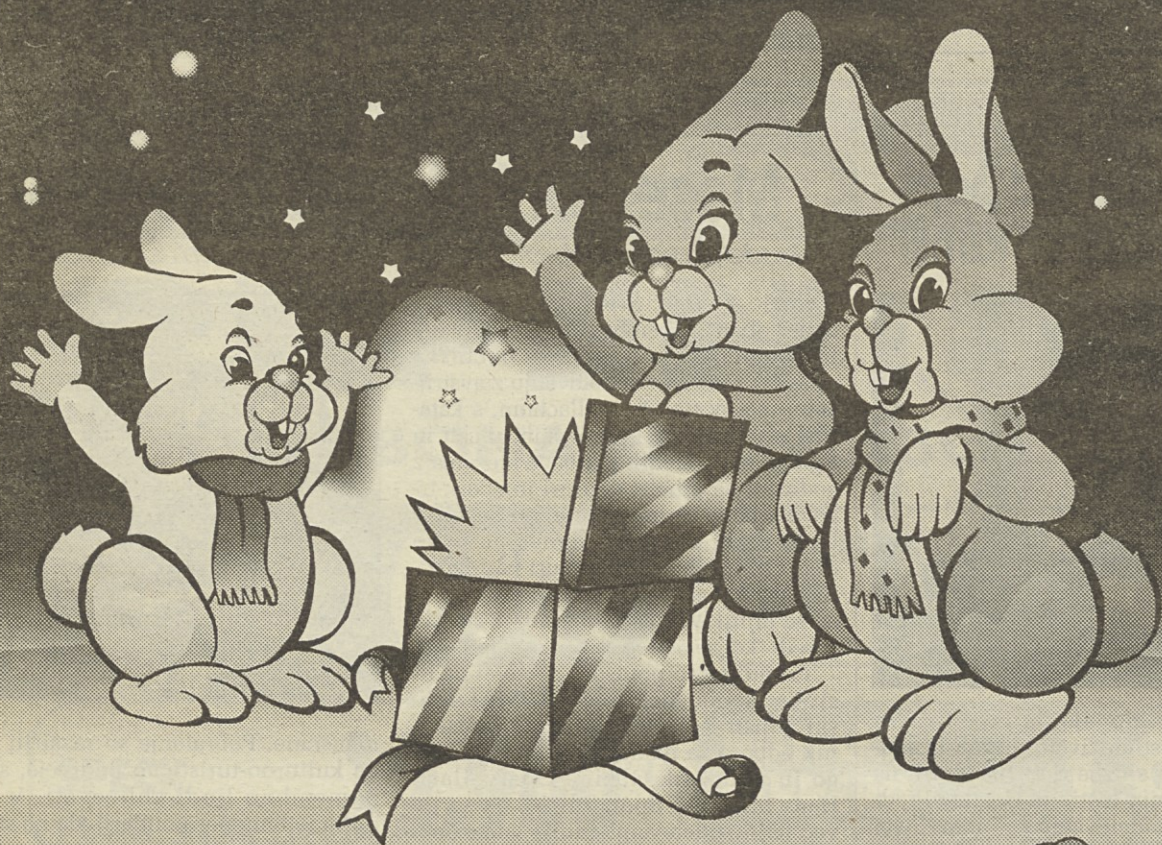
Urad za informacije
bolnisnic: 040 3992724
od ponedeljka do petka
od 8. do 14. ure.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel.-fax
040/370301 posluje ob
torkih in četrkih, od 16.
do 17.30.

V DECEMBRU VEDNO ODPERTO

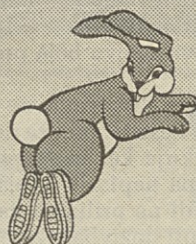
DRUŽINSKO VOŠČILO

Celo leto smo na Vaših nogah z najugodnejšimi
ponodbami za Vas in Vašo družino. Te dni smo Vam še
bliže s kakovostnimi idejami, ki jih bodo lepo nosile
Vaše noge. In lepo ležale pod božičnim drevescem. To
je najbolj konkreten način, da Vam in vsem ostalim
voščimo vesel božič in srečno hojo v letu 1999.

Città della Calzatura

Cesta Videm - Tricesimo
REANA del ROIALE (UD)

PITTARELLO

KORZO ITALIA, 25
TRST ex Beltrame

Ob 120-letnici SKD Valentin Vodnik Dolina

pod pokroviteljstvom ZSKD

"MOJI ZEMLJI..."

Celovečerni koncert

Moškega pevskega zbora Valentin Vodnik

zborovodja: Ignacij Ota

klavirska spremljava: Tatjana Jercog

jutri, 5. decembra 1998 ob 20.30
v društveni dvorani

PD SLOVENEK Borst-Zabrežec

priredi v sodelovanju s študijskimi krožki

BESEDA SLOVENSKE ISTRE

danes, 4. decembra 1998 ob 20.30

v Srenjski hiši v Borstu predstavitev knjige

Brazde strmuna

Spored: priložnostni govor DANILA TULJAK,
recitacije IVAN BUZECAN,
MePZ SKALA iz Kubeda,
diapozitivi DOMINIK BIZJAK,
stare istrske pesmi bosta na citre in harfo
izvedla SAVO BATISTA in METKA ABDIC

KD VESNA

priredi

danes, 4. decembra ob 17.30

v Domu Alberta Sirka v Križu

pesniški večer z

Miroslavom Košuto

Sodeluje otroški pevski zbor Vesna

ODPRT BO MIKLAVŽEV KNJIZNI SEJEM

Vljudno vabljeni otroci in starsi!

KINO

ARISTON - 15.30,

17.45, 20.00, 22.20 »Gat-

to nero gatto bianco«, r.

Emir Kusturica.

EXCELSIOR - 16.30,

18.25, 20.10, 22.15 »Ap-

posite Sex«.

EXCELSIOR AZZUR-

RA - 16.00, 18.00, 20.00,

22.00 »Per caso o per az-

zardo di Lelouch«.

AMBASCIATORI -

16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Mulan« Produkcija Walt

Disney.

NAZIONALE 1 - 16.15,

18.05, 20.10, 22.15 »Al di

là dei sogni«, r. Vincent

Ward, i. Robin Williams,

Cuba Gooding.

NAZIONALE 2 - 16.30,

18.20, 20.15, 22.15 »The

Avengers - Agenti specia-

li«, i. Ralph Fiennes,

Uma Thurman in Sean

Connery.

NAZIONALE 3 - 17.00,

19.30, 22.00 »Il negoziat-

ore«, i. Kevin Spacey.

NAZIONALE 4 - 16.00,

18.50, 21.45 »Salvate il

soldato Ryan«, r. Steven

Spielberg, i. Tom Hanks,

Matt Damon.

MIGNON - 16.00, 22.00

»Prestazioni private fino

all'orgasmo«, prepovedan

mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30,

18.20, 20.10, 22.10 »The

Truman Show«.

ALCIONE - 18.00,

21.00 »La leggenda del

pianista sull'Oceano«, r.

Giuseppe Tornatore, i.

Tim Roth.

IZLETI

60-LETNIKI iz Bazovi-

ce, Gropade in Padrič

gredo v nedeljo, 6. de-

cembra na izlet v Tricesi-

mo in okolico. Odhod z

avtobusom ob 9. uri iz

Bazovice prek Padrič in

Trebe.

ČESTITKE

V teh mrzlih zimskih

dneh je topel zarek ogrel

družino Bandi. Prihoda

malega MATEJA se vsi

veselimo in izrekamo

bratcu Eriku, mami Pa-

triciji in očku Davorinu

iskrene čestitke, SKD

Joze Rapotec.

PRIREDITVE

OSNOVNA SOLA

FRANA MILCINSKEGA

na Katinari vabi na MIK-

LAVŽEVANJE, ki bo da-

pod
pokroviteljstvom

ZADRUŽNE
KRASKE
BANKE

v sodelovanju s
KRASKO GORSKO SKUPNOSTJO
in OBCINO DEVIN NABREZINA

KAMEN...

VII. RAZSTAVA KAMNITIH IZDELKOV
danes, 4. do nedelje, 13. decembra 1998

URNIK: delavniki 17-20, prazniki 10-12/15-20

Kamnarska hiša IGO GRUDEN v Nabrezini

Nabrezina center 158

V sodelovanju z ZSKD

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

Marjan Tomšič

BUŽEC ON, BUŠCA JAZ

v interpretaciji SAŠE PAVČEK

Režija BORIS CAVAZZA

Danes, 4. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu

na PROSEKU

nes, 4. decembra ob 17.
uri v solskih prostorih.

DRUŠTVI FINZ-

GARJEV DOM in VESE-

LA POMLAD prirejata

danes, 4. decembra v

Finzgarjevem domu na

Opcinah MIKLAVŽE-

VANJE s petjem OPZ Ve-

sela pomlad in igrice

Lucke Susić Pobeg igrač,

ki jo bodo izvajali člani

otroške dramske skupine

Tamara Petaros (režija

Lucka Susić in Nataša

Zubalic). Zacetek ob 16.

uri.

KD VESNA s Križa pri-

redi danes, 4. decembra

ob 17.30 v Domu Alberta

Sirka pesniški večer z

Miroslavom Košuto. Obe-

nem bomo otvorili Mik-

lavžev knjižni sejem, ki

bo odprt tudi jutri, 5. de-

cembra ob 10. do 13. in

od 16. do 19. ure. Sodelo-

val bo otroški pevski zbor

Vesna. Vljudno vabljeni

otroci in starsi!

SKD VIGRED prireja

jutri, 5. decembra ob

18.30 v prostorih osnov-

ne sole v Sempolaju MIK-

LAVŽEVANJE. Angelčki

bodo sprejemali darila v

društvenih prostorih v

Sempolaju, danes, 4. de-

cembra ob 16. do 19. ure

in jutri, 5. decembra ob

16. do 18. ure.

UPRAVA OBCINE DO-

LINA vabi na otvoritev

Občinskega muzeja v

Kulturnem centru v

Boljuncu, ki bo jutri, 5.

decembra 1998 ob 18.

uri.

OTROSKI PEVSKI

ZBOR SLOMSEK iz Ba-

zovice vabi jutri, 5. de-

cembra ob 17. uri v ki-

nodvorano na spevoigro

Oh ti darovi, v pričako-

vanju sv. Miklavža. Vab-

ljeni!

SKD CEROVLE-

MAVHINJE prireja v so-

deltovanju z Občinskim

vrtem MIKLAVŽE-

VANJE, jutri, 5. decembra

ob 17. uri v prostorih

mavhinskega vrtca. An-

gelčki bodo zbirali darila

danes, 4. decembra ob

20. do 21.30 v društven-

em sezeu v Mavhinhah.

Vljudno vabljeni malčki

in odrasli!

SKAVTI IN SKAV-

TINJE I. Stega bodo letos

za sv. Miklavža pripravili

veselico. MIKLAVŽE-

VANJE bo jutri, 5. decem-

bra ob 17.30 v župnijski

dvorani v Nabrezini. An-

gelčki bodo zbirali darila

od 15. ure dalje. Vljudno

vabljeni otroci, starsi... in

vsí angelčki in hudički!

SDD JAKA STOKA

Prosek-Kontovel vabi

otroke na Miklavževanje,

ki bo jutri, 5. decembra

ob 17. uri v Kulturnem

domu na Proseku. Na

sporedu bo tudi priložno-

stna igrice Lucke Susić

Cudne zelje, v izvedbi

Otroške dramske skupi-

ne.

SLOVENSKI KULTUR-

NI KLUB (Ul. Donizetti

3) vabi jutri, 5. decembra

na VESELO MIKLAVŽE-

VANJE na katerem se bo

do mladi obdarovali z za-

bavnimi darili, opremlje-

nimi s smesnimi posvete-

li. Sledi družabno

srečanje. Zacetek ob

18.30.

KD ROVTE-KO-

LONKOVEC vabi jutri, 5.

decembra ob 20. uri in v

nedeljo, 6. decembra ob

18. uri v društvene pro-

store, Ul. Monte Sernio

27, na nastop društvene

amaterske dramske sku-

pine z igrice MI SMO Z

ROVT DOMA. Režija Dra-

go Gorup. Vljudno vablj-

ni vsi člani in prijatelji

društva!

TPK SIRENA vabi na

MIKLAVŽEVANJE v ne-

deljo, 6. decembra ob 18.

uri. Castni gost večera bo

Ylenia Zobec. Za dobro

voljo bo poskrbel duo

Briskola. Obvezna rezerv-

acija, tel. st. 040-422696

v ponedeljek, in petek,

od 18. do 20. ure.

ZVEZA CERKVENIH

PEVSKIH ZBOROV vabi

na zborovsko revijo v ne-

deljo, 6. decembra 1998

ob 16. uri v gledališču F.

Prešeren v Boljuncu. Med

prireditvijo bomo podeli-

li priznanja organistom

in zborovodjem, ki se

najdlje posvečajo sloven-

ski glasbi na Trzaskem.

SKD TABOR, Općine -

Prosnetni dom - GLEDA-

LISKI DNEVI TREH

DEZEL, v torek, 8. de-

cembra 1998 ob 17. uri

gostuje trzaska dramska

skupina Il Gabbiano z na-

rečno komedijo v treh

dejanjih FIN CHE CORO

NON ME CIAPÈ. Priredba

in režija Osvaldo Mariut-

to. Privoščite si dve uri

nepretrganega smeha!

NEW SWING QUAR-
TET - slavnostni koncert
ob 30-letnici delovanja bo
pri nas v nedeljo, 20. de-
cembra t. l

TRST / SREČANJA S SODOBNO GLASBO

Za zaključek Pierpaolo Levi in Corrado Rojac

Harmonikar Rojac izrazil vrhunsko tehniko in globok občutek

V torek so se v trzaski cerkvi sv. Silvestra zaključila Mednarodna srečanja s sodobno glasbo, znana pod imenom Trieste Prima. Letošnje prireditve so bile posebej posvečene dialogu z umetnostjo srednjevzhodne Evrope in so nam nudile primere madžarske, bolgarske, ruske in slovenske sodobne ustvarjalnosti poleg avtorjev, ki so med sodobniki najbolj popularni in so si zato zaslužili poseben prostor (Karlheinz Stockhausen, Yannis Xenakis, Giacinto Scelsi, Alfred Schnittke).

Kadar poslušamo sodobno glasbo, in se posebej neznane skladbe, mora naša radovednost premagovati nezaupljivost, ki je človeški naravi kar prirojena, pri tem pa nam mora pomagati izvajalec. Na žalost koncertisti mnogokrat nimajo dovolj časa, da bi skladbo dodobra spoznali in osvojili: če se sami se niso sprijaznili z novostjo, nam bodo le težko posredovali sporočilnost, ki jo glasba vsebuje. Pianist Pierpaolo Levi ter slovenski skladatelj in harmonikar Corrado Rojac (f. KROMA), ki sta nastopila na zaključnem koncertu, pa sta nam pokazala svoje globoko prepričanje in zaverovanost v avtorja in svoj instrument, da smo lahko nove skladbe poslušali v najboljši luči.

Pierpaolo Levi je nastop posvetil argentinskemu skladatelju Mau-

riciu Kaglu (r. 1931). »KlavieRhapsodie« z imenom »Passè composé« je nastala med leti 1992/93 in sodi že v obdobje, ko je večina avantgardnih skladateljev storila korak nazaj na svoji raziskovalni poti: skušali so spet navezati stik z občinstvom, ki jim je le s težavo sledilo na področjih takomenovane konkretne in elektronske glasbe. Kagel je sestavil nekaj »collage«, lepljenko, ki jo stilistično s težavo obeležimo, saj v njej zasledimo drobce vsemogočih avtorjev (Stravinski, Ravel, Bartok, itd.). Tudi sintaktični procesi so precej

razumljivi in glasba nam zveni zdaj skrivnostno, zdaj bolj sveže in naivno, za zaključek pa skladatelj predpiše slab magnetofonski posnetek, ki zazveni kot daljni odmev (citati citatov?).

»MM 51 Ein Stück Filmmusik für Klavier (Kos filmske glasbe za klavier)« si je Kagel zamislil leta 1976: to je simpatičen primer paradoksalnega odnosa do metronoma: le kateri glasbenik se v svojih mladih letih ni boril z malo leseno piramido, ki mu je neusmiljeno zapovedovala »tempo«? Tu pa se pianist najprej izmakne metronomovi diktatu-

ri, potem pa z nalasč zgrajeno napravo, spravi aparat ob ravnotežje, da se metronom samemu sebi izneveri, solist pa vendar igra v »svojem« strogem tempu in se ob tej potegavščini na koncu sardonično smeje. Vse to je Pierpaolo Levi zelo pogumno opravil, pred obema skladbama pa je zaigral medigro »Metapièce (Mimetics)«, ki jo je Kagel spisal leta 1961 za »preparirani« klavir, v katerega izvajalec vtakne kovinske in gumijaste pripomočke, ki spremenijo ali deformirajo pristni klavirski zvok. Skladbo sestavljajo elementi, ki jih pianist lahko poljubno kombinira in uporablja.

Corrado Rojac nam je v drugem delu koncerta predstavil skladbo, ki mu jo je letos napisal in posvetil milanski skladatelj Giorgio Colombo Taccani (r. 1961), ko sta se srečala v milanskem centru za fonologijo in elektronsko glasbo. Taccani je svoje delo imenoval kar »Recitativ za harmoniko«, kar pomeni zelo prosto strukturo. Skladatelj išče in raziskuje izrazne možnosti instrumenta, ki mu sicer ni doma, zato se obe roki gibljeta precej paralelno, ne da bi posamezne funkcije dovolj izrazito izstopale. Rojac pa pozna svoj instrument mnogo bolje in je s svojo interpretacijo v skladbo ponesel nekaj smisla, ko je poudarjal fragmentirane melodije, ki so se rojevale med nerazločni-

mi akordi.

Mnogo jasneje se je izluscila struktura »Partite st. 1«, ki jo je ruski skladatelj Vladislav Zolotarjev (1942-1975) komponiral leta 1968. Naslov »Partita« sicer ne odvarja značaju skladbe, ki se odvija v stavkih, ki so bolj sorodni sonatni obliki: Allegro, Grave, Andantino, Presto. Harmonika v tem delu zazveni prav mogočno, včasih kot bachovske orgle in v tem je morda daljna zveza z imenom »Partita« - v skladbi pa si sledijo heterogeni stilistični prijemi in čisto svobodne epizode, ki razodevajo nove zvočne kulise. Zolotarjev ne zanemarija imitativne tehnike in se tudi poskuša s krajšo fugo oz. invencijo. V zadnjem stavku pa izkoristi virtuozično spretnost harmonikarja, ki pripelje napetost do viska v parosistnem crescendo, nato pa se skladba zaključi z mogocnim, a se kar konvencionalnim koralom.

Corrado Rojac je pokazal, kam lahko pripelje vrhunska tehnika, kadar je povezana z globokim občutkom. Kar naravno se nam zdi, da ga je ljubezen do svojega instrumenta pripeljala do komponiranja, zato pa tudi do poglobljenega in spostljivega odnosa do drugih avtorjev, ki so mu lahko kar hvaležni. Občinstvo je to razumelo in koncertista pozdravilo z dolgim in prepričanim aplavzom.

Katja Kralj

TRŽIČ

Poljudna knjiga o gradiščih na našem Krasu

Pripravil jo je Giovanni Toplikar z osnovnošolci

Na gradišca v Istri je v prejšnjem stoletju prvi opozoril trzaski zgodovinar Pietro Kandler, ki je na Krasu in v Istri nastel 300 gradišč iz prazgodovinske dobe.

Za njim je Richard Burton (ne gre za zelo znane filmskega igralca, njegov soimenjak je bil v prejšnjem stoletju angleški konzul v Trstu) podrobneje raziskal nekatera teh gradišč v Istri in svoje izsledke objavil v glasilu Anthropological Society v Londonu. Konec stoletja se je s tem podrobneje ukvarjal Trzacan Carlo Marchesetti, pri nas znan tudi zato, ker je imel veliko opravka z arheološkim najdiščem pri Sv. Luciji - Mostu na Soci. Leta 1903 je objavil knjigo o gradiščih na Krasu in v Istri.

V naslednjih letih je izšlo kar veliko spisov o teh starih naselbinah. Tudi Slovenci smo dobili pred nekaj letih zanimivo knjigo o gradiščih na trzaskem Krasu, napisala sta jo S. Flego in L. Rupel, izšla pa je v slovenskem in italijanskem jeziku.

Tega vprašanja se je lotil tudi Giovanni Toplikar, Slovenec, ki živi v Gradiscu ob Soci, poučuje pa na italijanski osnovni soli Largo Isonzo v Trzinu. Pred nekaj dnevi so v Trzinu predstavili knjigo z naslovom I castellieri del Carso. Izdal jo je Večnamenski kulturni center za tržiško območje, finančno pa jo je podprla tudi Kraska gorska skupnost.

Toplikarjeva knjiga je zanimiva, ker je rezultat enoletnega skupnega dela z učenci nekaterih razredov že omenjene sole. Kaj so gradišca, kje se ta nahajajo, kako pridemo do njih, kaj moramo vedeti o njih, kako so živeli ljudje pred več tisočletji, ta in podobna vprašanja so postavljena v knjigi, v kateri so navedeni tudi odgovori. Avtor in njegovi mladi sodelavci so poskrbeli tudi za slikovno gradivo.

Knjiga ne sodi med številne publikacije, ki najdejo mesto predvsem na policah znanstvenikov. Knjiga je poučna za znajoč, kričeče vabi tudi ljudskošolskega učenca k spoznavanju narave. V knjigi je Toplikar obdelal nekatera gradišca na trzaskem Krasu. Lahko bi o njej rekli, da je izjemen solski priročnik. Najbrž bi si zazeleli, da bi dobili v roke tudi slovensko inačico, kajti poznavanje tistega razdobja na našem Krasu bi bilo dobrodošlo tudi za slovenske solarje. Dobrodošlo bi bilo, da bi kak slovenski solnik prišel v stik s Toplikarjem, ki seveda zna odlično slovensko, in da bi se našla kaksna založba, ki bi knjigo natisnila, tokrat s se bolj upravičeno podporo Kraske gorske skupnosti.

Marko Waltritsch

NOVICE

Umetniška dela na 14. sejmu antikvariata v Vidmu

Do 8. decembra bodo na videmskem sejmišču na ogled številne dragocenosti, ki jih sodelujoči razstavljajo in prodajajo na tradicionalnem sejmu antikvariata Alpe Jadrana. Sejem je za Orga.Fi.R. pripravil Ruggero Calonego, ob delavnikih je odprt pd 15. do 20. ure, na predpraznične dni in ob praznikih pa od 10.30 do 20. ure. Se največ pozornosti je ob prejšnjem koncu tedna pritegnila Tintorettova Sveta družina, na sejmu pa so se dela Giandomenica Tiepola in številnih beneskih umetnikov 18. stoletja. Ob umetniških dleih pa pozornost obiskovalcev pritegnejo se dragoceno pohištvo iz starih beneskih palač, nakit zanmenite hiše Bulgari, porcelan in številni okrasni predmeti.

Aritas '98 v Ljubljani

Najboljša likovna satirična dela s trienala Aritas, ki je junija potekal v Smarjah pri Jelsah, bodo od danes do 24. decembra na ogled v sprejemni dvorani ljubljanskega Cankarjevega doma. Triennale natečajna dela nagruje. Letošnji izbor je opravila strokovna žirija v sestavi dr. Stane Bernik, Joze Hudeček, dr. Peter Krečič, dr. Milček Komelj in dr. Lev Menase. Od 42 prijavljenih likovnikov jih je bilo 32 uvrščeno na razstavo. Joze Ciuha in Stane Jagodic imata status vabljenih gostov. Glavna nagrada trienala, zlati Aritas, je pripadel znanemu karikaturistu Binetu Roglju, srebrnega je prejel Alojz Zorman-Fojž, bronastega pa Dušan Pirih Hlop. Nagrado za najbolj angažirano delo, ki jo podeljuje občina Smarje pri Jelsah, je dobilo delo List iz zgodovine Vladimirja Makuca, nagrado časnika Večer za karikaturu Anton Repnik, nagrado zlata strele, ki jo podeljuje Nedeljski dnevnik, pa Klavdij Tutta. (STA)

v svetu

FOKUS

Ko nas bi kdo vprašal, naj izberemo najbolj pomenljivo in poslušalцем priljubljeno osebnost iz sveta rock glasbe zadnjih dvajsetih let, bi se naša težavna izbira zaustavila pri ameriskem kantavtorju, ki odgovarja na ime Bruce Springsteen. To je največji živeci mit ameriske lahke glasbe, pravi »prototip« rockerja. Toliko kot se je pisalo in govorilo o »Bossu« v zadnjih dveh desetletjih, se ni o nobenem drugem rock izvajalcu. Rekordne prodaje njegovih albumov prepričljivo pričajo o njegovem vzponu na sam vrh najbolj priljubljenih pevcev sodobne lahke glasbe, kljub dejstvu, da se Springsteen ni nikoli prevec spo-

Novo iz starega Springsteena

gledoval s teznjami in zahtevami diskografskega trga.

Ceprav v svoj tradicionalni rock, ki je trdno vezan na korenine rock'n'rolla, ni Springsteen nikakor uvažal revolucionarnih novosti, sloni velik poudarek na njegovih besedilih. V sedemdesetih letih je zapisoval grafite odrasčanja mlade ameriške primestne generacije, njeno čudenje nad nedosegljivimi velemestnimi lučmi, ljubezen in prve grenke izkušnje (od prvega albuma »Greetings From Asbury Park, N.J.«, 1973 do »The River«, 1980). Tedaj je Springsteen poglabljaj mladinsko soocanje s kruto resničnostjo vsakdanjega življenja. V osemdesetih letih je ovekovečil prizore iz življenja ameriške pokrajine (»Nebraska«, 1982; »Born In The USA«, 1984). V tekočem desetletju pa je svoje realistične poglede omilil in nas presenetil z zreliimi, vendar med seboj estetično različno zasnovanimi deli (»Human Touch« in »Lucky Town«, 1992; »The Ghost Of Tom Joad«, 1995).

Svojo 25-letno glasbeno kariero praznuje Springsteen z objavo obsirnega boxa s stirimi zgoščenkami z naslovom »Tracks«, ki bodo z več kot 4-urnim glasbenim sporedom osrečile milijone pevčevih privržencev. Na ploščah je zbranih 66 pesmi iz različnih obdobij. To so predvsem poskusna snemanja (t.i. de-

mo tape), alternativne verzije znanih skladb, posnetki v živo. Pri tej antologiji (kot tudi pri tretnjem albumu v živo »Live 1975-85« iz leta 1986) gre za zbirko doslej neobjavljenega glasbenega gradiva, ki ga je Springsteen posnel v studiu ali v živo. Ameriški kantavtor spada namreč med tiste glasbenike, s katerimi je ilegalna diskografija zaslužila največ denarja. Njegove t.i. bootlegs imajo pri zbiralcih veliko vrednost. Ravno z namenom, da bi vsaj delno preprečili razmnoževanje Springsteenovih ilegalnih plošč in da bi utesili radovednost ljubiteljev, so pri založništvu Columbia pomislili na to vrsto glasbenih antologij. Ne smemo pa prezreti dejstva, da predstavljajo posnetki uradne diskografije le del Springsteenovega obsežnega repertoarja.

NOVE PLOŠČE

America, »Human Nature«, Nuova Carisch
Claudio Baglioni, »A-Live«, Columbia
Sal Da Vinci, »Solo«, EMI
Francesco De Gregori, »Curve della memoria«, Sony
Manu Dibango, »Manu Stafari«, Wagram
Ice Cube, »War & Peace«, EMI
Lost Tribe, »Many Lightimes«, Arabesque
No Mercy, »More«, BMG
The Offspring, »Americana«, Sony

Edith Piaf, »35^e Anniversaire«, EMI
The Sugarhill Gang, »The Best Of The Sugarhill Gang«, Rhyno

KONCERTI

Danes, Gianni Rijavec in Vladimir Cadez z Big Ben Quartetom, Gorica, Kulturni dom
Danes, Super B., Zoppola (Pordenon), Rototom
Danes, Edoardo Bennato, Bassano del Grappa (Vicenza), gledališče Astra
6.12., »Folk Fest«, Ronke, sotor
6.12., Raf, Zoppola (Pordenon), Rototom
6.12., Kyuss, Aviano (Pordenon), Velvet Rock Club
7.12., Avtorski večer skladatelja Stefana Maurija, Nova Gorica, Kulturni dom
7.12., Apollo 440, Zoppola (Pordenon), Rototom
7.12., Steve Lacy Trio, »I Remember Thelonus«, Ferrara, občinsko gledališče, »Jazz«
9.12., Orkester in zbor gledališča Verdi iz Trsta, dir. D. Callegari, »Il corsaro« (G. Verdi, premiera), Trst, gledališče Verdi, operna in baletna sezona
9.12., Filharmonični orkester iz Vidma, dir. A. Nanut, solista Amarilli Nizza in Giorgio Merighi, Videm, gledališče Giovanni da Udine
9.12., Agnostic Front, Dropkick Murphys, Straight Faced, Roncade (Treviso), New Age

KRIZA NA KOSOVU / MEDMINISTRSKO ZASEDANJE OVSE

Poziv Srbom in Albancem k prekinitvi nasilja v pokrajini

Medtem pa orožje na Kosovu ne molči - Padlo osem Albancev

OSLO, PRISTINA, BEOGRAD - Zunanji ministri ali njihovi namestniki 54 držav članic Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), med njimi tudi slovenski zunanji minister Boris Frlec z delegacijo, so včeraj v Oslu končali sedmo letno zasedanje s sprejemom sklepne izjave.

V sklepni izjavi so ministri poudarili, da bo nadzorna misija na Kosovu največja in najtežja misija OVSE v zgodovini. Sprte strani na Kosovu so pozvali k prekinitvi nasilja in sodelovanju pri iskanju mirne rešitve. V posebni izjavi o Kosovu so poudarili, da bo nadzorna misija pomagala pri uresničevanju mirne rešitve - do katere pa morata strani priti sami - preko nadzora

volitev, pomoči pri razvoju demokratičnih institucij in oblikovanju policijskih sil. Srbe in Albance na Kosovu so pozvali k spoštovanju premirja in k »polnem sodelovanju« z opazovalci misije.

V sklepni izjavi so ministri izrazili tudi zadovoljstvo z uspešnim nadzorom volitev v BiH. Dodali so, da bo misija OVSE v BiH delovala tudi v prihodnje pri prenosu odgovornosti za razvoj demokracije na oblasti v državi.

Ministri so izpostavili potrebo po nadaljevanju intenzivnega dela na predlogu evropske varnostne listine, da bi bila pripravljena za sprejem na vrhu OVSE prihodnje jesen. Pozdravili so skrajšnji začetek pogajanj o

regionalnem nadzoru obojestrane, ki so predvidena v Daytonskih mirovnih sporazumih.

Medtem ko potekajo prizadevanja za miren razplet krize, pa orožje na Kosovu ne molči. V spopadu med jugoslovansko vojsko in oboženimi kosovski Albanci je bilo včeraj na jugozahodu Kosova ubitih osem albanskih »terroristov«, poroča srbski informacijski center v Pristini, ki se sklicuje na vojske vire.

V skupini naj bi bilo sicer devet »terroristov«, ki naj bi napadli enoto jugoslovanske vojske v Gorozupu blizu meje z Albanijo. Kot je za AFP povedal nek predstavnik Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), je bila o incidentu obveščena tudi OVSE.

Medtem je vlada kosovskih Albancev v izgnanstvu dobila novega »obrambnega ministra«, saj je bil prejšnji »minister« Ahmet Krasniqi ubit septembra letos v Tirani. Novi obrambni minister je postal polkovnik Halil Bicaj, je zapisano v sporočilu za javnost, ki so ga včeraj objavili vsi najpomembnejši kosovski časopisi. Bicaj je ob nastopu položaja napovedal, da se bo še naprej boril za »neodvisnost Kosova«.

Ameriski posrednik na Kosovu Christopher Hill pa je včeraj v Beogradu predstavil nov predlog za rešitev krize. V nacrt so vključeni tudi ugovori srbske in albanske strani, je poročal beograjski radio B 92.

Hill je dejal, da s številnimi ugovori srbske strani ni zadovoljen, o nekaterih

pa celo meni, da pomenijo »zavrnitev mirovnega nacrt«. Ameriski diplomat naj bi svoj najnovejši predlog predvidoma predložil tudi voditelju kosovskih Albancev Ibrahimu Rugovi.

Jutri se bo Hill na Dunaju srečal se s predstavnikami srbske opozicije. V delegaciji bosta tudi politika pred nedavnim ustanovljeni Zveze za spremembe, nekdanji jugoslovanski premier Milan Pantić in bivši guverner emisijske banke Dragoslav Avramović. Srbska delegacija, v kateri so tudi Vesna Pešić iz Državljanske zveze, Zoran Djindjić iz Demokratske stranke in Nebojša Cović, vodja Demokratske alternative, naj bi se udeležila tudi pogovorov v avstrijskem parla-

mentu in v zunanjem ministristvu.

Jugoslovanski predsednik Slobodan Milošević pa je včeraj »uradno pristal« na oblikovanje enot zveze NATO za hitro posredovanje na Kosovu, ki bodo varovale opazovalcev nadzorne misije OVSE v pokrajini.

Milošević je na projekt pristal oktobra, ko je z OVSE in zvezo NATO sklenil sporazum o preverjanju uresničevanja obveznosti Beograda glede umika srbskih enot s Kosova, je dejal neimenovani predstavnik zveze NATO. Poudaril je se, da so v skladu s sporazumom v prvi vrsti jugoslovanske oblasti tiste, ki bodo zagotavljale varnost 2000 opazovalcev nadzorne misije OVSE na Kosovu.

NOVICE

Granić v Oslu tudi o Piranskem zalivu

OSLO - Na plenarnem zasedanju zunanjih ministrov OVSE v Oslu je spregovoril tudi zunanji minister Hrvaske Mate Granić. Vodja hrvaske diplomacije je med drugim dejal, da njegova država pripisuje velik pomen vsem sporazumom, ki prispevajo k izgradnji zaupanja in varnosti ter vzpodbujajo dobrososedske odnose, npr. sporazum z BiH o luki Ploče in Neumu ter sporazum o posebnih odnosih s Federacijo BiH. Ti sporazumi po njegovem mnenju predstavljajo odločen korak k ureditvi odnosov med dvema suverenima državama in k povečanju stabilnosti na območju. Hrvaska pa nadaljuje tudi prizadevanja za resitev ostalih odprtih vprašanj s sosedami, npr. s Slovenijo o Piranskem zalivu in z ZRJ o Prevlaki, je se dejal Granić.

Soglasje o bodoči vladi na Severnem Irskem

BELFAST - Severnoirske stranke so se po nenadnem obisku britanskega premiera Tonyja Blaira v Belfastu v veliki meri sporazumele o strukturah bodoče vlade na Severnem Irskem, je včeraj povedal bodoči premier te britanske pokrajine David Trimble. O zadnjih podrobnostih se razpravljajo, je dejal Trimble v Belfastu.

Trimble je ob tem poudaril, da glavna ovira pri oblikovanju vlade v Belfastu - odprava tajnih skladov s orožjem Irske republikanske armade - se ni odstranila.

V pogovorih z Blairom, ki so se začeli v sredo zvečer in trajali vse do zgodnjih jutranjih ur, so dosegli načelno soglasje o oblikovanju desetih resorjev v bodoči severnoirski vladi. Dogovorili so se tudi o ustanovitvi ustanov s čezmejnimi pooblastili za nekatera področja med Irsko in Severno Irsko, je se dejal Trimble.

V Alžiriji v eksploziji bombe na tržnici 14 mrtvih

ALŽIR - V eksploziji bombe na tržnici v mestu Khenis Miliana na zahodu Alžirije je po prvih podatkih bilo včeraj ubitih 14 ljudi, 24 pa ranjenih. Od začetka decembra se je nasilje islamskih skrajnežev v tem delu Alžirije okrepilo. Tako so v noči na sredo poročali o pokolu 12 ljudi in ugrabitvi neke zenske blizu Tipaza, kraju, ki leži 70 kilometrov zahodno od prestolnice Alžir.

Izstrelitev Endeavourja preložili na danes

CAPE CANAVERAL - V Kennedyjevem vesoljskem središču (KSC) v ameriski zvezni državi Florida so včeraj kake pol minute pred nameravano izstrelitvijo med izstrelitvenim oknom od 9.54 do 10.04 po srednjeevropskem času prekinili odstevanje in preložili izstrelitev ameriskega vesoljskega raketoplana Endeavour.

V raketoplanu je bila sestlanska amerisko-ruska posadka in drugi modul (Unity Node 1) za Mednarodno vesoljsko postajo (MVP). Endeavour bo moral počakati na ponovno možnost za izstrelitev najmanj 24 ur, ker je včerajšnje okno za izstrelitev že zamudil. V zadnji minuti pred izstrelitvijo se je oglašil glavni signal za preplah zaradi okvare opreme. Zato raketoplana niso izstrelili.

EU / ŠIRITVENI PROCES

Nova pogajalska izhodišča kandidat do konca januarja

Sestanek šestih držav v Budimpešti

LJUBLJANA - Sest naprednejših držav kandidat za polnopravno članstvo v Evropski uniji (EU), med njimi je tudi Slovenija, bo do konca januarja oddalo pogajalska izhodišča za naslednjih osem področij, tako da bo v času nemškega predsedovanja EU na pogajalski mizi približno polovica vseh poglavij pregleda zakonodaje. To so se na četrtem dvodnevem srečanju v Budimpešti dogovorili vodje oziroma pogajalskih skupin šestih naprednejših držav.

Naslednja pogajalska izhodišča naj bi države kandidatke oddajale v dveh delih, decembra in januarja. Posamezne države so nekatere od teh poglavij že oddale, večina pa mora pripraviti izhodišča za vseh osem področij. Slovenija jih je na ravni vlade že sprejela šest (pravo gospodarskih družb, varstvo potrošnikov in zdravja, ribištvo, statistika, zunanji odnosi in carinska unija), do januarja pa bo sprejela se izhodišča za dvojne poglavje, prost pretok blaga in politiko konkurence. Do izhodišča se morajo še pred oddajo opredeliti pristojna parlamentarna delovna telesa. Evropska komisija državam (poleg Slovenije se Poljska, Češka, Madžarska, Estonija in Ciper) roka ni postavila, pričakuje pa oddajo izhodišč v doglednem času, predvidoma v prvi polovici decembra oziroma do konca januarja.

Notranja struktura oddaje izhodišč do konca januarja je prepuščena državam samim. Podrobnosti o vsebini izhodišč in prehodnih obdobjih za drugi sklop izhodišč v Budimpešti ni bilo govora, vsebinsko gledano pa bodo izhodišča drugega sklopa nekoliko obsežnejša, vendar večjih vsebinskih odstopanj od prvega paketa predvidoma ne bo. Za ta področja naj bi se vsebinska pogajanja začela v času nemškega predsedstva EU, pričakujejo pa tudi, da bodo za Slovenijo v tem obdobju dokončana pogajanja za tista poglavja iz prve skupine, ki so ostala odprta (stiri od sedmih področij).

Pogajalci so se v Budimpešti se dogovorili, da se ponovno dobijo marca ali aprila na Cipru. Takrat naj bi posebno pozornost posvetili nekaterim specifičnim vprašanjem, saj so se dogovorili za precejšnje število ekspertnih srečanj. V Budimpešti je ze bilo predstavljeno ekspertno poročilo za okolje, v prihodnjih mesecih pa naj bi se ekspertne skupine pogovarjale se o socialni politiki in zaposlovanju, o zahtevi po 90-dnevni zalogo nafte ter prostem pretoku blaga. Interes za srečanja na ekspertni ravni je velik in Slovenija je tako predlagala, da se v začetku januarja v Ljubljani sestane ekspertna skupina na temo zunanjih odnosov, kjer naj bi govorili o sporazumih o prostotcarinskem sodelovanju in ekonomskih conah. (STA)

PRIMER PINOCHET / ŠE NEPOJASNJENA VLOGA ZDA V UDARU LETA 1973

ZDA privolile v delno objavo skrivnih dokumentov v zvezi s Pinochetom

NEW YORK - Tiskovni predstavnik State Departementa James Rubin je na kratko objavil novico, da bodo ZDA Španiji predale nekatere dokumente, ki bi pomagale osvetliti dogajanje v času režima Augusta Pinocheta v Čilu. ZDA so se s tem vmešale v dogajanje, ki so se mu doslej skušale izogniti, saj njihova vloga pri vojaškem udaru Pinocheta proti vladi demokratično izvoljenega predsednika Salvadorja Allendeja, se ni razjasnjena.

Špansko sodišče je ZDA zaprosilo, da sprostijo doslej tajne dokumente na osnovi meddržavnega sporazuma o sodelovanju na pravnem področju. Sporazum je sicer dovolj nezavezujoč, da bi se ZDA objavili dokumentov zlahka izognile, vendar je mednarodni pritisk v zadnjem času vse bolj narasel. Ameriško tišino glede primera Pinochett si je namreč veliko ljudi razlagalo kot tiho podporo nekaznovanemu diktatorju, ki so mu nekoč pomagali na oblast. Salvador Allende je bil izvoljen leta 1970, istega leta pa je ameriška administra-

cija pod vodstvom tedanjega predsednika Richarda Nixona in njegovega državnega sekretarja Henryja Kissingerja pomagala pri neuspešnem državnem udaru proti novi levčarski vladi. Državni udar je uspel se le tri leta pozneje, ko je oblast prevzela vojaška hunta pod vodstvom Pinocheta, ameriška vloga pri tem pa je do danes nepojasnjena. Mnogi so prepričani, da je bila CIA vpletena v vojaški udar, oziroma, da je vsaj imela vse informacije o pripravi in izvedbi udara, ter o zločinih Pinochetovega režima pri obracunanju s političnimi nasprotniki.

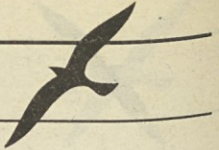
Vsa resnica verjetno nikoli ne bo prišla na dan. Dokumenti bodo objavljeni postopoma, iz njih pa bodo najprej izbrisali občutljive podatke, kot so imena vohunov, ter verjetno tudi dokaze o neposredni vmešanosti ameriske politike v državni udar. Ameriško zavračanje pristopa k novoustanovljenemu Mednarodnemu kazenskemu sodišču, katerega statut je bil odprt za podpis poleti v Rimu, naj bi imelo

korenine prav v strahu, da bi lahko sodišče kdaj poklicalo na odgovornost državljane ZDA, ki so si umazali roke med hladno vojno, ko so aktivno podpirali diktatorske režime in si zatiskali oči pred zločini, vse v imenu obrambe pred komunizmom. Zaradi tega je zavladalo razumljivo nelagodje v ameriskih obveščevalnih krogih, kajti objava

tajnih arhivov o Pinochetu lahko pomeni presedan za odprtje pandorine skrinjice, v kateri so potlačeni dokazi, ki bodo morebiti vrgli debelo senco dvoma na uveljavljeno mnenje o ameriški politiki kot »dobrem fantu« hladne vojne. (STA)

Na sliki AP: vila, v kateri nekdanji cilski diktator caka na britansko odločitev o izročitvi Španiji.

NOVICE

Pokrajinska konferenca o mladinski problematiki

Pokrajina prireja danes in jutri Pokrajinsko konferenco o mladinski problematiki. Zaela se bo ob 9. uri v deželni avditoriju. Uvedli bodo predsednik Pokrajine G. Brandolin, solski skrbnik V. Campo in odbornik za mladinska vprašanja S. Buttignon, nakar bo govor o povezovanju mladih, možnosti zaposlovanja in nelagodju med mladimi. Poročila na te teme bodo podali Gabriele Blasutig iz zavoda IRES, Francesco Purpura iz milanskega centra »Leoncavallo« in Alessandro Santoro iz socialnega centra »Il muretto« v Firencah. Popoldne in jutri se bo posvet nadaljeval po delovnih skupinah na specifične teme, jutri ob 11.15 pa bo zaključna razprava.

Od jutri Andrejev sejem in ojačene avtobusne proge

Center Gorice je bil včeraj in bo se danes podoben velikemu gradbišču, kjer zabavišcarji hitijo s postavljanjem vrtljakov Andrejevega sejma. Danes se jim bodo pridružili se kramarji, tako da bo jutri zjutraj sejem zazivel. Letos bo trajal dan več, saj bodo zaradi praznika stojnice delovale vse do torka, 8. decembra, zabavišča pa do vključno prihodnje nedelje. Mestno podjetje bo ojačilo avtobusne voznje. Od jutri bodo uvedli avtobus od Rdece hiše do Travnika in glavne poste (v popoldanskih urah z 10-minutnimi presledki), od 5. do 8. t.m. pa bo popoldne tudi brezplačen avtobus (vsakih 15 minut) med glavno postjo in sejmiščem Espomego (za sejem Ruralia).

Pogovor o zgodovinopisju

V knjigarni »Editrice Goriziana« (Korzo Verdi 67) bo danes ob 17.30 razprava na temo Novi prispevki k sodobnemu goriskemu zgodovinopisju. Sodelujejo Silvino Poletto, Fulvio Salimbeni in Roberto Spazzali.

V Trziču prijeli žeparja

Policija je na opozorilo zenske, ki je opazila sumljivo osebo, na trznici v Trziču prijela domnevnega žeparja. Gre za državljana nekdanje Jugoslavije, ki je v oskrbi socialnih služb v Trziču. Pri sebi je imel napravo, ki naj bi služila za izmikanje denarnic iz torbic. Drug žepar pa je v sredo ob 17.30 pri San Polu izmaknil torbico 59-letni A.C. iz Ronk. Zenska se je peljala s kolesom in je torbico položila v kosarico, prav tako na kolesu pa se je peljal tudi tat.

Trčenje na krožnem vozišču

Zaradi izsiljevanja prednosti je včeraj ob 9.30 na krožnem vozišču na Trzaski cesti prišlo do trčenja med volkswagnom polo 26-letnega Daria Boscha iz Romansa in fordovim fiesto 71-letnega Rudolfa Ote iz Sezane. Ranjen je bil Bosch, ki bo okrevljal v 10 dneh.

SOVODNJE / OBČINSKI SVET O NAČRTU ZA ODPADKE

V vsakem primeru zapreti upepeljevalnik

Sprejeli nekaj sklepov glede javnih del - Različni pogledi v zvezi z reorganizacijo šolske mreže

Problemi reorganizacije sistema uničevanja odpadkov na Goriskem, nekatera javna dela v občini in različni pogledi na nekatera vprašanja v okviru reorganizacije šolske mreže v pokrajini so bile najpomembnejše teme razprave na zadnji seji občinskega sveta v Sovodnjah, ki je zasedal v prejšnjih dneh.

Občinski svetovalci so bili poklicani, da izrazijo mnenje o deželni načrtu za reorganizacijo uničevanja odpadkov, ki predvideva odvoz odpadkov z Goriske v Trst, odkoder bi v zameno vozili k nam v odlagališče pepel. Občinski svet je osvojil odklonilno stališče, za katero so se na skupnem zasedanju že soglasno opredelili pokrajinska uprava in vsi župani na Goriskem, dodal pa je še dva pogoja v zvezi z upepeljevalnikom goriske občine, ki deluje tik ob meji s sovodenjsko: v načrtu naj se v vsakem primeru predvidi zaprtje tega upepeljevalnika in naj se prepreči, da bi objekt preuredili v druge namene, na primer za uničevanje posebnih odpadkov ali podobnega.

Občinski svet je odobril uvedbo razlastitvenega postopka za zemljišča, ki jih bo zajela razširitev ceste Gabrje - Vrh in za obnovo vodovoda v Ul. Bergamas v Sovodnjah. Oba posega naj bi začeli izvajati v kratkem. Za širitev ceste je namenjenih 430 milijonov lir, za vodovod (ta sklop del bo zajel vse ulice levo od Prvomajske ulice v smeri proti centru vasi)

pa bodo potrosili 202 milijona. Svetovalci so sprejeli tudi okvirni načrt v vrednosti 78 milijonov lir za prenovo električne napeljave in računalniških priključkov v poslopiju zupanstva.

V sklepem delu se je razveljavil razpravo poseg svetovalca SSK Benamina Cernica v zvezi z reorganizacijo šolske mreže. Kot znano razpravlja o tem pokrajinska konferenca, v kateri so prisotni tudi župani. Cernic in drugi svetovalci opozicije so hoteli vedeti, kakšno stališče zastopa sovodenjska občina zlasti glede slovenskega obveznega šolstva. Izrazili so nasprotovanje ti. vertikalizaciji, to je povezavi osnovnih z nižjo srednjo solo z dvema ravnateljstvom za gorisko in sovodenjsko-dobrodobsko območje. V nasprotju s tem so zahtevali, naj se ohrani "status quo" s tremi ravnateljstvi, dvema didaktičnima za osnovne in samostojnim niza nižjo srednjo solo. Župan Igor Petejan in odbornik za šolstvo Leopold Devetak sta obrazložila, da so se za vertikalizacijo opredelili v dogovoru z manjšinskimi solskimi in drugimi komponentami in da so za to rešitev vse tri slovenske občine. Uvedba šolske avtonomije bo vsekakor terjala nekatere spremembe. Vertikalizacija se zdi najustreznejša, da za slovenske šole ohranimo čim več, ker bi v nasprotnem primeru tvegali, da bodo namesto nas odločali na deželi in nam namesto dveh pustili eno samo ravnateljstvo.

Prestamburgo posegel v Rimu za sanacijo na Malnišču

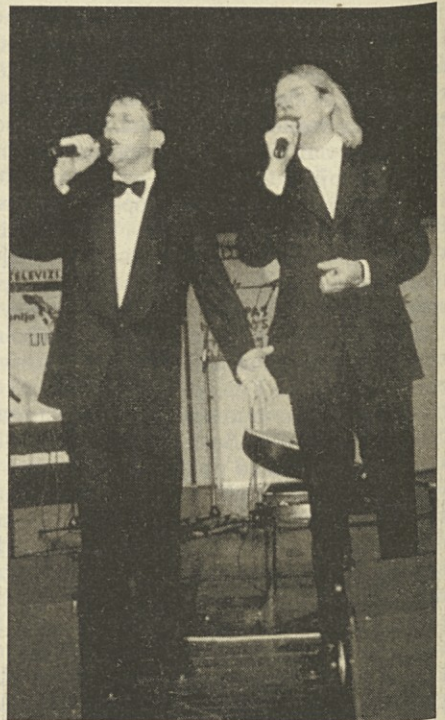
Sovodenjski župan Igor Petejan je v prejšnjih dneh na neformalnem srečanju opozoril poslanca Maria Prestamburga na problem odpadkov, ki jih je firma v stečaju Ecological Service uskladiščila v in ob hali papirnice na Malnišču. Za odstranitev sta menda potrebni skoraj 2 milijardi lir in ker ni možnosti, da bi za to posrbeli krivci, gre poseg v breme občine. Slednja nima toliko denarja in se je pred časom skupaj s pokrajino že obrnila do deželne uprave.

Prestamburgo je sedaj nakazal možnost, da bi za rešitev problema poseglo ministrstvo za okolje. Poslanec Olike je po srečanju z županom stopil v stik s sodelavci ministra Ronchija, ki so nemudoma zaprosili občino za dodatne informacije o zadevi. V kratkem naj bi sporočili, ali bo zadevo mogoče rešiti z izrednim finančnim posegom države.

KONCERT / NOCOJ

Popevke pa tudi jazz in gospel Giannija Rijavca in prijateljev

V Kulturnem domu v nizu »Across the border«

Novogoriška pevca lahke, jazz in gospel glasbe Gianni Rijavec in Vladimir Cadež (na sliki), pa se Big ben quartet, Mara Rijavec in najbrž kdo drug bodo nastopili nocoj ob 20.30 na koncertu v sklopu sezone »Across the border« v goriskem Kulturnem domu. Gianni Rijavec bo skupaj s prijatelji predstavil svojo novo zgoščenko »Sentimenti«, v duetu z drugimi nastopajočimi oz. v sestavi kvarteta Big ben (katerega je član) pa se izbor drugih popevk in različnih glasbenih zvrsti, s katerimi uspešno nastopajo povsod po Sloveniji. Kdor si zeli rezervirati vstopnico (cena je 10 tisoč lir), naj se oglasi v pisarni Kulturnega doma (ul. Brass 20 - tel. 33288).

MARTELLANI

GORICA, Korzo Verdi 91

ZADNJI DNEVI RAZPRODAJE

ZARADI ZAPRTJA TRGOVINE

PRODAMO VSE BLAGO

S POPUSTI

od 50 do 80%

metrsko blago za oblačila, poročne obleke in stanovanjsko opremo

MATERIALI IN NADOMESTNI DELI ZA OGREVANJE IN VODOVODNE NAPRAVE

VELISCECH L.

radiatorji, črpalke, grelci, peči, ventili, plastične cevi, pipe, bakrene spojnice armature

GORICA

ulica MONTESANTO 121

Telefon: 0481/533285

UNIVERZA / REKTOR STRASSOLDO PRI ŽUPANU

Študentski dom je nujno potreben

Število študentov naglo raste, stanovanja in sobe v verskih zavodih pa postajajo predragi

Rektor Videmske univerze Marzio Strassoldo je včeraj obiskal goriskega župana Gaetana Valentija in odbornika za kulturo Antonia Devetaga, da bi ju opozoril na potrebo po rešitvi bivalnih problemov, s katerimi se srečujejo univerzitetni študentje v Gorici. Z odpiranjem novih tečajev število študentov naglo narasča: letos jih je skupno že 1.300, od tega približno 380 na tečajih Videmske univerze, ki je močno okrepila svojo prisotnost v stikih z javnostjo. Po previdnih ocenah je mogoče predvidevati, da bo v treh letih število študentov samo tega tečaja naraslo na več kot tisoč.

Ce je za predavalnice dobro poskrbela pokrajina s prenovo palače Alvarez v Ul. Diaz, je se povsem nereseno vprašanje bivališč za študente. Povpraševanje je veliko, saj je močan priliv študentov iz drugih dežel. Študentskega doma se ni, zato imajo le dvoje možnosti: ali si poiščejo stanovanje v najem (navadno po več študentov skupaj, da si razdelijo visok strošek), ali se zatečejo k verskim redom, ki dajejo v najem sobe v nekaterih strukturah v lasti škofije. Ker pa

povpraševanje presega ponudbo, prihaja do zlorab, saj najemnine presega tržne cene. Strassoldo je zato pozval občino, naj poseže.

Župan Valenti je omenil prenovo palače De Bassa v Mazzinijevi/Crispijevi ulici (dela izvaja Trgovinska zbornica po naročilu univerzitetnega konzorcija), ki s 130 ležišči ne bo resila problema, prispevala pa naj bi k brzdanju cen. Druga nakazana rešitev je v pridobitvi nekaj sob za študente v kompleksu Irfop v Ul. Pola na Rojcah. Občina namerava tam urediti sobe, ki naj bi bile na razpolago

gostujočim športnim in kulturnim skupinam, nekaj prostora pa naj bi se našlo tudi za študente.

Po srečanju je Devetag pospremil Strassolda (ki je tudi predsednik Konzorcija za gradove v FJK) na grad, kjer mu je predstavil načrta uza ureditev srednjeveškega muzeja in gradnjo enoteke na grajskem stolpu. Glede slednje, ki je se vedno predmet polemik, je bila Strassoldova ocena zmereno pozitivna, vendar pod pogojem, da se videz stavbe bolje prilagodi okolju, na primer s tem, da bi objekt pokrili s stresniki in ne z drugimi materiali.

Sejem Ruralia

Danes ob 11. uri bo deželni odbornik za kmetijstvo Giorgio Venier Romano na goriskem sejmišču odprl nov sejem Ruralia namenjen predstavitvi jestvin in kmetijskih proizvodov z zaščitnim poreklom. Za občinstvo bo zanimiva možnost poskusne specialitete iz vseh italijanskih dežel, Slovenije in Koroske. Sejem bo odprt vse dni do torka, 8. t.m., od 10. do 20. ure. Vsak dan od 17. ure dalje bodo tematska gastronomska srečanja: danes je na vrsti Slovenija, jutri Koroska, potem Karnija, Toskana in Umbrija.

Za obiskovalce sejma bo od jutri dalje med 15. in 20. uro na voljo brezplačen avtobus od glavne poste s postanki na Korzu do sejmišča. Potnikibodo na avtobusu dobili tudi kupon, s katerim dobijo še 50-odstotni popust na vstopnici za sejem.

PROSTA CONA / BENCIN

Takoj 40 litrov nato še dodatek po 15. decembru

Za 1999 po 210 l na bimester

Z današnjim dnem bodo dobili avtomobilisti na Goriskem še 40 litrov neobdavčenega goriva proste cone. Tako so sklenili na seji razširjenega odbora Trgovinske zbornice, kjer so tudi pojasnili, da ta dodelitev se ne bo izčrpala vsega mesečnega kontingenta za december. 15. decembra bodo namreč na osnovi podatkov o porabi določili se dodatno dodelitev na osnovi se razpoložljivega bencina proste cone. Za tako dvojno dodelitev so se odločili z namenom, da omogočijo kar se da popolno izrabo vsega letnega kontingenta. Na razliko od prejšnjih mesecev, ko so ob dodatnih dodelitvah iznicili ostanke na magnetnih karticah, bo z današnjim dnem dodeljenih 40 litrov mogoče izkoristiti do 31. decembra. Isto velja tudi za dodatne litre, ki jih bodo dodelili po 15. decembru.

Na Trgovinski zbornici ocenjujejo, da se je letošnji sistem razdeljevanja dobro obnesel, saj so avtomobilisti, ki so do kraja izrabili dodeljeni kontingent, imeli na razpolago 1.485 litrov. To seveda zaradi tega, ker drugi vozniki niso porabili vsega goriva in so tako neizrabljene količi-

ne spet »spravljali v obtok«.

Za prihodnje leto naj bi vsekakor skusali zmanjšati nihanja v mesečnem razdeljevanju. S 1. januarjem 1999 namestijo razdeliti 210 litrov za dvomesečje januar-februar. Podobna naj bi bila količina tudi za naslednja dvomesečja, za november in december pa bodo po preverjanju dejanske porabe določili mesečni kontingent (najmanj 50 litrov), tako da se zagotovi popolna izraba.

Z današnjim dnem so sklenili tudi dodelitev 100 litrov plinskega olja izključno za diesel avtomobile za prevoz oseb.

STANDREŽ

Butalci prihajajo

Res je, da Butalci Frana Milčinskega radi potujejo, saj se peljejo na Hrvaško po vino za poroko županove hčerke, odpravijo pa se tudi na dolgo potovanje v mesto Solimuri, kjer je tudi voda slana in tej vodi je ime morje.

Prav tako v gledališki priredbi in režiji Jase Jamnika se Butalci Slovenskega stalnega gledališča, ki jih odlično igrajo Vojko Belsak, Stojan Colja, Ales Kolar in Danijel Malalan, potepajo po kulturnih društvih tržaške in goriske pokrajine. Velik uspeh so doživeli tudi v Ljubljani na mednarodnem festivalu otroških predstav, v decembru pa bodo nastopali na deskah Slovenskega ljudskega gledališča v Celju in v mariborski drami.

V nedeljo, 6. decembra, se bodo Butalci in njihove zabavne dogodivščine gotovo utisnili v spomin vsem, ki si bodo predstavili ogledali v Kulturnem domu Andreja Budala v Standrežu. Mladinska komedija za odrasle, ki jo prireja SSG skupaj s KD Oton Zupancic iz Standreža bo ob 17. uri. Starejši naj povabijo mlajše, mlajši pa naj prepričajo starejše.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.00-18.45-20.30-22.15 »The avengers«. I. Uma Thurman in Sean Connery.

VITTORIA 3 17.30-20.00-22.30 »Gatto nero, gatto bianco«. Rež. Emir Kusturica.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Al di là dei sogni«. I. Robin Williams.

Modra dvorana: 18.00-20.00-22.00 »Matrimoni«. I. Diego Abatantuono in Francesca Neri.

Rumena dvorana: 18.45-21.45 »Il negoziatore«.

TRŽIČ
EXCELSIOR 17.45-20.00-22.15 »Radiofrec-cia«. Ligabue.

COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Gatto nero, gatto bianco«. Rež. Emir Kusturica.

PRIREDITVE

GALERIJA ARS vabi na predstavitev monografije Beneška Slovenija, danes ob 18. uri v Katoliški knjigarni. Spregovorili bodo avtor fotografij Milan Grego, avtorica besedila Živa Gruden in urednik založbe Družina dr. Janez Gril.

KS SOLKAN IN ZGO-DOVINSKO DRUŠTVO za Sev. Primorsko vabita danes ob 16. uri na pogovor o solkanskem rojaku dr. Klementu Jugu. Srečanje bo v prostorih KS na Trgu J. Srebrnice v Solkanu.

MIKLAVŽEVANJE SKRD JADRO bo danes ob 18.00 v župnijski dvorani cerkve sv. Miklavža (San Nicolò) v Trziču. Miklavža bodo pričakali v družbi otroške dramske skupine PD Jaka Stoka s Proseka z igrico Cudne želje (avtor Lucka S., režija Sonja Lazar).

KD DANICA vabi na miklavževanje z »domačo igrico« danes ob 18.30 v centru Danica na Vrhu.

MO KD SOVODNJE vabi v soboto, 5. t.m., ob 18. uri na miklavževanje v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SKD HRASST vabi jutri, 5. decembra, ob 19. uri na miklavževanje v župnijski dvorani v Doberdolu. Prijaznega starčka bodo pričakali z igrico Na prvi zvezdi se pripelje sv. Miklavž.

KD BRIŠKI GRIC sporoča, da bo Miklavž obi-

skal in obdaril otroke in odrasle jutri, 5.12., v kulturnem domu na Bukovju. Mladi člani KD Briški gric se bodo predstavili zveseloigro Pesem o zimi.

MIKLAVŽEVANJE bo v soboto, 5. t.m., ob 19. uri v prostorih nekdanje OS na Palkiscu. Pred prihodom Miklavža si bodo otroci in stariši ogledali risanko. Na prireditve vabi KSD Kras.

PD RUPA/PEC vabi jutri, 5. decembra, ob 20. uri na veselo miklavževanje. Miklavža bodo pričakali z igrico Pepelka malo po domače v izvedbi članov društva.

KD SKALA GABRIJE vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 18.30 na miklavževanje na sedežu društva.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi vsakoletno silvestrovanje v ponedeljek, 28. decembra v gostišču Al fogolar v Gaglianu. Zagotovljen avtobusni prevoz, silvestrova večerja z vključeno pijačo, vesele vize godbenika Silva, nagrajevanje jubilarov in nastop skupine »Old Babe Girls«. Vpisovanje pri poverjenikih in na sedežu do 9. decembra.

SKUPINA MLADIH DRUŽIN prireja družinsko silvestrovanje v telovadnici KC L. Bratuza. Na programu so ob preprosti pastasuti igre za male in velike ter ples in zabava ob zvokih domače glasbe. Družine, ki želijo v prijeteljskem vzdušju pričakati prihod novega leta, naj se prijavijo do 12. decembra na tel. 0481-536313 in 0481-530063.

OBVESTILA

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI vabi vse člane in somisljenike na pokrajinski kongres, ki bo nocoj ob 20. uri v komorni dvorani Kulturnega centra Lojzeta Bratuza v Gorici.

SPDG - SMUCARSKI ODSEK bo 10., 17., 24. in 31. januarja priredil tečaj smučanja in deskanja (zacetni in nadaljevalni), 7. februarja pa bo društvena tekma. Tečaj bo tudi letos na Koroskem. Prijave za tečaj in avtobus na sedezu društva.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL, sekcija Doberdob sklicuje srečanje v petek, 11. decembra, ob 16. uri v občinski telovadnici v Doberdolu. Informaciji o novostih na sindikalnem področju bo sledila družabnost ob koncu leta. Vabljeni so vsi upokoјenci.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg S. Francesco 4, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

DANES - Iz Gorice: 10.30 Lorenzo Di Biaggio iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 13.15, Marina Ambrosi por. Braida iz splošne bolnišnice v Krmini.

Iz Trziča: 9.40, Anna Seifert vd. Figaro iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; 10.30, Guido Bearzot iz splošne bolnišnice v Begljin; 10.40, Agostino Morato iz splošne bolnišnice v Starancan.

PREDSTAVITEV / MAURO CORONA V NABITO POLNEM KULTURNEM DOMU

Nenavaden, svoboden pogled na svet

Gosta predstavil S. Dalla Porta Xidias - Člani CAI so večer posvetili spominu Ivana Sirkar

Ceravno je sam priznal, da ni »v najboljši formi«, Mauro Corona predsinoci ni razocaral več kot 300 poslušalcev, ki so napolnili Kulturni dom ob predstavitvi njegove najnovejše knjige »Le voci del bosco«. Organizatorji (sekcija CAI) so večer posvetili spominu prijatelja Ivana Sirkar.

Corona je predstavil drug velik alpinist, Spiro Dalla Porta Xidias. Označil ga je kot vrhunskega alpinista, lesnega kiparja (med največjimi v Evropi) in prodornega pisca. Predvsem pa je Corona »svoboden clovek«, ki

gleda na bistvo življenja. Svojo svobodo izraza ze v nekonformističnem načinu oblačenja, zelo zanimivi pa so pogledi, ki jih je izrazil v knjigi in v po-

govoru z občinstvom: izhajajoč iz poznavanja dreves je izluscil vrsto preprostih in hrati globokih življenjskih resnic. Včasih so ti pogledi pra-

vi izzivi, težko pa je ob njih ostati ravnodušni, saj je v njih nemalo mo-drosti.

Na slikah (f. Bumbaca) **M. Corona in občinstvo**

Kulturna Zadruga MAJA

MAJA

ACROSS THE BORDER

Večer slovenske popevke

danes, 4. decembra, ob 20.30

v Kulturnem domu

v Gorici (ul. I. Brass 20)

Nastopajo

GIANNI RIJAVEC
MARA RIJAVEC

VLADIMIR CADEŽ
BIG BEN QUARTET

Vabljeni!

Predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288)

Galerija Ars - Katoliška knjigarna,
Travnik 25, Gorica

Danes, 4. decembra 1998, ob 18. uri

Vljudno Vas vabimo na predstavitev monografije

BENEŠKA SLOVENIJA

Spregovorili bodo avtor fotografij Milan Grego, avtorica besedila Živa Gruden in urednik založbe Družina dr. Janez Gril

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

FRAN MILČINSKI

BUTALCI

Priredba in režija JASA JAMNIK

V nedeljo, 6. decembra, ob 17. uri

v KD A. Budala v STANDREŽU

Dragi otroci, mali in veliki,
na predvečer svojega godu
vas vabim,
da z menoj
praznujete!

Jutri,
5. decembra,
ob 17. uri.

Kulturni
center
Lojze
Bratuž
Gorica

Srečno
vas imam rad,
zato bom vesel vašega obiska!

Moška oblačila
ODPRTO TUDI OB
NEDELJAH

GORICA
ul. Carducci 24
tel. 0481/537561

NOVICE

Za tesnejše sodelovanje s Slovenci v Bethlehemu

LJUBLJANA - Predstavniki komisije državnega zbora (DZ) za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu - predsednik Marjan Schiffrer in člana Samo Bevk in Davorin Terčon - ter podpredsednik DZ Andrej Gerencer so sprejeli predstavnika slovenske skupnosti v Bethlehemu v ZDA, ki je hkrati tudi predsednik združenja prijateljstva med Bethlehemom in Mursko Soboto, Stephen C. Antalicsa, so sporočili iz DZ. Stephen C. Antalicsa je v pogovoru zaprosil predstavnike DZ, naj mu posredujejo predloge za njegovo nadaljnje delo v prid Slovenije. Kot je dejal, bi z veseljem posredoval pri morebitni izmenjavi umetnikov, se bolj pa se je zavzel za izmenjavo studentov. S predlogom so se strinjali tudi njegovi slovenski gostitelji. Sogovorniki so med drugim se poudarili, da bi morale slovenske organizacije v ZDA tesneje sodelovati, saj bi tako lahko učinkoviteje delovale v dobro Slovenije. (STA)

Doslej opravljeno delo v Posočju

BOVEC - Državna tehnična pisarna Bovec-Kobarid je do 27. novembra izdelala 1351 elaboratov za prigrasitev del, pridobila 640 odločb o prigrasitvi del, pripravila 274 pogodb s tripartitskimi organizacijami in podpisala 275 tripartitnih gradbenih pogodb. Podpisanih je tudi 473 vlog za dodelitev sredstev državne pomoči, zaključena so izvedbena dela na 141 objektih, medtem ko pa so pri 72 objektih potresni oškodovanci odstopili od sanacije. V okviru akcije pospeševanja obnove dimnikov in streh je bilo pregledanih 1017 objektov. Med objekti, ki jih je pregledala strokovna ekipa državne tehnične pisarne, je bilo 657 objektov potrebnih in določenih za predčasno popravilo strehe ali dimnika. Pri tem je podpisanih 477 pogodb za opravljanje obnove dimnikov in streh, v sklopu akcije pospeševanja obnove dimnikov in streh pa so bili doslej sanirani 104 objekti. Od sanacije pa odstopa 136 lastnikov poškodovanih objektov, ki so bili s strani strokovne ekipe tehnične pisarne določeni za predčasno sanacijo strehe in dimnika. (STA)

OMO podprl več sporazumov

LJUBLJANA - Odbor Državnega zbora za mednarodne odnose (OMO), ki mu predseduje Jelko Kacin (LDS), je podprl vrsto predlogov za sprejem zakonov in pobud na področju sklenitve mednarodnih sporazumov in memorandumov. OMO je tudi sprejel sklep, da naj bi odbor ob prisotnosti predstavnikov ministrstva za zunanje zadeve na zaprti seji v najkrajšem času razpravljal o razvoju odnosov ter poteku pogajanj o določitvi meje med Slovenijo in Hrvaško. Na vojskem področju je OMO podprl zakon o ratifikaciji sporazuma med Slovenijo, Italijo in Madžarsko o ustanovitvi večinacionalnih sil kopenske vojske, ki naj bi bile v obliki lahke pehotne enote na osnovi divizije. Ta naj bi sodelovala pri izvajanju vseh vrst mirovnih operacij na območju in izven Evrope v sklopu operacij, ki jih odobrijo Varnostni svet Združenih narodov, zveza NATO, WEU ali OVSE. Boljši nadzor nad pomorskim prometom v Jadranskem morju, uvedba skupnega plovnega sistema in sheme ločne plovbe v severnem delu Jadrana ter sistem obveznega javljanja ladij v Jadranskem morju, slednje zlasti za ladje z okolju nevarnim tovorom, naj bi Slovenija dosegla s sklenitvijo in podpisom treh memorandumov s Hrvaško oziroma Italijo, omenjene pobude pa je sedaj prav tako podprl OMO. (STA)

DRŽAVNI ZBOR / ZARADI PREVISOKE OBDAVČITVE PROIZVODOV INVALIDSKIH PODJETIJ

Odložilni veto na zakon o davku na dodano vrednost

Minister Gaspari: zakon ni v nasprotju z evropskimi določili

LJUBLJANA - Državni svet (DS) je na 22. redni seji izglasoval odložilni veto na zakon o davku na dodano vrednost (DDV), saj meni, da bi morala biti v nizjo davčno stopnjo DDV vključena tudi invalidska podjetja kot specifične institucije javnega pomena. Državni zbor bo tako moral o zakonu ponovno odločiti na prvi naslednji seji.

Invalidska podjetja po mnenju DS izpolnjujejo pglavitne kriterije za dodelitev ekonomske olajsave pri DDV, saj je njihova dejavnost v javnem interesu. Veto je predlagala skupina osmih državnih svetnikov s prvopodpisanim Borisom Sušarsicem, DS pa ga je kljub zagotovitvi ministra za finance Mitje Gasparija, da uvedba DDV invalidskih podjetij ne bo prizadela, izglasoval s 16 glasovi proti 15 (tri državni svetniki so se vzdržali).

Po mnenju DS je poslovanje invalidskih podjetij po standardni klasifikaciji dejavnosti razvrščeno v skupino dejavnosti socialnega varstva in v razred izvajanja socialnovarstvenih programov in storitev. Po zakonu o gospodarskih družbah pa ima vlada diskrecijsko pravico, da podeli gospodarski družbi status invalidskega podjetja izključno v funkciji usposabljanja in zaposlovanja invalidov pod posebnimi pogoji, poudarja DS. Najbolj prepričljiv primerjalni argument za uvrstitev invalidskih podjetij v nizjo davčno

stopnjo je po mnenju DS v tem, da ima Nemčija prav tako dve stopnji DDV in da imajo institucije, ki so po statusu enake našim invalidskim podjetjem, nizjo stopnjo tega davka. Drug primerjalni argument pa je na Hrvaškem, kjer so januarja letos uvedli DDV z eno samo stopnjo in ukinili olajsavo za invalidska podjetja, ki so tako ze od pomladi v ekonomskem razsulu.

V obrazložitvi veta DS tudi opozarja, da je oktobra letos v Sloveniji po podatkih ministrstva za delo, družino in socialne zadeve 130 invalidskih podjetij zaposlovalo okrog 4.000 invalidov, ki se zaradi zdravstvenega stanja oziroma invalidnosti ne morejo zaposliti v običajnem delovnem okolju. Če pride do ekonomskega sesutja invalidskih podjetij, se bo brezposelnost invalidov, ki je v tem desetletju večja kot pri neinvalidnih državljanih, še povečala.

Minister za finance Mitja Gaspari je razloge DS za veto označil kot neutemeljene, obenem pa opozoril, da ni razumno zavirati uveljavitev sistemskih resitev, ki jih prinaša zakon o DDV. Zakon z invalidskimi podjetji po njegovih besedah nima tesne zveze in jim ne povzroča težav. DDV ne pomeni obdavčitev podjetja, ampak potrošnika, to ni davek na dobiček in se ne nanaša na zaposlene v podjetjih, pač pa na končnega potrošnika, je poudaril minister. Z vidika sistema DDV je predlog za veto ne-

Zavrtnjena zahteva po razrešitvi Jelka Kacina z mesta predsednika OMO

LJUBLJANA - Socialdemokratska stranka je včeraj umaknila zahtevo za razrešitev predsednika državnega zbora Janeza Podobnika, vztrajala pa je pri predlogu za razrešitev Jelka Kacina z mesta predsednika Odbora za mednarodne odnose. Ponovljen oziroma dopolnjen predlog SDS za Kacinovo razrešitev, ki ga je sprožil fizični napad poslanca liberalne demokracije na opozicijskega poslance Iva Hvalico (SDS), je komisija zavrnila z 11 glasovi proti stirim. Med krajšo razpravo pred

odločanjem je predsednik SDS Janez Janša pojasnil, da so se po zavrnitvi prvega predloga za Kacinovo razrešitev prvotnim razlogom "moralne narave" zaradi fizičnega obračunavanja sedaj pridružile tudi kršitve poslovnika in zakona o zunanjih zadevah.

S šestimi glasovi proti petim pa je padel predlog, da bi komisija predlagala odboru za mednarodne odnose, naj se ponovno opredeli do predloga za spremembe v sestavi parlamentarne delegacije v Severnoatlantski skupščini, kjer naj bi po odstopu Janeza

Janše (SDS) predsedniško mesto prevzel Joze Lenič (LDS) in ne Ivo Hvalica (SDS). Do ponovne obravnave spornega predloga, ki mu SDS nasprotuje s sklicevanjem na dogovor parlamentarnih strank o razdelitvi vodilnih mest po zadnjih parlamentarnih volitvah, je prislo po preložitvi odločanja na seji DZ v minulem mesecu. Priporočilo komisiji, naj z vidika pripomb SDS ponovno prouči svojo odločitev o podpori predlaganim zamenjavam, pa je posredoval tudi kolegij predsednika DZ Janeza Podobnika.

sprejemljiv, saj se nanaša na subjekt, ne pa na vrsto blaga in storitev. Invalidskim podjetjem ustrezen status zagotavljajo drugi zakoni, je poudaril Gaspari ter kot netočne zavrnil trditve o slabem odnosu države do teh podjetij. Status invalidskih podjetij je prioritarno urejen v zakonu o davku od običajnih pravnih oseb (dolga olajsava za podjetja, ki zaposlujejo invalide osebe), v carinskem zakonu (dolga oprostitve plačila pri uvozu za določene vrste blaga) ter v zakonu o prispevkih za socialno varnost, pa tudi

v oprostih plačila davka na izplačane plače in posebnega davka na določene prejemke.

Po besedah ministra Gasparija bi sprejem predloga za uvrstitev invalidskih podjetij v nizjo davčno stopnjo pomenil ureditev, ki je v nasprotju s pravnim redom Evropske unije, saj sklicvanje predlagateljev na evropske direktive ni točno. Sprejem veta bi pomenil tudi neenakopraven položaj gospodarskih subjektov na trgu ter sporno ureditev z vidika nedovoljenih oblik državne pomoči, ki so prepovedane v pri-

družitvenem sporazumu, je opozoril minister Gaspari.

Sicer pa so v razpravi državni svetniki izrazili različne pomisleke tako glede uvedbe DDV kot tudi glede predloga za odložilni veto. Med zagovorniki veta je Albert Vodovnik dejal, da ga bo podprl iz nacelnih razlogov, ker delavci oz. sindikati niso dobili odgovora na vprašanje, v kolikšni meri jih bo DDV prizadel. Branko Grims pa je ocenil, da bo DDV povzročil padec življenjske ravni ter težave mnogim gospodarskim subjektom. (STA)

OBJAVLJENO LETNO POROČILO O STANJU TISKANIH IN RADIODIFUZNH MEDIJEV V SLOVENIJI

V Sloveniji 840 medijev

Polovica vseh medijev je začela delovati v zadnjem desetletju - Največ časopisov podjetij, združenj in strank

LJUBLJANA - V Sloveniji je trenutno delujočih 840 tiskanih in radiodifuznih medijev, od tega 485 javnih. Med delujočimi mediji prevladujejo tiskani (727), 67 je radijskih programov in 46 televizijskih. Te podatke je na tiskovni konferenci predstavil Institut za raziskovanje medijev (IRM), zbral pa jih je v okviru projekta Mediana STM+RTV, to je vsako leto obnovljenega pregleda vseh živih tiskanih in radiodifuznih medijev. Letos bo ta pregled, ki je tretji po vrsti, izšel na CD-romu.

Polovica vseh medijev je začela delovati v zadnjem desetletju (največ v letih od 1992 do 1994), kar sedem desetih jih ima sedež v Ljubljani. V večini so na vodstvenih položajih moški, na izvajalskih pa ženske.

Med tiskanimi mediji, ki jih je največ, prevladujejo časopisi podjetij, združenj, društev, strank (166), sledijo jim strokovni caso-

pisi (109), publikacije za Slovence v zamejstvu in po svetu (70), lokalni in regionalni časopisi (67), gospodarstvo in finance ter podjetništvo (51), izobraževanje (39), razvedrilo (37), aktualni dogodki (36), religija (35), kultura (33), sport (27), otroci in mladina (26) pa vse do dnevnikov, ki jih je pet, ter rednih prilog, ki so tri. Najpogostejša je naklada od 100 do 1000, večina je mesečnikov, največji izdajatelj prihajajo iz Delove stolpnice.

Med 67 radijskimi mediji je sedem javnih, 35 komercialnih in 25 lokalnih. Med televizijami je 17 komercialnih, 24 kabelskih, tri javne in dve nekomercialni (VTV, TV Loka). Oboji letos oddajajo več kot lani: radijskega programa je 71.460 minut oziroma 1191 ur ali 17 ur na program, televizijskega pa 21600 minut ali 360 ur oziroma osem ur dnevno na TV program.

Zadnji podatki instituta tudi kažejo, da se je v letu dni zelo povečala prisotnost medijev na internetu, in sicer s 23% na 35%. Nekateri mediji se na spletnih straneh le predstavljajo, drugi tudi objavljajo.

Vsi zbrani podatki, ki so jih mediji posredovali sami, institut pa jih ni preverjal, bodo na voljo medijem, oglaševalcem, PR-ovcem, oglaševalskim agencijam, studentom, dijakom, vladnim institucijam, tujim predstavništvom in vsem, ki so radi na tekočem. Na svoji domači strani na internetu bo Mediana odprla tudi naslov, na katerega bodo mediji lahko pošiljali spremenjene podatke.

Direktorica instituta Janja Božić Marolt je se napovedala, da bo IRM kot drugi v Sloveniji z novim letom začel izvajati elektronsko merjenje gledanosti televizije, t.i. telemetrijo. (STA)

Pomanjkanje pluralizma glavna razlika medijev med Nemčijo in Slovenijo

LJUBLJANA - Predsednik Nemskega društva novinarjev (DJV) Hermann Meyn je ob koncu dvodnevne obiske v Ljubljani poudaril, da v Sloveniji po njegovi oceni ni pomembnih dnevnikov ali tednikov, ki bi bili kritični do vlade. Prav pomanjkanje medijskega pluralizma je glavna razlika med Slovenijo in Nemčijo, je v pogovoru za Slovensko tiskovno agencijo danes povedal Meyn.

Meyn je pojasnil, da ni dobil vtisa, da bi bili mediji v Sloveniji cenzurirani, vendar pa so po njegovi oceni slovenski novinarji prepričani, da je vladna politika "tista prava". Tudi v Nemčiji so sicer dnevniki in tedniki, ki so prepričani v pravilnost vladne politike, vendar obenem vedno obstajajo tudi mediji, ki to politiko kritizirajo. Tega pa v Sloveniji ni, je menil Meyn.

Glede položaja na področju slovenskih televizijskih medijev je Meyn menil, da ima tuji gost na televiziji precej svobode pri izražanju lastnega mnenja; njegovih kritičnih izjav o razmerah v slovenskih medijih, ki jih je izrekel v torkovem pogovoru za slovensko televizijo,

niso cenzurirali, je poudaril. Biti kritičen ne pomeni uzaliti politika, temveč to, da zavzame stališče do politike in jo razumno presoja, je se poudaril Meyn.

Na vprašanje o financiranju medijev v Nemčiji je Meyn povedal, da v skladu z ustavo nemški neodvisni casniki, radijske postaje in televizija ne smejo prejemati sredstev od države. Seveda obstajajo casniki, ki jih financirajo velika podjetja, vendar pa ti niso več neodvisni. Če medije financira nek vir, potem obstaja dvom v njihovo neodvisno poročanje, je dodal.

Meyn je spregovoril tudi o položaju neodvisnih novinarjev v Nemčiji. Ti so po njegovih besedah "najmanj neodvisni", saj se soocajo s težavami, kje naj dobijo naročnika, kakšen honorar naj zahtevajo, kako naj si uredijo zavarovanje in kako naj si plačajo dopust. Za ta vprašanja skrbi prav Nemsko društvo novinarjev - to ima 32.000 članov, od tega 10.000 neodvisnih novinarjev -, ki pri naročnikih ureja predvsem vprašanja preniknih honorarjev, je se povedal Meyn. (STA)

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

Petek, 4. decembra 1998

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

GORICA / POSVET INFORMESTA ZA SLOVENSKE IN ITALIJANSKE BANČNIKE

Slovenija se v finančnem oziru hitro približuje evropski ravni

Za tuje banke najprej podružnice, kasneje prosto delovanje

GORICA - Po zaslugi goriskega Informesta, ki je v dveh zadnjih dneh v mesto ob Soči privabil številne bančne funkcionarje in izvedence, imajo sedaj italijanski bančniki bolj jasno sliko o bankah v Sloveniji in kako se te pripravlajo na sodelovanje s skorajšnjim enotno delujočim sistemom v finančno združeni Evropi, gostje iz Slovenije pa so slisali, kako so se Italijani pripravili na evro.

Že prvi dan srečanja smo podrobno slisali, kaj se dogaja in kaj se novega pripravlja v tem oziru na slovenski strani. Sporegovorili so namreč številni predstavniki slovenskih bank, problematiko sta včeraj razširila Matej Krumberger od Banke Slovenije in Barbara Grenko od SKB Banke.

Krumberger je podrobno obrazložil sedanjo po-

litiko centralne slovenske banke in slovenske finančne politike nasploh. Prav zahvaljujoč tudi velikokrat kritiziranim ukrepom centralne banke se inflacija naglo približuje evropski ravni. Zadnji podatki kažejo, da bo letošnja inflacija v Sloveniji nižja od sedmih odstotkov. Ni znano, kaj se bo zgodilo prihodnje leto, ko bodo tudi v Sloveniji uvedli davek na dodatno vrednost (ital. IVA), zaradi katerega inflacija vsaj nekoliko naraste.

Slovenija se v finančnem oziru zelo hitro približuje evropskim standardom tudi z uvajanjem zakonov. V prvi fazi bodo tuje banke lahko odpirale svoja predstavništva oz. podružnice, v naslednji, potem ko bo Slovenija dejansko postala članica Evropske unije, pa bodo lahko tuje banke prosto

delovale na Slovenskem. Predavatelj je sicer povedal, da so tuje banke že sedaj prisotne v Sloveniji in da imajo 12 odstotkov delnic slovenskega bančnega sistema. 34 odstotkov je še vedno državnih, 54 odstotkov pa je v lasti slovenskih pravnih oseb ali zasebnikov.

S taksnimi podatki je popoldne postregla tudi Barbara Grenko, ki je sicer podrobneje orisala SKB banko, t.j. po velikosti drugo slovensko banko. Ta ima 60 podružnic v vsej Sloveniji, veliko pa posluje tudi s tujino. Kar se Italije tiče, je 9 odstotkov njenega poslovanja usmerjenega v to državo. Z uvedbo evra bo kar 77 odstotkov poslovanja SKB Banke v tej skupni evropski valuti. SKB Banka je sicer tista slovenska banka, v kateri so tujci lastniki kar 48, 99

odstotkov delnic. The Bank of New York jih ima skoraj 30 odstotkov, vendar so te porazdeljene med stranke te banke, ERBD iz Londona je soudeležena s 15 odstotki.

Na posvetu sta govorila tudi Gabriele Ugolini iz Modene, ki je povedal, kako so se italijanske banke pripravile na poslovanje z evropskim denarjem. Prof. Mario Pines, ki smo ga poslušali že v sredo, pa je podrobno pokazal, kako poteka v zadnjem času združevanje bank v Italiji. Posvet je sklenil Ugo Poli od Informesta.

Orisal je delovanje tega informacijskega centra in napovedal zaključek tega simpozija februarja prihodnjega leta, ko bodo slovenski bančniki povedali se kaj več o svojem poslovanju.

Marko Waltritsch

PREVOZI / ZAPLETI NA MEJI ZRJ

Jugoslovanske oblasti so vedle nepovratno takso za tranzit slovenskega blaga

Taksa za tovornjak znaša 10 tisoč mark

BEOGRAD - Vlada ZR Jugoslavije je za tranzit slovenskega blaga čez jugoslovansko ozemlje uvedla nepovratno takso in ne depozit, trdi predstavnik beograjske speditorske hiše. Da gre za takso in ne depozit, so za STA potrdili tudi cariniki na mejnem prehodu Batrovci.

STA je od predstavnika beograjske speditorske hiše, ki je zaprosil za lastno in anonimno svoje firme, zatrdil, da je jugoslovanska vlada za tovornjake s slovenskim blagom uvedla nepovratno takso. Speditorsko podjetje je to izvedelo od carinskih organov na nekaj mejnih prehodih, kjer so njenemu predstavniku izjavili, da znaša tranzitna taksa za tovornjak 60 tisoč dinarjev (10 tisoč nemških mark po uradnem tečaju), to takso pa je treba vplačati na ziro račun, na katerega so svojčas slovenski prevozniki polagali depozit. Taksa za kombi znaša 40 tisoč dinarjev.

Tudi na mejnem prehodu Batrovci so cariniki za STA potrdili, da gre za nepovratno takso, vendar več podrobnosti ni bilo mogoče zvedeti.

Na Gospodarski zbornici Jugoslavije je STA dopoldne neuradno izvedela, da ne gre za takso, marveč za depozit, ki ga je treba položiti za »spremstvo« oziroma »nadzor« slovenskega blaga med tranzitom čez ozemlje ZRJ. Pretežni del depozita v višini 10 tisoč mark oziroma 60 tisoč dinarjev naj bi se prevozniku vrnil, ko s tovorom zapusti ozemlje ZRJ. Na jugoslovanskem sekretariatu za informiranje so obljubili, da bo več podrobnosti o tej zadevi mogoče izvedeti jutri od ministrstva za finance.

V zvezi z uvedbo teh dajatev so včeraj precej odločno prstotestirali tudi iz Makedonije, saj so v veliki meri prizadeti tudi gospodarski interesi te države.

NOVICE

EZIT odobril proračun za naslednje leto

TRST - Na zadnji seji vodstva Ustanove za trzasko industrijsko cono EZIT so sprejeli proračun za leto 1999. Osnova za izdelavo proračunskega dokumenta so bila realna pričakovanja. Tako računajo, da bodo s prodajo industrijskih objektov dobili več kot 2 milijardi lir, medtem ko bo za odkup opučenih industrijskih objektov, ki bodo nato namenjeni za prodajo EZIT uporabil 3, 6 milijarde lir.

Skupna proračunska vsota znaša 22.198 milijard poslovnih letov pa se bo začelo s predvidenim presežkom (iz 1998) v višini 1, 4 milijarde.

Boeing napovedal ukinitvev 20.000 delovnih mest

NEW YORK - Ameriški proizvajalec letal Boeing je zadnje v vrsti ameriških podjetij, ki napovedujejo ukinitve delovnih mest. Boeing naj bi zaradi azijske finančne krize ter zmanjšanja povpraševanja odprstil 20.000 zaposlenih. Podoben trend je moč opaziti v drugih gospodarskih vejah, ki se zaradi padanja industrijskih cen ter vpliva svetovne gospodarske krize soočajo s težavami.

Ukinjanje delovnih mest je naraslo tudi zaradi združevanja velikih podjetij. Tako bo zaradi prevzema Mobila s strani večjega rivala Exxon ostalo brez dela okrog 15.000 zaposlenih v naftni industriji. Gospodarstveniki napovedujejo, da bo majhna gospodarska rast (v letu 1999 pričakujejo le odstotek) vplivala na povečano stopnjo nezaposlenosti, ki zdaj znaša okrog 4, 6 odstotka.

EVROPSKA UNIJA / NOV PORAZ ZAGOVORNIKOV ODLOGA ZAPRTJA

Prostocarinsko prodajo bodo ukinili 1.julija 1999

Zagovorniki odloga sta bili predvsem Francija in Nemčija, podprle pa so ju Velika Britanija, Irska, Grčija in Španija

BRUSELJ - Različna zavzemanja v Evropski uniji za morebiten odlog roka za dokončno zaprtje prostocarinskih prodajal v petnajstih - ta poteče 1. julija prihodnje leto - so vnovič doživela poraz. Na francosko pobudo se je ta tema spet znašla na dnevnem redu nedavnega zasedanja ministrov EU za gospodarstvo in finance, vendar je svet na koncu prišel do zaključka, da možnost vnovičnega odpiranja vprašanja ne pride v poštev.

To bi bilo, kot je zapisano v sklepih z zasedanja, v popolnem nasprotju z leta 1991 soglasno sprejeto odločitvijo EU o ukinitvi prostocarinske prodaje do 1. julija 1999. Odločitev je bila prav tako sprejeta na ravni sveta za gospodarstvo in finance. Zagovornice odloga - v prvi vrsti Francija in Nemčija, pa tudi Velika Britanija, Irska, Grčija in Španija - so se zavzele, da bi izvedle odločitve o ukinitvi prostocarinske prodaje preložili za pet let. Vendar pa bi sesterica za uspeh v svojih prizadevanjih potrebovala

soglasje ostalih članic petnajstere, kar se ni zgodilo. Podobno je letos spomladi propadel tudi irski poskus za zaviranje izvedbe ukrepa.

Članice Evropske unije bodo tako očitno morale do 1. julija prihodnje leto zapreti vse prostocarinske prodajalne, ki so zaenkrat še dovoljene. Gre za tovrstne prodajalne na letališčih in v pristaniščih, medtem ko so morale »duty-free« na kopenskih mejnih prehodih na podlagi priporočila sveta za carinsko sodelovanje iz leta 1960 zapreti že prej. Slednje so posamezne članice ukinjale postopoma, zadnje pa so jih zapirale proti koncu 80-ih let. Medtem ko na Evropski komisiji uradno ne govorijo, da tudi danes v petnajstih prihaja do kršenja te odločitve, ni nobena skrivnost, da je moč na prostocarinsko prodajo se danes naleteti v Grčiji.

Ceprav je leta 1991 petnajstere soglasno sprejela odločitev o dokončni ukinitvi tovrstne prodaje in sicer z razlago, da gre pri tej

dejavnosti za kršenje pravil notranjega trga, saj je zaradi neobdavčitve v bistvu subvencionirana in kot takšna ruši konkurenčno ravnotežje, so se nekatere države začele za odlog zavzemati pod močnim pritiskom prizadetih industrij. Med industrijami, ki jih bo ukrep najbolj prizadel, so na primer francoski proizvajalci konjaka in parfumov, irski izdelovalci alkoholnih pijač, pa tudi izrazito turistična območja. Pritiske so skratka okrepili tisti, ki so v precejšnji meri odvisni od prostocarinske prodaje.

Neomajna ob teh pritiskih ostaja Evropska komisija. Na uradu komisarja za notranji trg Maria Montija so znova poudarili, da je odločitev dokončna, hkrati pa opozorili, da je imela industrija sedem let časa za priprave. Komisija tudi nikoli ni izdelovala podrobnih studij o posledicah ukrepa, saj so zavzemanja za opravljanje analiz na ravni unije na gluha ušesa naletela tudi na svetu povezave. Komisija je

sicer pred kratkim izdala poročilo, v katerem je države opozorila na možna sredstva za preprečevanje negativnih učinkov ukinjanja te prodaje. V poročilu je zgolj navedla že obstoječe mehanizme (strukturno pomoč in državno pomoč ob strogo določenih pogojih), na uradu Maria Montija pa so spet zagotovili, da zaenkrat ne nameravajo izdelovati nobenih dodatnih predlogov, pobud ali analiz.

Po podatkih samega sektorja bo ukinitvev prostocarinske prodaje znotraj EU pomenila izgubo v višini 5, 1 milijarde dolarjev na leto ter ogrozila delovna mesta 140.000 ljudi, kolikor jih je v tej panogi posredno in neposredno zaposlenih. Sektor se zapiranj uipira tudi z argumentom, čes da bo postal edini resnično usklajen s pravili notranjega trga, saj je odprava brezcarinske prodaje le del sklopa ukrepov za krepitev skupnega trga povezave, od katerih jih ogromno ni uresničenih. (Mihela Zupancic/STA)

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	3. DECEMBER 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1635,00	1661,00
	nemška marka	982,00	998,00
	funt šterling	2.724,00	2.779,00
	švicarski frank	1197,00	1222,00
	belgijski frank	46,97	48,97
	francoski frank	290,00	300,00
	danska krona	255,00	265,00
	norveška krona	220,00	230,00
	švedska krona	199,00	209,00
	kanadski dolar	1.054,00	1.094,00
	portugalski eskudo	9,13	10,03
	nizozemski gulden	862,00	887,00
	avstrijski šiling	138,60	142,95
	španska pezeta	11,13	12,23
	grška drahma	5,60	6,40
	irski šterling	2416,00	2496,00
	japonski jen	13,35	14,25
	avstralski dolar	982,00	1052,00
	madžarski florint	6,50	8,00
	hrvaška kuna	240,00	265,00
	slovenski tolar	10,05	10,35

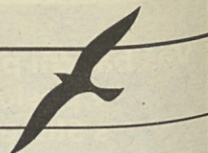
KMEČKA BANKA - GORICA		
3. DECEMBER 1998	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1635,00	1665,00
nemška marka	982,00	997,00
francoski frank	290,00	300,00
nizozemski gulden	863,00	888,00
belgijski frank	47,10	48,90
funt šterling	2703,00	2793,00
irski šterling	2415,00	2510,00
danska krona	256,00	266,00
grška drahma	5,70	6,16
kanadski dolar	1058,00	1093,00
švicarski frank	1198,00	1223,00
avstrijski šiling	138,60	143,10
slovenski tolar	10,15	10,40
hrvaška kuna	252,00	272,00

MILANSKI DEVIZNI TRG	
3. DECEMBER 1998	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1660,980
EKU	1943,510
nemška marka	990,150
francoski frank	295,270
funt šterling	2765,530
nizozemski gulden	878,590
belgijski frank	48,000
španska pezeta	11,630
danska krona	260,410
irski šterling	2459,410
grška drahma	5,880
portugalski eskudo	9,650
kanadski dolar	1.080,960
japonski jen	13,710
švicarski frank	1208,760
avstrijski šiling	140,730
norveška krona	223,180
švedska krona	205,270
finska marka	325,640

MILANSKI BORZNI TRG					
3. DECEMBER 1998			INDEKS MIB 30: -0,50		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	22.091	+0,72	Mediolanum	9.580	-0,79
Bca di Roma	2.788	-0,81	Mediaset	11.614	-1,07
Bca Fideuram	9.663	+0,47	Mediobanca	18.805	-3,11
Bca Intesa	9.206	-0,70	Montedison	1.913	+0,20
Compart	1.243	-3,19	Olivetti	4.331	+0,41
Comit	10.705	-1,18	Parmalat	2.970	-1,72
Benetton	2.898	-2,12	Pirelli Spa	5.175	+2,11
Edison	16.735	+2,48	Ras	20.725	-2,50
Eni	9.956	-0,11	Rolo	38.740	+0,26
Fiat	5.061	-0,72	San Paolo IMI	27.444	+3,38
Generali	61.755	+0,75	TIM	10.505	+0,09
H.d.P.	1.222	-3,32	Telecom Ita	12.778	-1,41
lna	4.325	-0,36			
Italgas	8.167	+2,02			

ljubljska banka
Podružnica Milano

NOVICE

Roma in Lazio bosta odgovarjala za rasistične napise njihovih navijačev

RIM - Roma in Lazio se bosta morala zagovarjati pred sportno pravico zaradi rasističnih napisov, ki jih njihovi navijači razstavljajo na tekmah. Sportnemu sodniku je oba kluba prijavila disciplinska komisija nogometne zveze. Predsednik Lazio Cragnotti in direktor kluba Velasco sta se že pred dnevi distancirala od početja navijaških skupin, Roma pa je izdala bolj medlo sporočilo, v katerem sicer obsoja dejanja posameznikov, a v bistvu predvsem poudarja športnost svojih navijačev. Sklep disciplinske komisije je mogoče tudi posledica ostrega stališča, ki ga je do vse pogostejših pojavov scufvanja k rasni diskriminaciji na nogometnih stadionih, zavzel Luciano Violante. Predsednik poslaneke zbornice je predlagal, naj bi v teh primerih preprosto prekinili tekmo. »Nasi stadioni so polni rasističnih napisov. Na rimskem Olimpiku celo povečujejo Auschwitz. Zakonske prepovedi ne pomagajo. Kaj če bi tekmo preprosto prekinili«, seje vprašal Violante. Poslanev Nacionalnega zaveznictva Francesco Storace je povlekel bolj politično potezo. Sklicujoč se na protisemitke transparente, je pozval Romo naj njeni igralci na jutrisnji anticipirani tekmi A lige proti Perugii oblečejo majico z napisom: »Voliti je dolžnost!« Znano je, da Pol svoboščin pripisuje svoje zadnje volilne poraze visokemu odstotku neodanih glasov. S tem, da je razisem pomesal z volilnimi računnicami pa je Storace vnovic zamudil lepo priložnost, da bi resno obracunal s svojo politično preteklostjo.

Vrhunski dogodki morajo biti vidni za vse

RIM - Ministrica za kulturo in sport Giovanna Melandi je italijanskim odbojgarskim svetovnim prvakom, ki jih je premier Massimo D'Alema sprejel včeraj v vladni palaci Chigi, obljubil, da bo naredila red na področju televizijskega prenašanja vrhunskih sportnih dogodkov. »Vasa zmaga je bila zaradi "TV zatemitve" delno pokvarjena. Cas je, da vlada določi, kate-re sportne manifestacije morajo biti zaradi svojega pomena vidni za vse televizijske gledalce,« je dejala Melandrijeve. Clani odbojgarske zveze FIPAV so pojasnili svojim gostiteljem, zakaj so bili italijanski ljubitelji sporta prikrajšani za neposredno spremljanje njihovega velikega uspeha. Televizijske pravice je delila Mednarodna odbojgarska zveza, za Italijo pa jih je odkupila kodirana postaja Rai, potem ko jih je Rai zavrnila. Državna televizijska mreža je kasneje odkupila pravice za posredni prenos, pri FIPAV pa so se posbeej jezni, da Rai tekem - ce prav z zamudo - niti ni predvajala v celoti.

Svetovni rekord Thompsonove; van Almsickova poškodovana

COLLEGE STATION - Ameriska plavalka Jenny Thompson je na svetovnem pokalu v College Stationu v Texasu z novim svetovnim rekordom potrdila vrhunsko formo. Dan po fantastičnem svetovnem rekordu na 100 metrov delfin (56, 90), je rekordno odplavala se 50 metrov razdaljo v istem slogu. Nova najboljša znamka na svetu zdaj znaša 26, 05 sekunde, kar je 43 stotink hitreje od starega rekorda, ki ga je pred skoraj natančnim letom dni prav tako postavila 25-letna Thompsonova. Iz nemskega tabora pa prihaja novica, da se je na istem tekmovanju teden dni pred evropskim prvenstvom v kratkih bazenih poškodovala Franziska van Almsick. Pri prihodu v cilj se je močno udarila v roko, katero je imela poškodovano več mesecev ze lani, po padcu z motorjem.

Tudi Maroko kandidat za nogometno SP

ZÜRICH - Maroko je že sesta država, ki se poteguje za organizacijo nogometnega svetovnega prvenstva leta 2006. Se pred Marokom so kandidature vložili Anglija, Egipt, Brazilija, Gana in Nemcija, pri FIFA pa pričakujejo tudi prijavo Južnoafriške republike. Maročani so se že potegovali za SP 1994 in 1998. Tokrat so Maročani prepricani, da jim bo uspelo, dodaten optimizem pa so jim vlile nekatere izjave predsednika FIFA Seppa Blatterja, ki je v nekaterih izjavah nakazal, da bi prvenstvo lahko gostila katera od afriških držav.

Znani že skoraj vsi udeleženci EP

LJUBLJANA - Po osmih krogih kvalifikacij za evropsko košarkarsko prvenstvo v Franciji je že znana večina udeležencev zaključnega turnirja. Poleg Slovenije, ki si je v skupini A dva kroga pred koncem zagotovila prvo mesto, in branilcev naslova Jugoslovanov ter gostiteljev prvenstva so zanesljivi potniki za Francijo se Nemcija, Rusija, Madzarska, Makedonija, Spanija, Izrael, BiH, Litva, Hrvaska, Turcija in Italija. Ostajata torej prosti se dve mesti, za kateri imata največ možnosti Grčija ter Češka v zadnji skupini. Kot je znano, se na EP uvrstijo po dve najboljši moštvi iz vsake skupine in se štiri tretjevršene ekipe iz petih skupin.

SMUČANJE / SVETOVNI ŽENSKI POKAL

Velik podvig Švedinje Paerson

S 15. na 1. mesto - Urška Hrovat v drugi vožni pokvarila visoko uvrstitev

MAMOTH MOUNTAIN - Švedinja Anja Paerson je na drugem letošnjem slalomu poskrbela za eno večjih senzacij v zgodovini svetovnega pokala. Komaj 17-letna smučarka, sicer mladinska svetovna prvakinja v veleslalomu, ki med smučarsko elito se nikoli ni stala na stopničkih za zmagovalke, saj za to niti ni imela veliko priložnosti, je namreč premagala vse tekme. Z odlično drugo vožnjo se je s 15. mesta prebila na prvo.*

Drugo mesto je z zaostankom stotinke sekunde zasedla Avstralka Zalli Steggall, tretja pa je bila Avstralka Ingrid Salvenmoser. Nove točke so osvojile tudi vse štiri Slovenke. Urška Hrovat (na sliki) je po slabem drugem nastopu osvojila sedmo mesto, Alenka Dovžan je bila 13., Nataša Bokal 15., Špela Pretnar pa je tekmo končala na 17. mestu. Čast Italije pa je s 14. mestom za silo resila Lara Magoni. Deborah Compagnoni se je zaradi bolečin v hrbtu ze vrnila domov.

Po prvi vožnji je za slovenske smučarke kazalo bolje, ceprav se jim z izjemo Bokalove voznje niso ravno posrečile. Hrovatova je bila z zaostankom 58 stotink sekunde tretja, Bokalova deseta - bila je edina, ki se je v težkih pogojih (megla, veter, mehak sneg) z dokaj visoko startno številko (23) uvrstila med deseterico, Dovžanova je dosegla 16.,

Pretnarjeva pa 17. čas. Vodila je Avstrijka Sabine Egger pred Avstralko Zalli Stegall.

Ker se vreme tudi pred drugo vožnjo ni izboljšalo, so se na Mednarodni smučarski zvezi odločili, da drugi nastop odpre 15. po prvi vožnji in ne 30. tekmovalka, kot je to običajno. In 15. po prvi vožnji, na katero se je prebila s startno številko 36, je bila obetavna Paersonova, ki je se letoš začela z rednimi tekmovanji med najboljšimi alpskimi smučarkami. Švedinja je izkoristila odlične pogoje, tako da jo do konca ni prehitela niti ena nasprotnica. Se najbližje ji je prišla Avstralka Stegall, ki je za novo zmago zaostala le za stotinko sekunde. Hrovatova je imela pred Paersonovo več kot sekundo prednosti, ki pa jo je

zapravila že v zgornjem delu, ker pa tudi na spodnjem ravninskem delu ni vozila najbolje, se je morala na koncu zadovoljiti s sedmim mestom. Se bolj nezadovoljna kot najboljša slovenska smučarka je bila na koncu veteranka Bokalova. Obetala se ji je namreč odlična uvrstitev, toda že v zgornjem delu je naredila veliko napako, se povsem ustavila, tako da je lahko na uvrstitev med deseterico na hitro pozabila. Preostali Slovenci zaradi razmer na progi nista mogli pričakovati čudeža.

Prireditelji tekem v Mammoth Mountainu so se zaradi "muhastega vremena" odločili, da spremenijo koledar svojih prireditev. Tako so najprej pripravili drugi letošnji slalom, superveleslalom pa prestavili na danes.

Vrstni red: 1. Paerson (Sve) 1:40, 84; 2. Steggall (Avt) -0, 01; 3. Salvenmoser (Avt) +0, 45; 4. Egger (Avt) +0, 65; 5. Wiberg (Sve) +1, 05; 6. Bakke (Nor) +1, 05; 7. Hrovat (Slo) +1, 07; 8. Ertl (Nem) +1, 25; 9. Nef (Svi) +1, 32; 10. Rotten (Svi) +1, 32; 11. Dovžan (Slo) +2, 31; 12. Magoni (Ita) +2, 35; 13. Bokal (Slo) +2, 61; 14. Pretnar (Slo) +3, 05.

Martina želi čimprej pridobiti voznisko dovoljenje

ZÜRICH - Druga teniska igralka na svetu Svicarica Martina Hingis ne bo igrala in trenirala, dokler ne bo opravila vozniskega dovoljenja. V Svi je izpit zelo zahteven, Hingisova pa noče ničesar tvegati. Svicarska igralka je 18 let dopolnila 30. septembra, voznisko dovoljenje pa potrebuje za vožnjo z dvema voziloma znamke porsche, ki jih ze ima, a ju je morala doslej pustiti v garazi.

NOGOMET / ČETRTRFINALE ITALIJANSKEGA POKALA

Lazio tesno premagal Inter Eriksson »rešil svojo klop«

Lazio - Inter 2:1 (1:1)
Strelci: Salas (11-m) v 12., Djorkaeff v 32. p.p. in Salas v 1. minuti d.p.

LAZIO (4-4-2): Marchegiani 5.5, Pancaro 6, Negro 6, Couto 6 (od 1. d.p. Nesta 7), Favalli 6, Gottardi 6, Stankovic 6.5, Venturin 6.5, Nedved 7 (od 42 d.p. Lombardi sv), Mancini 6.5 (od 32. d.p. De la Pena sv), Salas 7. Trener: Eriksson 6.5.

INTER (3-5-2): Pagliuca 6.5, Colonese 6, Bergomi 6, Galante 6 (od 41 d.p. Pirlu), Zanetti 7, Winter 6, Sousa 6 (od 47. d.p. Ze Elias), Simeone 6.5, West 6 (od 14. d.p. Cauet 6), Zamorano 6, Djorkaeff 7.

Sodnik: Ceccarini iz Livorna 6.5. Koti 8:2 za Inter. Rumeni kartoni: West, Galante, Nedved, Couto in Stankovic. Gledalcev: 35.000.

RIM - Lazio je zmagal po izenačeni igri, trener Eriksson se je pobotal z rimskimi navijači in rešil svojo klop, o čemer prča zadovoljni obraz predsednika kluba Cragnotti po tekmi, novi Interjev trener Lucescu pa nima carobne palice, zato tudi ni pričakovati, da bo Inter igral boljše kot pod taktirko Simoneja.

Lazio je povedel po strehu salasa z

bele točke, enajstmetrovko pa si je z lepim slalom priboril Nedved. Djorkaeff je izenačil po prostrem strehu, odlični zadetek pa je Sala dosegel po podaji Nedveda in Mancinijevi potezi, ki je ukanila vso obrambo.

Kanu ostaja pri Interju
MILAN - Premislil se je v zadnjem hipu. Vse je kazalo, da se bo nigerijski nogometaš Interja Nwankwo-Kanu preselil k Arsenalu, vendar je tik pred podpisom pogodbe zahteval baje več denarja. Funkcionarja angleskega kluba, ki sta prispela v Milan, Interju pa sta bila pripravljena odsteti 13 milijard lir odškodnine, sta se tako vrnila v London praznih rok, Kanu pa bo do konca sezone ostal v Milanu.

Capello bo trener Barcelone
MADRID - Po pisanju španskega sportnega dnevnika Marca je Italijan Fabio Capello podpisal predpogodbo z Barcelono, pri kateri bo funkcijo trenerja za tri leta prevzel od julija prihodnjega leta. Capello pred tem datumom na klopi katalonskega kluba v nobenem primeru ne bo zamenjal Nizozemca Louis Van Gaal, ker se je s svojim prejšnjim klubom Real Madridom obvezal, da v Spaniji ne bo treniral do omnjenega datuma.

Lucescu začel s porazom

TENIS / DAVISOV FINALE

Velika priložnost »malih« moštev Italije in Švedske

Prvič noben igravec med tridesetimi najboljšimi ATP

MILAN - Prvič v 99-letni zgodovini Davisovega pokala se bodo v finalu pomerili igralci, ki na lestvici ATP niso med prvimi tridesetimi. Najvišje uvrščeni igravec v Milanu med Italijo in Švedsko bo namreč Magnus Gustafsson (31.), ki se bo v drugem dvoboju danasnega prvega dne pomeril s 47. igralcem na svetu, Davidom Senguinettijem. Otvoritveni partijo finala bosta v dvorani Assago Forum v predmestju lombardijske prestolnice, ki sprejme 13.000 gledalcev, odigrala Andrea Gaudenzi (44.) ter Magnus Norman (52.).

Švedski kapetan Carl Axel Hageskog je moral v zadnjem trenutku s seznama umakniti Thomasa Johannsona, najvišje uvrščenega švedskega igralca na lestvici ATP (17.), ker, kot je sam rekel, ni najbolje pripravljen, dvomljiva pa je tudi njegova igra na počasnejših podlagah, kar je Italijanom se povečalo možnosti za drugi naslov v Davisovem pokalu. Njihov kapetan Paolo Bertolucci, član zmagovalne italijanske ekipe z 1976, je vse bolj prepričan v zmago Italije. »Taksna priložnost se ti ponudi enkrat na dvajset let in skoda bi jo bilo izpustiti iz rok. Gaudenzi in Sanguinetti sta zadnje tedne treninge posvetila samo nastopu v finalu in ce njuni dobri pripravljenosti dodam se bučno podporo s tribun, mislim, da nam bo uspelo,« je povedal Bertolucci.

Za Švede, branilce naslova, je velika neznanka zlasti forma Gaudenzija, ki od polfinalnega nastopa v Davisovem pokalu ni nastopil na nobenem turnirju. Bojazen je upravičena, saj naj bi bil prav Gaudenzi ključni faktor v finalu. Prijavljen je za oba posamezna dvoboja in se z Diegom Nargisom v dvojicah, kar je podobno kot v polfinalu proti ZDA, ko je praktično sam premagal "rezervno" amerisko ekipo. Magnus Gustafsson, ki se bo z njim pomeril v nedeljo, meni, da ga publika ne bo motila, vprašanje pa je, kako bodo italijanski navijači vplivali na Gaudenzija. »Možnosti so 50-50 - mi imamo prednost v izkušnjah, saj smo ze igrali finale, oni pa imajo domače občinstvo in prednost podlage, ki je zelo neobičajna,« je dejal Gustafsson.

V igri parov, ki so bili v izenačenih partijah ze velikokrat odločilni, se bodo pomerili Nargiso in Gaudenzi s Jonasom Bjorkmanom in Nicklasom Kultijem, v nedeljo pa najprej Gaudenzi ter Gustafsson in nato se Sanguinetti z Normanom.

Sporod
Danes (ob 14.30): Gaudenzi - Nargiso, Sanguinetti - Gustafsson. **Jutri** (ob 15.30): Gaudenzi/Nargiso - Bjorkman/Kulti. **V nedeljo** (ob 14.30): Gaudenzi - Gustafsson, Sanguinetti - Norman

DOPING

Virenquea obtožuje tudi maser

PARIZ - Nekdanji maser kolesarskega mostva Festina, Willy Voet je podkrepil obtožbe na račun Richarda Virenquea o jemanju nedovoljenih pozivil. »Na leto je dobil do 100 injekcij EPO,« je v pogovoru za časnik France-Soir povedal Voet in dodal, da Virenque in njegov klubski kolega Pascal Herve lazeta, ce to zanikata.

Voet je tudi zatrdil, da je vodstvo mostva vedelo za jemanje nedovoljenih pozivil. Belgijec pa je sel se dlje in trdil, da je za doping vedelo tudi vodstvo dirke Tour de France. Po njegovem mnenju se je svoj cas tudi sedanji direktor dirke Jean Marie Leblanc dopingiral kot vsi ostali kolesarji. Virenque se vedno zanika jemanje nedovoljenih snovi. S svojim prepričanjem je trenutno precej osamljen, saj vsi testi in analize govorijo proti njemu.

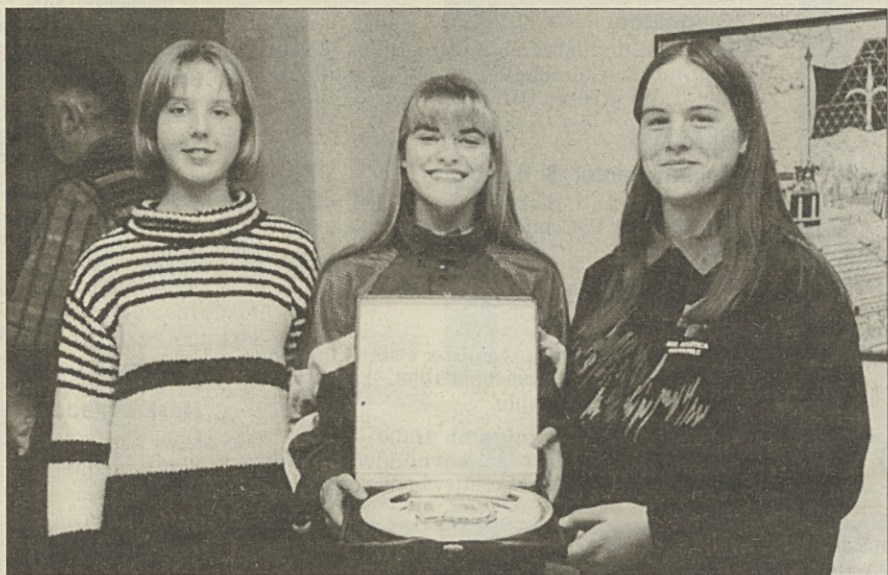

TRST / TRŽAŠKI CONI V SGT NAGRADIL MLADE ŠPORTNIKE

Športni praznik popestrili gojenci Glasbene matice

Med dobitniki priznanj tudi Biserka Cesar, Martina Milič in Tanja Romano - Občinstvo toplo sprejelo naše glasbenike

Nagrajevanje perspektivnih tržaskih sportnikov ob glasbeni spremljavi gojencev Glasbene matice, je lepa (za nas se posebej) kombinacija, ki jo je pokrajinski odbor Italijanskega olimpijskega komiteja CONI ponudil občinstvu v dvorani Rovis mestnega športnega velika Unione Ginnastica Triestina. CONI je nagrado za mlade do 15. leta starosti, ki so se v letošnjem letu izkazali na področju individualnih panog, v sodelovanju z bolonjsko hranilnico Carisbo, podeljeval prvic. Kot je povedal predsednik pokrajinskega odbora Stelio Borri zeli biti nagrada spodbuda za nadaljnjo rast na športnem področju, denarni prispevek, ki ga je poklonila banka, pa naj bi mladi tekmovalci, ki kajpak se niso profesionalci in v večini primerov bremenijo staršev zepe, predvsem uporabili za nakup opreme. Na oder, polnim gostov, med katerimi je bil tudi ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj (pri podeljevanju nagrad pa je sodeloval tudi odbornik za šport pri zgoz. občini Lucijan Milič), se je zvrstilo 15 mladih športnikov (najmlajši je imel devet let), med katerimi so bile tudi tri našim bralcem ze dobro poznane slovenske tekmovalke in sicer evropska kotalkarska prvakinja poletovka Tanja Romano, Krasova namiznoteniska igralka in večkratna dobitnica medalj na državnih mladinskih prvenstvih Martina Milič in obetajoca atletinja društva ACT Biserka Cesar. Poleg njih so bili nagrajeni se Massimiliano Barovina (FIN), Michela Bassa (FILPK), Martina Berro (FIC), Alice Bravin (FGDI), Eugenia Gotti (FIS), Manuel Gustini (FIT), Eric Lorenzi (FICK), Mattia Pressich (FIV), Alice Sancin (FISE), Alessio Scheri (UITS), Giulia Sgubin (FIPM) in Matteo Starri (FISI). Predsednik deželnega združenja športnih cašnikarjev Augusto Re David je predstavil vsakega nagrajenca posebej, med drugim pa smo na primer tudi izvedeli, da je skrita

Od leve proti desni: Martina Milič, Tanja Romano in Biserka Cesar

zelja nase Martine Milič, da bi kot kozmonavt pole-tela v vesolje. Kot rečeno so prireditve z glasbenimi točkami popestrili gojenci Glasbene

Nastop Emanueleja Panizona ob klavirski spremljavi Tamare Ražem

matice. Na odru so se zvrstili sestri Jana in Sara Zupancic (klavir), Emanuele Panizon (viola), Susanna Culterer (klavir) in kvartet Meta Starc, Irina Perosa, Iris Risegari in Zinajda Kodric (prečna flauta). Kot nam je povedal ravnatelj Kralj je povabilo CONI-ja sledilo pogovoru med samim Kraljem s predsednikom Borriem ob otvoritvi prostorov stadiona 1. maja v Trstu. Ceprav tržaska SGT, podobno kot njen goriski dvojnik UGG, ze dolgo casa ni več nepopustljivi branitelj italijanstva mesta, na kar nas se opozarjajo napisi v najstarejšem delu stavbe, je poteka CONI-ja se en dokaz več, da se zidovi med tu živecima skupnostima pocasi, a vztrajno podirajo.

(ak)

Skupno so nagradili petnajst mladih športnikov in športnic

ODBOJKA / KRSTNI NASTOP V 1. ŽENSKI DIVIZIJI NA TRŽAŠKEM

Slogašice bi zaslužile vsaj točko

Sodniški zaplet v četrtem setu povzročil precejšnjo zmedo - Deklice: Brežankam derbi

Sloga Pizzeria Veto - Nuova Pallavolo 1:3 (10:15, 13:15, 15:8, 14:16)

SLOGA PIZZERIA VETO: Cauter 7+4, Gantar 2+4, Ferluga 5+0, Hrovatin 0+1, Milič 4+2, Obad 4+10, Mara Sossi 4+1, Tanja Sossi 0+1, Tina Sossi 0+0.

Svojo prvo tekmo v prvenstvu so slogašice odigrale v sredo in žal izgubile, ceprav bi si po prikazani igri in po razpletu dogodkov zaslužile vsaj točko. Na začetku so bile nase igralke sicer polne treme in se niso mogle sprostiti, zaradi tega je bil tudi sprejem velikokrat netočen. Prvi set so osvojile gostje, drugi se je naši ekipi izmuznil le v končnici, v tretjem pa so igralke Sloga Pizzeria Veto zaigrale veliko bolj sproščeno in ga osvojile brez težav. V četrtem je takoj povedal Pallavolo, vendar ga je Sloga Pizzeria Veto z odločno reakcijo ujela na 13 točki. Pri izidu 14:14 je sodnica dosodila

zogo (in s tem petnajsto točko) slogasi-cam, a se je nato premislila in dolocila ponovitev akcije. V splošnem kaosu, ki je zavladal na igrišču, so gostje ohranile mirnejšo kri in tako tudi osvojile prve tri prvenstvene točke. (INKA)

DEKLICE

Breg - Bor 3:0 (15:5, 15:7, 15:12)

BREG: Capponi, Koren, Plettersech, Spetic, Zerjul, Ferluga, Blasevich, Zerjal, Apollonio, Crevatin, Krizmancic, Perak.

BOR: Ciacchi, Husu, Furlani, Zompicchiatti, Desco, Legovich, Kuret, Savarin.

Posticipirani derbi prvega kola je dokaj gladko pripadel Brežankam. Tekma je bila precej enosmerna, nekoliko bolj razburljiv je bil samo tretji set, v katerem je Bor nadoknadil visok zaostanek 4:13 in prišel do 12:13. Tekmo so označevale številne napake borovk, pri ka-

terih se je poznala neuigranost, ker izhajao igralke iz dveh različnih skupin, trener Brežank Maver pa je nastop svojih varovank označil za zadovoljivega.

MINIBASKET

Libertas - Bor - 77:37

Bor: Malalan 5, Gaggi, Batic 3, Indelicato 14, Trevisan, Kralj, Pisani, Marconi 4, Cossetto, De Dominicis, Corbatti, Bernetti 1, Norio, Nadlišek, Ukmar 4.

V nedeljo jutraj so naši minikosarkarji doživeli res hud, a nezaključen poraz. Mlada sodnica je borovcem dosodila kar 63 (!!!) osebnih napak, cesar trener Corbatti se ni dozivel. Igrisce so zapustili kar stiri igralci, ostali pa so bili dobesedno prestrašeni, saj niso vedeli, kako igrati v obrambi. Upajmo, da bo to za nase dobra lekcija, da se ne sme nikdar popustiti.

TRST / PRIZNANJE REPREZENTANTOM

Med »azzurri« več naših športnikov

Podelitev priznanj bo jutri zvečer v tržaški športni palači ob 20.30

Tržaska sekcija združenja »Azzurri d'Italia«, ki pod svojim okriljem združuje nekdanje in sedanje državne reprezentante bo jutri v okviru spektakla Magicojolly, ki bo v tržaški športni palači, s pricetkom ob 20.30, podelila priznanja vsem sportnikom iz tržaske pokrajine, ki so v letošnji sezoni oblekli dres državne reprezentance.

Ne gre, kot v tiskovnem poročilu poudarja predsednica združenja Marcella Skabar Bartoli, za podelitev priznanj samo tistim, ki so osvajali medalje, ampak prav vseh, saj se za vsakim nastopom za reprezentanco skrivajo napori in so rezultat požrtvovalnosti ter znak kakovosti.

Izredno dolg seznam nagrajenec (dobra tretjina jih sicer jutri ne bo na prireditvi) prica o tem, da je Trst se vedno kovalnica športnih talentov.

Med nagrajenimi bo tudi vec sportnikov naših društev in sicer Sirenina jadralka Arianna Bogatec (nastop na SP, državna prvakinja), Cupina jadralka Jaro Furlani (nastop na EP optimistov) in Johana Kriznič (nastop na mladinskem EP europa), Mladinina rolkarica Mateja Bogatec (evropska prvakinja v sprintu) in Poletova kotalkarica Tanja Romano (evropska prvakinja v kombinaciji med jeunesses).

Poleg teh bodo priznanja deležne tudi plavalca Maja Fichfah (ekipna evropska prvakinja v plavanju na dolgih razdaljah) in atle-

tinji Claudia Coslovich (6. na EP v Budimpešti v metu kopja) in Margaret Macchiut (7. na evropskem pokalu v Sankt Petersburgu v 100 m zapreke)

Modri dres os oblekli se Alessandro Kuris (specialni sportnik), Gabriella Sciolti, Sueli Petronio in Luva Giustolisi (vsi vaterpolo), Daniele Bearzotti, Luca Visintin, Paola Zago (vsi reševalno plavanje), Sigrid De Riz in Alessia Bremi (obe skoki v vodo), Martina Bremi (gimnastika), Alessandro, Fusi-na, Ivan Mestrine, Michele Guerazzi in Alessandro Tarafino (roko-met), Alessandro De Pol, Gianmarco Pozzecco in Renata Zocco (vsi kosarka), Giulia Sergas (golf), Mita Crepaz (orientacijsko smucanje), Cristina Mauri (smucanje na travi), Giulia Stacul (smucanje), Michele Gamba, Francesca Bradamante, Elisabetta Marin, Arianna Zivez, Valentina Tauceri, Matteo Mallardi (vsi atletika), Furio Lagonigro, Manuel Coretti (oba sportno plezanje), Lorenzo Bressani, Vasco Vascotto, Marco in Lorenzo Bodini, Emanuela Sossi, Mattia Pressich, Larissa Nevierov, Giulia Pignolo, Francesca Pagan, Camilla Tognacchini (vsi jadranje), Marco Lipizer, Maria Teresa Bordon, Aky Redivo (vsi kajak), Riccardo Dei Rossi, Luva Cascotot in Valentina Mariola (veslanje), Fabio Tuiach (boks), Margherita Granbassi (sabljanje), Giorgia Baroncini (tihi sportniki), Cristiana Merlo (kotalkanje).

Kontovel drevi proti Gradeseju

Ker bo jutri dvorana Ervatti zasedena zaradi Jadranskega nastopa, bodo Kontovelovi kosarkarji tekmo 1. povratnega kola moske D lige proti mostvu Gradese odigrali ze drevi, s pricetkom ob 21. uri. Nasprotnik ima na lestvici točki manj. Kontovel bo predvidoma nastopil v popolni postavi, trener Starc je optimist, a pričakuje hud boj.

ŠD Breg vabi drevi na predstavitev »Velike knjige« o športnih igrah

Sportno društvo Breg vabi drevi na predstavitev Velike knjige slovenskih športnih iger. Predstavitev bo v mali dvorani gledališca F. Prešeren v Boljuncu, s pricetkom ob 20.30.

Prisotni bodo vsi trije avtorji dela in sicer Branko Lakovic, Mario Magajna in Bojan Pavletic.

Bregovo pot skozi Slovenske sportne igre pa bo orisal Silvan Klabjan. Prisoten bo tudi Dusan Jelincic, avtor knjige Tisti vonj po Krasu.

Vabljeni so seveda vsi Bregovi udeleženci iger, pa tudi mlajsi člani in simpatizerji društva, saj bo to obenem tudi priloznost za kramljanje med prijatelji.

Danes igra za vas Totocalcio

Vanessa Mezgec

Vanessa Mezgec (letnik 1974) je začela z ritmično gimnastiko pri petih letih pri Boru in tekmovala za to društvo polnih 10 let na deželni ravni. Pri 11 letih se je lotila smucanja, leto kasneje pa še odbojke. Vanessa se je ukvarjala še z atletiko, aerobiko in košarko. Bila je tudi štiri leta uspešna vadiateljica ritmične gimnastike. Sedaj vadi minikosarkarje pri Sokolu in otroško telvadbo pri Kontovelu. Prejšnji teden je Poljanka Dolhar pravilno napovedala 9 rezultatov.

Cagliari - Venezia	1
Juventus - Lazio	1
Milan - Udinese	1 X
Piacenza - Empoli	X 2
Salernitana - Bari	2
Vicenza - Inter	2
Brescia - Genoa	1 X 2
Cremonese - Atalanta	2
Lecce - Monza	1 X
Lucchese - Ternana	2
Ravenna - Pescara	1 X 2
Acireale - Palermo	X
Crotone - Avellino	X 1

Obvestila

SMUCARSKA KOMISIJA PRI ZSSDI obvesca, da zaradi neugodnih sneznih razmer bo predsezonski seminar za smucarske učitelje v Podklostru (Arnoldstein) in ne na Nevejskem sedlu. Prijavljeni naj se javijo na parkirišču smučišca v Podklostru, jutri, 5. t.m. ob 8.30.

SMUCARSKI ODESK SPDT prireja smucarske tečaje 17., 24. in 31. januarja 1999 in 7. februarja 1999 v Podklostru (Arnoldstein). Prijave v uradu ZSSDI, Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje), tel. st. 040-635627.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Od 10. do 20. decembra bo Stalno gledališče FJK predstavilo W. Shakespearov »Hamlet«. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00 in v Pasazi Protti od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.00 vedno ob delavnikih.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo

Predstave »Sorelle Materassi« v režiji Patrica Rossija Gastaldija bodo s sledecim urnikom: v petek, 11. in v soboto, 12. decembra ob 20.30, v nedeljo, 13. in v sredo, 15. decembra ob 16.30, 16., 17., 18. in 19. decembra ob 20.30, v nedeljo, 20. decembra pa ob 16.30.

Avditorij muzej Revoltella

9. festival - Film in gore

V sredo, 9. decembra ob 20.30, »Legende des tropiques e L'envers du decor« (Francija).

V sredo, 16. decembra ob 20.30, »Alpi Giulie cinema«.

Gledališče Miela

V nedeljo, 6. decembra ob 18.00 in 21.30, prikaz slovenskega animiranega filma »Na liniji«.

Gledališče Silvio Pellico (Ul. Ananian)

Danes, 4. in jutri, 5. decembra ob 20.30 in v nedeljo, 6. decembra, ob 16.30 predvaja skupina »Fariteatro« komedijo v trzaskem narečju »Le gelosie de mio mari«.

TREBČE

Ljudski dom

Danes, 4. decembra, ob 14.30 (za sole in vrtce) - gostuje SSG s predstavo Palcek. Režija Marko Sosić.

PROSEK

Kulturni dom

Danes, 4. decembra, ob 20.30 gostuje Saša Pavcek z monokomedijo Marjana Tomsica Bužec on, busca jaz. Režija Boris Cavazza.

KRIŽ

Prosvečna dvorana »A. Sirk«

V ponedeljek, 7. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milčinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz

Danes, 4. decembra ob 9. uri in 10.45, predstava »Pepelka« v izvedbi Moje gledališče - Ljubljana.

ŠTANDREŽ

V nedeljo, 6. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milčinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 8. in v sredo, 9. decembra ob 20.30, nastopa stalno gledališče La contrada iz Trsta z delom »Sorelle Materassi«. Režija Patrick Rossi Gastaldi.

VIDEM

Palamostre

Do 6. decembra Marco Paolini, »Bestiario veneto - parole mate«. Predstava bo vsak dan ob 20.45, v nedeljo pa ob 15.45 in ob 20.45 (dvojna predstava).

Gledališče »Giovanni da Udine«

V soboto, 5. dec. ob 20.30, v nedeljo, 6. dec. ob 16.00, v ponedeljek, 7. dec. ob 20.30 in v torek, 8. dec. ob 20.30 »La géométrie des miracles« - R. Le page.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče

Danes, 4. decembra ob 20.00 nastopa gledališka skupina Fo-Colombaioni z delom »Patapumfetel«. Tekst in režija Dario Fo.

SEŽANA

Kulturni center »S. Kosovel«

V ponedeljek, 7. decembra ob 20. uri, gostovanje PG Kranj. A. P. Cehov »Strček Vanja«. Režija Mile Korun.

PORTOROŽ

Avditorij

Gledališka predstava »Minister v skripcih«, napovedana za jutri, 5. decembra 1998, žal odpade zaradi bolezni v ansamblu.

V nedeljo, 6. decembra ob 18.00, Miklavževa lutkovna predstava - Lutkovno gledališče Jože Pengov iz Ljubljane, »Cesarjeva nova oblacila«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Operna sezona

V sredo, 9. decembra, ob 20.30 bo premiera opere G. Verdija »Il corsaro«. Režija Franco Però, izvaja orkester, zbor in plesna skupina gledališča G. Verdi pod vodstvom Daniela Callegarija. Ponovitve 11. decembra ob 20.30, 13. decembra ob 16.00, 15. in 17. ob 20.30, 19 ob 17.00, 20. ob 16.00 in 22. decembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 7. decembra ob 20.30, Kvartet Foné.

V ponedeljek, 14. decembra ob 20.30, Joaquín Achúcarro.

DOLINA

Dvorana SKD Valentin Vodnik

MoPZ Valentin Vodnik vabi na celovečerni kon-

cert, ki ga pod pokroviteljstvom ZSKD prireja v okviru praznovanja 120-letnice SKD Valentin Vodnik v soboto, 5. decembra 1998 ob 20.30.

ZGONIK

Športno-kulturni center

V nedeljo, 20. decembra ob 18.30, bo imel New swing quartet slavnostni koncert ob 30-letnici delovanja. Predprodaja vstopnic pri odbornikih KD Rdeca zvezda.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 4. decembra ob 20.30 bo večer slovenske popevke pevca »Gianni Rijavec in Vladimir Cadez z Big Ben quartetom«.

Kulturni center Lojze Bratuz

V torek, 8. decembra ob 16.00 bo v priredbi Zveze cerkvenih pevskih zborov Mala Cecilijanka, revija otroških in mladinskih pevskih zborov.

VIDEM

Gledališče »Giovanni da Udine«

12. decembra bo gledališče Verdi iz Trsta podalo Wagnerjevo delo »Die Walküre«. Dirigent Anton Reck.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V petek, 11. decembra ob 20. uri, koncert Ensemble Claviere iz Villario Veneta. Umetniški vodja Ilario Gregoletto.

NOVA GORICA

Kulturni dom

V veliki dvorani Kulturnega doma bo na sporedu 7. decembra, ob 20.15 avtorski večer skladatelja Stefana Maurija. Nastopa zbor Ipavska.

V ponedeljek, 14. decembra bo na sporedu »Carmina Slovenica«. Dirigentka Karmina Silec.

V ponedeljek, 4. januarja 1999 bo na sporedu Novoletni koncert orkestra »Young Musicians International Symphonic Orchestra«.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V sklopu cikla Hitove muze bo danes, 4. decembra na sporedu koncert »Tria Cajkovski«.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca 1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

Galerija A + A (Cale Malipiero 3073): razstava slik akademskega slikarja Emerika Bernarda. Možnost ogleda od torka do sobote od 11. do 13. in od 14. do 18. ure.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Paviljon Poslovnega centra HIT: do 6. decembra je na ogled razstava slik Irene Polanec. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure.

SEŽANA

Kulturni Center Srečka Kosovela: do 5. decembra bo odprta razstava fotografiji »Tretja moč« slovenskega mojstra fotografije Rafaela Podobnika.

V galeriji KC »S. Kosovela« bo v četrtek, 10. decembra ob 18. uri, otvoritev razstave slik »Slovenija odprta za umetnost«.

V Mali galeriji v Sezani, bo v četrtek, 10. decembra ob 19. uri otvoritev razstave slik in risb In memoriam Jožeta Tisnikarja.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

IZOLA

Galerija Insula: razstavlja Tjasa Demšar. Razstava je odprta od torka do petka od 9.00 do 14.00 in od 17.00 do 19.00.

V nedeljo, 6. in v ponedeljek, 7. decembra ob 20.30, romantična komedija »Dalec od oči«. Režija: Steven Soderberg.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Jutri, 5. decembra ob 10.00, 11.30 in 15.00 - Goriski vrtljak - Gostovanje Gledališča Tone Cufar iz Jesenic: »Marjetica in zmaj«.

Jutri, 5. decembra ob 20.00 - Gostovanje SSG iz Trsta - Režija B. Kobal »Afrika ali na svoji zemlji«.

V torek, 8. decembra ob 11.30, Amaterski mladinski oder PDG: »Le po kom se je vrgel ta otrok«.

V soboto, 12. decembra ob 20.00 E. Ionesco: »Plesasta pevka«.

V soboto, 12. decembra ob 10.00, 11.30 in 16.00 v okviru Goriskega vrtljaka, gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja, »O tem se ne govori«.

LJUBLJANA

Mestno Gledališče

8., 9., 10. in 11. decembra ob 19.30 bo na sporedu delo Ivana Cankarja »Pohujšanje v dolini Sentflorijanski«.

V soboto, 12. decembra ob 19.30 Curth Flatow, »Moz, ki si ne upa«.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče Celovec

Dne, 11. in 18. decembra ob 10.30 in 14.30 bo predstava »Alice v čudezni deželi« (pravljična z glasbo).

LJUBLJANA

SNG Opera in Balet Ljubljana

Danes, 4. decembra ob 16.30, Marjan Kozina: »Ekvinokcij«.

Jutri, 5. in v sredo, 9. decembra ob 19.30, Johann Strauss: »Cigan baron«.

V torek, 8. decembra ob 19.30, Sergej Prokofjev: »Romeo in Julija«.

V četrtek, 10. decembra ob 19.30, »Druga slovenska baletna simfonija«.

Dvorana Slovenske filharmonije

V sredo, 16. decembra bo na sporedu tretji koncert cikla: »Večeri komorne glasbe«. Nastopil bo Godalni kvartet Tartini, Lovro Pogorelec-klavir. Na sporedu skladbe Mozarta, Malipiera in Francka.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče Celovec

5. in 11. decembra ob 19.30, bo opera »Hoffmannove pripovedke«, Jaquesa Offenbacha - v francosčini.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Rizarna: do 3. januarja 1999, razstava »Laz o rasi«. Dokumenti in podobe o fasističnem rasizmu in antisemitizmu. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja.

Bivše konjunske miramarskega gradu: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpešta, Trst. Zidovski in telektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: vsak dan od 9.00 do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 10. januarja 1999 je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure, 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 zaprta.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 10. januarja 1999 bo na ogled razstava Kraški premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 bo muzej zaprt.

Center il Giulia: do 31. decembra bo na ogled zgodovinska razstava ob 90-letnici jame pri Briskih.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Postna palaca: do 18. decembra je na ogled razstava o 20-letnici Skupine 78.

Muzej Sartorio: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urniki: od 9. do 13. ure (zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja).

Muzej trzasko zidovske skupnosti: do 6. januarja 1999 bo na ogled dokumentarna razstava o zidovskem izseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredo od 16. do 20., ob četrkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob sobotah in ponedeljkih zaprto.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 19. decembra, tretja razstava »Srečanje umetnikov.«

Deželna palaca (Trg Unità, vhod z nabrezja Man-

dracchio): do 5. decembra je na ogled razstava sodobne madžarske umetnosti. Urnik: ob delavnikih od 11. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih od 11. do 13. ure.

Muzej Revoltella: do 6. decembra je na ogled razstava modelov Renata Balestra. Poklon Renatu Balestri si je mogoče ogledati vsak dan od 10. do 19. ure. Zaprto ob torkih.

Galerija Torbandena: na ogled je likovna razstava »Mojstri 20. stoletja«.

Gledališče Miela (Trg Duca degli Abruzzi, 3): razstavlja svoja dela Daniele Frausin.

Studio d'Arte (Trg Giotti 8): razstava znamenitih ilustratorjev. Odprta bo do 31. decembra, ogled pa je možen od torka do petka od 17. do 20. ure. Slovenska prosveta (Ul. Donizetti 3): do 9. decembra razstavlja Mihaela Velikonja. Urnik: od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

OPČINE

Župnijski dom Andrej Zink: do 8. decembra, skupinska razstava pod naslovom »Na krilih umetnosti«.

BANI

SKD GRAD - BANI: obvešča da bo Božična razstava Avguste Mikuz Malalan odprta po sledecem urniku: 6., 8. in 13. decembra od 16. do 20. ure, 5., 7. in 12. decembra od 18. do 20. ure.

NABREŽINA

Kamnarska hiša, Nabrezina center 158: Kamen... VII. razstava kamnitih izdelkov, od danes, 4. do nedelje, 13. decembra. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz: do 11. decembra, se bo odvijala v priredbi Deželne zveze fotografskih društev / klubov goriske pokrajine, »Skupinska razstava fotografskih klubov«.

Kulturni dom: do 14. decembra razstavlja pod naslovom »Umetnost obrt« Gabrijela Osbich. Urnik: ob delavnikih od 9. do 13. in od 16. do 18. ure.

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. februarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

V Galeriji ARS (Katoliška knjigarna), do 19. decembra razstavljata svoja dela Tatjana Luznik in Matevž Skufca.

PORTOROŽ

Avditorij

Do 17. decembra razstava del akademskega slikarja Jureta Cihlarja iz Portoroža. Urnik: od 9.00 do 12.00, ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Zivljenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.26 **Risanka: Zajec, ki je prisel na kosilo**

20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.00 Euronews

6.30 Pregled tiska

6.50 Jutranja razvedrilna oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo

9.45 Aktualno: Deset minut z

9.55 Film: Non c'è posto per i cigliacchi (vojni, ZDA '97, r. Christian Nyby, i. Chad Everett)

11.30 Dnevnik

11.35 Jutranja oddaja: La vecchia fattoria (vodi Luca Sardella)

12.25 Vreme in dnevnik

12.50 Varieta: Centoventitrè

13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo

14.05 Nan.: Komisar Rex - Božično darilo (i. Tobias Moretti)

16.00 Variete za najmlajše: Solletico (vodita Elisabetta Ferracini in Mauro Serio), vmes risanke Principessa Sissi in nan. Zorro

17.30 Danes v parlamentu

17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika

18.00 Dnevnik

18.35 Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)

19.30 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik

20.35 Sport

20.40 Kviz: La Zingara

20.50 Dokumenti: SuperKvark (vodi Piero Angela)

22.40 Dnevnik

22.45 Film: Passaggio per il paradiso (kom., It.-Fr.-VB '96, i. Julie Harris)

0.30 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

1.00 Aktualno: Il grillo

RAI 2

7.00 Variete za najmlajše: Jutranji Go-cart, vmes risanke in nanizanke

9.15 Nan.: Lassie

9.45 Nad.: Quando si ama, 10.10 Santa Barbara

10.50 Tg2 - Medicina 33

11.10 Vreme in dnevnik

12.00 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve (vodi Massimo Giletti)

13.00 Dnevnik

13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje

14.00 Aktualno: Ljubim zivali

14.40 Variete: Ci vediamo in TV (vodi P. Limiti)

16.00 Kronika v živo: Vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka poročila

18.10 Vreme, poročila, sport

18.25 Tenis - Pokal Davis: Italija - Švedska

20.00 Loto ob 8-ih

20.30 Vecerni dnevnik Tg2

20.50 Variete: Serenate

23.00 Aktualno: Tg2 Dosje

23.45 Dnevnik, danes v parlamentu, vreme, sport

0.35 Film: L'armata degli eroi (dram., Fr. '69, i. Lino Ventura, P. Meurisse)

2.05 Brezdelje utruja?

RAI 3

6.00 Dnevnik, vreme

8.30 Aktualne oddaje: Sola v živo 10.30 Podobe, 11.00 Tempo

12.00 Dnevnik, 12.15 Sport

12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Nekoč je bila TV, 13.25 Media/Mente, 13.40 Tisoč in ena Italija

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.30 Tenis -- Pokal Davis: Italija - Švedska

18.30 Nad.: Un posto al sole (i. Samuela Sardo)

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Tenis: Italija - Švedska (finale)

22.50 Dnevnik, dezelne vesti

23.15 Aktualno: Italia Maastricht

0.50 Dnevnik, pregled tiska, kultura

1.30 Fuori orario/RAI sport

2.15 Aktualno: Od besed k dejanju

2.25 Nan.: Spazio 1999, 3.15 Miami Vice

4.00 Film: La rosa purpurea del Cairo (kom., '85)

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Guadalupe

8.30 Pregled tiska

8.50 Nad.: Amanti, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d'amore

9.40 Peste e corna

11.30 Dnevnik

11.40 Aktualno: Forum

13.30 Dnevnik Tg 4

14.00 Kviz: Kolo sreče

15.00 Nad.: Sentieri - Steze

16.00 Film: Il mamasantissima (dram., It. '79)

18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto

18.55 Dnevnik

19.35 Risanke

20.35 Nan.: La dottoressa Giò (i. Barbara D'Urso, Fabio Testi)

22.40 Film: Quelle stranew occasioni (kom., It. '76, i. Nino Manfredi, S. Dandrelli, Alberto Sordi)

1.10 Pregled tiska

1.30 Film: Calibro 38 (It. '67)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 Aktualna odd.: Vivere bene benessere

10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show

11.25 Nan.: Detektiv na razpotju, 12.30 Due per tre (i. Johnny Dorelli)

13.00 Dnevnik TG 5

13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani

13.45 Nad.: Beautiful (i. Ronn Moss, Hunter Tylo)

14.15 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in ženske (vodi Maria De Filippi)

15.45 TV film: Album di famiglia (dram., ZDA '94, i. Jaclyn Smith, 2. del)

17.45 Kronika v živo: Verissimo

18.35 Variete: Superboll (vodi Fiorello)

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)

21.00 Variete: Paperissima (vodita Loretta Cucarini in Marco Clumbro)

22.40 Variete: Titolo (vodi Enzo Iacchetti)

23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show

1.00 Dnevnik

1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina in risanke

9.20 Nan.: Mac Gyver (i. R. Dean Anderson)

10.15 Film: Perfect (kom., ZDA '85, r. James Bridges, i. John Travolta)

12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio

12.55 Kviz: Caccia alla frase

13.30 Risanke

14.00 Risanke: Simpsonovi

14.20 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!

15.30 Nan.: Beverly Hills

16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke

17.30 Nan.: Baywatch

18.30 Odprti studio

18.55 SP v smucanju: ženski slalom, 1. tek

20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)

20.45 Film: Specchio della memoria - Unforgettable (thriller, ZDA '96, i. ray Liotta, Linda Fiorentino, P. Coyote)

23.10 SP v smucanju: ženski slalom, 2. tek

0.10 Odprti studio

0.15 Fatti e misfatti

0.25 Sport studio

2.30 Film: Le castagne sono buone (kom., It. '70)

TELE 4

13.30 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi

13.35 Kviz: Cooperando

17.30 Gledališče v Gorici

18.00 LBj

20.30 Zoom umetnost

21.00 Glasba: Musichiamo

23.30 Zoom umetnost

1.45 Film: L'amore proibito

MONTECARLO

12.45 19.30, 22.45, 0.30 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport

11.00 Specialmente Tu

13.05 Nan.: Quincy

14.00 Film: Il fondo della bottiglia (dram., ZDA '56)

15.45 Variete: Tappeto volante

18.00 Variete: Zap Zap

20.40 Film: Terremoto nel Bronx (pust., '95)

22.40 Aktualno: Dottor Spot

22.50 Film: Halloween 6 (srh., ZDA '95)

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama

8.55 Napovedniki

9.00 TV prodaja

9.30 Tedenski izbor: Jasno in glasno, 10.25 Parada plesa, 10.45 Humanistika, 11.10 Oddaja TV Koper: Pomagajmo si

11.35 Oddaja TV Maribor: Na vrtu

12.00 Poljudnoznanstvena oddaja: Radost pujskov

13.00 Poročila, vreme, sport

13.10 Vremenska panorama

14.25 Ljudje v Prekmurju

14.55 Predstava eksperimentalnega gledališča Glej: Srebrne nitke (Pavle Luzan, r. Božo Sprajc, i. Maks Furijan, Brane Ivanc)

16.20 Mostovi, 16.50 Obvestila

17.00 Obzornik, vreme, sport

17.10 Po Sloveniji

17.25 Oglasi

17.30 Sprehodi v naravo

17.45 Risanka nan.: Cofko Cof

18.20 Dok. serija: Izzivi prihodnosti (ZDA, 15. del)

18.45 Razpoke v času: Slovenski miti in legende - Carobni napoj (Limbarska gora)

19.15 Risanka

19.30 TV Dnevnik, vreme, sport

20.00 Zrcalo tedna

20.15 Sportni kviz

22.00 Odmevi, kultura, vreme

22.40 Sport, oglasi

22.50 Polnočni klub

0.05 Oddaja TV Koper: TV Popper

0.50 Dok. serija: Izzivi prihodnosti

1.15 Razpoke v času: Slovenski miti in legende - Carobni napoj

1.45 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani

17.00 Videospot dneva

17.05 Kviz: crkarija

18.05 Nad.: Sosedje (101. del)

18.00 Kako biti zdrav? In zmagovati (Rudi Klaric)

19.00 Videostrani

20.00 Dnevnik, vreme

20.30 Reportaža tedna

20.40 Hitov trenutak

21.00 Brez sminke

21.50 Združ. lokalnih TV: Loka TV, Skofja loka

22.20 Glasb. odd.: Naj spot

23.10 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama

9.30 Nan.: Vsi zupanovi mozje (ZDA, 6. ep.)

10.00 Matineja. Nanizanka: Trdno v sedlu (N. Zelandija, 57. epizoda)

10.25 Nan.: Pacific Drive (Avstralija, 112. ep.)

10.50 Tedenski izbor. Nanizanka: Lukas (Nem., 2.)

11.15 Nanizanka: Lahko noc, ljubica (VB, 10. del, i. Nicholas Lyndhurst, Michelle Homes)

11.45 Film: Hanussen (Madz.)

13.45 Euronews

15.30 TV prodaja

16.00 Film: Sergej Mihajlovic Eisenstein (Rusija)

17.35 Nan.: Indaba (Fr., 21. ep.)

18.00 Nan.: Davis, ravnatelj (ZDA, 2. epizoda)

18.25 TV igrice: Kolo sreče

18.55 SP v smucanju: ženski slalom, 1. tek

20.00 Film: Murphyjeva romanca (ZDA 1983, r. Martin Ritt, i. Sally Field, James Garner)

21.55 SP v smucanju: ženski slalom, 2. tek

22.45 Dok. serija: Velike romance 20. stoletja (7. del)

23.15 Film: Drugič (It. 1996, r. Mimmo Calopresti, i. Nanni Moretti, V. Bruni-Tedeschi, V. Milillo)

0.30 Nan.: Sodisce (ZDA, i. P. Wettig, Brad Johnson, 3.)

1.20 Nan.: Vsi zupanovi mozje (ZDA, 7. ep.), 1.50 Maloney (ZDA, 9.)

Koper

15.00 Euronews

15.30 Otroška oddaja: Gugalnica

16.00 Cetrtkova športna oddaja

16.30 Film: Najokrutnejše srce (ZDA 1961, i. S. Whitman, Juliet prowse)

18.00 Program v slovenskem jeziku: Več ljudi več ve

18.45 Primorska kronika

19.00 Dnevnik, sport

19.30 Otroška oddaja: Gugalnica

20.00 Vsedanes aktualnost

20.30 Potopis (vodita R. Giuricin, S. De Franceschi)

21.00 Potovanje po Nemčiji: Paderborn

22.00 Vsedanes - TV dnevnik

22.15 Folkest '98

23.00 Pogovorimo se o...

23.45 Tenis: SP v ATP

Vsedanes - TV dnevnik

RADIO

Radio Trst A

8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Evergreen; 9.15 Odprta knjiga: Na vetrovni postojanki (V. Beličič, 10. del); 9.30 Glasba za vse okuse; 10.10 Koncert simfonične glasbe; 11.00 Od Milj do Devina; 12.40 MePZ Jacobus Gallus; 13.20 Potpuri; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 14.25 Veselo po domače; 15.05 Glasbeni predah; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 KZ Ave; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka gasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.30 Matineja; 16.00 Juke Box Time lestvica tedna; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Primorska poje; 6.30 Poročila, osmrtnice; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.50 Kulturni koledar; 9.10 Pročilo AZMS; 10.00 Intervju; 11.00 Za in proti; 12.30 Dnevnik, osmrtnice; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice;

18.00 Glasba, informacije, kulturni koledar, planinski vodnik, kino; 19.00 RD RASLO; 20.00 Konec tedna; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 9.33 Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Iz parlamenta; 12.55 Pesem tedna; 13.00 L'una blu, Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 13.55 Moj dom; 14.10 Živeti danes; 14.33 Sigla single; 14.35 Euro notes; 14.45 Govorimo o...; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London calling; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovni servis; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Odd. o morju in pomorščakih; 20.30 Slovenecem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.45 Nas

kraj; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 8.40 Kulturne prireditve, gorniške novice; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilistične minute; 12.05 Country glasba; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 15.30 DIO, šport; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Petkova centrifuga; 17.00 Glasovanje za novi popevki tedna; 18.00 Vroče hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Stop pops 20, novosti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Jutranjica; 10.05 Vodomet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in pojemo; 13.00 Nedrja Zemlje; 13.30 Ljudsko izročilo; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Šanson; 15.30 DIO, šport; 16.15 Opera: Bela dama; 19.30 Koncert orkestra Slov. filharmonije; 21.30 Nokturno; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Utrip kulture; Radio Agora; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan; 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.si/>
e-mail: redakcija@primorski.si

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

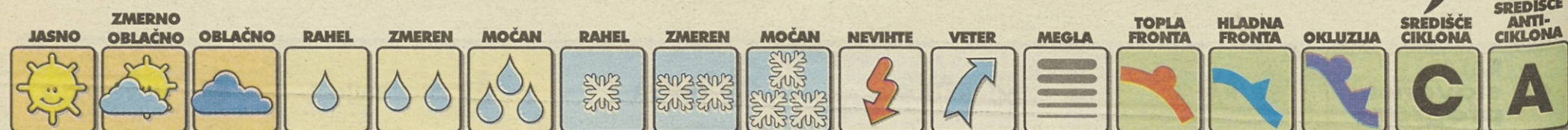
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Sredozemljem je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Z vzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje v nižjih zračnih plasteh hladen in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.28 in
zatone ob 16.22.
Dolžina dneva 8.54.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 17.37 in
zatone ob 7.55.

MORJE

Morje razgibano,
temperatura morja 12,8
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo močno
obremenjen in veliko ljudi
bo imelo vremensko po-
gojene težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.14 najnižje -23 cm, ob 9.09 najvišje 56 cm,
ob 15.59 najnižje -68 cm, ob 22.32 najvišje 37 cm.

Jutri: ob 3.53 najnižje -18 cm, ob 9.42 najvišje 51 cm, ob
16.34 najnižje -66 cm, ob 23.15 najvišje 35 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	-1	2000 m.....	-6
1000 m	-2	2500 m	-7
1500 m	-3	2864 m.....	-8

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo oblačno. V notranjosti Slovenije bo snežilo, na Primorskem pa predvsem deževalo. Burja na Primorskem se bo prehodno okrepila. SOSEDNJE POKRAJINE: Prevladovalo bo oblačno vreme s padavinami in snegom. Ob severnem Jadranu bo pihala zmerna do močna burja.

JUTRI

V soboto bo oblačno. Predvsem v južni in vzhodni Sloveniji bo občasno rahlo snežilo. Padavine bodo popoldne ponehale. V nedeljo bo deloma jasno, zjutraj bo po nekaterih nižinah megla. Mrzlo bo.

FILIPINI / ZAPRTA IZHODNA VRATA IN POZEN PRIHOD GASILCEV

Med 28 žrtvami požara v stari sirotnišnici je bilo tudi 23 otrok

MANILA - Najmanj 28 oseb, od tega 23 otrok, je umrlo v silovitem požaru, ki je izbruhnil v noči na četrtek v stari sirotnišnici Association de Damas Philipinas v delavski četrti Paco v Manili. Od 23 malih žrtev jih je bilo pet starih le nekaj mesecev. Požar je preživel 24 otrok, dva pa se pogrešajo. Uslužbenci sirotnišnice so povedali, da je število žrtev tako visoko zato, ker so bila izhodna vrata zaklenjena. Poleg tega so tudi gasilci, ki imajo sicer svoj sedež v bližini sirotnišnice, prispeli z veliko zamudo, tako da je manilski župan takoj ukazal

preiskavo tudi v zvezi s tem.

Požar je izbruhnil v pritličju v kapeli ali v knjižnici, po vsej verjetnosti pa je treba vzrok za požar iskati v kratkem stiku. Nato se je ožen hitro razširil, slučaj pa je hotel, da je do tragedije prišlo prav na predvečer božične zabave, ki jo je vodstvo zavoda pripravilo za otroke. Sirotnišnica je bila zgrajena leta 1913, v njej pa so našli zatočišče tako zapušteni otroci kot tudi otroci, ki so jih v dnevnem varstvu puščale matere, ko so odhajale na delo.

Kot je povedal načelnik ga-

silcev, so se otroci, ko so se zbudili zaradi požara, pred ognjem zatekli v višje nadstropje, kjer pa so našli strahovito smrt, ko se je porušil strop. Uslužbenci sirotnišnice pa so povedali, da niso mogli pomagati otrokom, ki so iz plamenov klicali na pomoč.

Sinočnji požar je eden najbolj tragicnih, ki je doslej prizadel Filipine. Najhujšo tragedijo so zabeležili marca 1966, ko je v plamenih v neki diskoteki v Manili umrlo 160 ljudi, lani pa je v požaru v nekem hotelu na otoku Mindanao na jugu Filipinov umrlo 24 oseb.

Lovci v ZDA ogrožena vrsta

WASHINGTON

Zacetek lovske sezone na severovzhodu Združenih držav se je precej bolj klavirno začel za lovce kot za divjad. Glavni lovec Mark Sanders je namreč povedal, da se je kar za osem lovcev iz Marylanda lov končal v bolnišnici. Eden je celo preminil za posledicami srčnega napada. Neki lovec si je v zaru pregona jelenov prestrelil stopalo, šest pa jih je končalo z zlomi in odrgninami, ki so jih »pridelali« med padci z različnih opazovalnih mest divjadi. Neki lovec naj bi po Sandersovih navedbah zaspa medtem, ko je visel na deblu, za preostale pa ni znano, od kod so padli.